

PRIJEDLOG ZAKONA O VODAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o vodama sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članka 52. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine broj 41/01- pročišćeni tekst i 55/01).

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI DONOŠENJEM ZAKONA TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

OCJENA STANJA

Važeći Zakon o vodama (Narodne novine, broj 107/95 i 150/05) uređuje pravni status voda i vodnog dobra, način i uvjete upravljanja vodama (korištenje voda, zaštitu voda, uređenje vodotoka i drugih voda i zaštitu od štetnog djelovanja voda), način organiziranja i obavljanja poslova i zadataka kojima se ostvaruje upravljanje vodama, osnovne uvjete za obavljanje djelatnosti vodnoga gospodarstva, ovlasti i dužnosti tijela državne uprave i drugih državnih tijela, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih pravnih subjekata te druga pitanja značajna za upravljanje vodama. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 150/05) bilo je neophodno zbog usklađivanja sa cijelim nizom zakona koji su u međuvremenu doneseni, a osobito je važno naglasiti da su time stvoreni temelji za sadašnje usklađivanje s Okvirnom direktivom o vodama (2000/60/EZ) i relevantnim vodnim direktivama Europske unije.

Na temelju Zakona o vodama Hrvatski sabor je donio 15. srpnja 2008. Strategiju upravljanja vodama (Narodne novine, broj: 91/08), dugoročni planski dokument kojim su utvrđeni vizija, misija, ciljevi i zadaće državne politike u upravljanju vodama te niz neophodnih provedbenih propisa.

Novi Zakon o vodama se donosi zbog potrebe usklađivanja propisa vodnoga gospodarstva s Okvirnom direktivom o vodama i ostalih 9 vodnih direktiva Europske unije i usklađivanja s odrednicama Strategije upravljanja vodama, uključivo i stratešku odrednicu o prelasku javne vodoopskrbe i javne odvodnje kao djelatnosti od interesa za jedinice lokalne samouprave na uslužnom području u obuhvat Zakona o vodama. U tom smislu je izvršeno horizontalno usklađivanje s nacionalnim zakonodavstvom.

OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI OVIM ZAKONOM

Polazeći od navedenih temeljnih razloga za donošenje Zakona o vodama i zakonodavnog postupka za pripremu prijedloga teksta Zakona, ovim prijedlogom Zakona uređuje se:

- pravni status voda, vodnog dobra i vodnih građevina,
- vodna područja,
- donošenje Plana upravljanja vodnim područjima te drugih planova i programa upravljanja vodama,
- zaštita voda i vodnoga okoliša,
- korištenje voda,
- upravljanje rizicima od štetnog djelovanja voda,
- vrste i sadržaj vodopravnih akata,
- koncesije na vodama,
- institucije za upravljanje vodama,
- djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje,
- nadzor i upravne mjere,
- prekršajne odredbe,

- rokovi za donošenje podzakonskih propisa i potrebne prijelazne odredbe, te
- druga pitanja od značaja za upravljanje vodama.

Sukladno zaključku Vlade RH od 19. lipnja 2009. kojim se obvezuju središnja tijela državne uprave da "do daljnjega u zakonima, drugim propisima i aktima koje predlažu Vladi Republike Hrvatske radi donošenja, ne određuju osnivanje ustanova i drugih pravnih osoba, ako to nije nužno", novi prijedlog Zakona o vodama propisuje da Vlada Republike Hrvatske može osnovati znanstvenu instituciju u području voda, s pravnim statusom ustanove, radi pružanja znanstvene podrške upravljanju vodama sukladno Strategiji upravljanja vodama, ali nije naznačen rok za osnivanje navedene institucije.

Prijedlog Zakona o vodama usklađen je sa sljedećim direktivama Europske unije:

1. Direktiva 2006/118/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja kakvoće,
2. Direktiva 2007/60/EC Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima,
3. Direktiva Vijeća od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda 91/271/EEZ (Direktiva o komunalnim otpadnim vodama),
4. Direktiva 91/676/EEZ Vijeća od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja koje uzrokuju nitrati poljoprivrednog podrijetla,
5. Direktiva 2006/11/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o onečišćenju određenim opasnim tvarima koje se ispuštaju u vodni okoliš Zajednice (Direktiva o opasnim tvarima),
6. Direktiva Vijeća 98/83/EZ od 3. studenoga 1998. o kakvoći vode namijenjenoj za ljudsku potrošnju (Direktiva o vodi za piće),
7. Direktiva 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje i ukidanju Direktive 76/160/EEZ,
8. Direktiva 2006/44/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o kakvoći slatkih voda kojima je potrebna zaštita ili poboljšanje kako bi bile pogodne za život riba,
9. Direktiva 2006/113/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o potrebnoj kakvoći vode za školjkaše.

Prijedlog Zakona je usklađivan s direktivama Europske unije uvažavajući nacionalne, regionalne, subregionalne i globalne specifičnosti sustava upravljanja vodama u Republici Hrvatskoj, te nacionalnu politiku upravljanja vodama zacrtanu u Strategiji upravljanja vodama.

Ovim se Zakonom namjeravaju ostvariti opći ciljevi upravljanja voda (čl. 4.), i to:

- osiguranje dovoljnih količina kvalitetne pitke vode za vodoopskrbu stanovništva,
 - osiguranje potrebnih količina vode odgovarajuće kakvoće za različite gospodarske namjene,
 - zaštita ljudi i njihove imovine od poplava i drugih oblika štetnog djelovanja voda,
 - postizanje i očuvanje dobrog stanja voda radi zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite njihove imovine, zaštite vodnih i o vodi ovisnih ekosustava,
- te pojedinačni ciljevi u 3 temeljne sastavnice upravljanja vodama (zaštitom voda od onečišćenja, korištenjem voda i zaštitom od štetnog djelovanja voda).

Pojedinačni ciljevi su ugrađeni u normativni dio teksta Prijedloga Zakona:

A) U zaštiti voda i vodnoga okoliša od onečišćenja

1. Unos svih onečišćujućih tvari u tijelima površinskih i podzemnih voda mora se izbjegavati, sprječavati i smanjivati u cilju zaštite okoliša i ljudskog zdravlja. Ispuštanje opasnih tvari u vode podliježe prethodnom pribavljanju dozvole koja sadrži granične vrijednosti emisija koje se utvrđuju na temelju propisanih standarda kakvoće za vode, odnosno pribavljanju obvezujućeg vodopravnog mišljenja kao dijela rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša sukladno propisima o zaštiti okoliša.

2. Štetne utjecaje ispuštanja i odlaganja nedovoljno pročišćenih otpadnih voda i otpadnog mulja na ljudsko zdravlje, živuće resurse, ekosustave voda i na druge uporabe voda sprječava se prikupljanjem, odgovarajućim pročišćavanjem otpadnih voda i zbrinjavanjem mulja.
3. Štetan utjecaj onečišćenja voda nitratima poljoprivrednog podrijetla, na ljudsko zdravlje, živuće resurse, ekosustave voda i na druge uporabe voda, sprječava se, smanjuje i otklanja poticanjem dobre poljoprivredne prakse, te ograničavanjem primjene gnojiva koja sadrže dušik.
4. Površinske i podzemne vode koje se zahvaćaju ili se planiraju za zahvaćanje vode namijenjene za ljudsku potrošnju, štite se mjerama za smanjenje onečišćenja i očuvanje njihove kakvoće.
5. Prikupljanje podataka u okviru biološkog monitoringa koji se obavlja u cilju klasifikacije ekološkog stanja voda, obavlja se na lokacijama uključenim u mrežu interkalibracije Europske Unije.

B) U korištenju voda

1. Korištenje voda za potrebe javne vodoopskrbe ima prednost u odnosu na sve druge oblike korištenja.
2. Tijela podzemnih voda koja se koriste ili čije se korištenje planira u budućnosti za javnu vodoopskrbu moraju se čuvati na takav način da se izbjegne pogoršanje njihovog stanja, kako bi se smanjio stupanj njihovog kondicioniranja u proizvodnji vode za piće.
3. Visoka razina kakvoće vode za kupanje osigurava se primjenom standarda dobre kakvoće i drugih mjera u cilju zaštite zdravlja kupaća.
4. Određivanjem salmonidnih i ciprinidnih voda, utvrđivanjem graničnih vrijednosti određenih pokazatelja za te vode i poduzimanjem drugih mjera osigurava se zaštita populacija slatkovodnih riba od različitih štetnih posljedica koje nastaju zbog ispuštanja onečišćujućih tvari u vode.
5. Određivanjem područja u vodama koja su zbog kakvoće vode pogodna za život i rast školjkaša, utvrđivanjem ciljeva kakvoće voda u tim područjima i poduzimanjem drugih mjera osigurava se zaštita populacija školjkaša u morskoj vodi i prijelaznim vodama, te doprinosi visokoj kakvoći proizvoda koji se izravno koriste u ljudskoj prehrani.

C) U Zaštiti od štetnog djelovanja voda

Obrana od poplava se zasniva i na upravljanju rizicima od poplava uzimajući u obzir načela solidarnosti, prvenstva u potrebama, hitne službe, trajne imobilizacije i mobilizacije; planira se i koordinira na razini vodnog područja u cilju smanjenja rizika od štetnih posljedica poplava, posebno po život, zdravlje i imovinu ljudi, okoliš, kulturnu baštinu, gospodarske djelatnosti i infrastrukturu.

U slučajevima kada ciljevi zaštite od štetnog djelovanja voda nisu usklađeni s ciljevima zaštite prirode aktivnosti se provode u skladu s provedenim postupkom utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa (članak 106.)

Opći i pojedinačni ciljevi ostvaruju se primjenom pojedinačnih odredbi Prijedloga zakona u skladu s načelima upravljanja vodama iz članka 5. ovoga Zakona.

U normativni dio teksta Prijedloga Zakona ugrađeni su i **glavni instrumenti integralnog upravljanja** za postizanje općih i pojedinačnih ciljeva.

I A) U upravljanju vodama

1. Uspostavlja se jedinstvo planiranja kao osnove ekološki senzibilnog i socio-ekonomski prihvatljivog integralnog upravljanja vodama putem jednoga Plana upravljanja vodnim područjima, koji sadržava sve potrebne sastavnice po 2 vodna područja u Republici Hrvatskoj (članci 37 i 38.). Plan upravljanja vodnim područjima sadrži dva jasno definirana dijela: jadranski i dunavski, čime jer postignuta regionalizacija koja prati hidrografsku podjelu: planiranje i upravljanje respektira prirodne, ali i socio-ekonomske razlike područja, a ujedno omogućava primjenu načela solidarnosti, prava na jednake uvjete razvoja i upravljanja vodama;

2. Postupak planiranja se značajno demokratizira. Planiranje se ne zadržava samo u granicama državnih subjekata već se osigurava sudjelovanje velikog broja subjekata (dionika voda i javnosti) u planiranju, uvažavajući obvezu informiranja dionika voda i javnosti o tijeku pripreme Plana i obvezu savjetovanja s njima tijekom izrade Plana (članci 5 i 39.);
3. Ostvaruje se jedinstvo vodnog sustava kroz odredbe o jedinstvu površinskih i podzemnih voda, te kroz obveze određivanja standarda kakvoće površinskih i podzemnih voda, priobalnih voda u pogledu njihovoga kemijskoga i ekološkoga statusa, voda teritorijalnoga mora u pogledu njihovoga kemijskoga statusa;
4. Uvodi se načelo suradnje i razmjene informacija o prekograničnim utjecajima na međunarodnim vodnim područjima (čl. 5.).

I B) U zaštiti od štetnog djelovanja voda

1. Ojačava se institucionalni okvir za učinkovitu preventivnu zaštitu, redovnu i izvanrednu obranu od poplava, bujica i leda na vodotocima kroz transparentniji sustav ustupanja radova (čl. 116.), kroz određivanje obveza nositeljima obrambenoga sustava na trajnu imobilizaciju i mobilizaciju (čl. 117.), kroz načelo hitne službe i obvezu usklađenja aktivnosti s drugim hitnim službama (čl. 115.);
2. Uspostavlja se novi sustav prethodne ocjene ugroženosti, procjene stvarnih rizika i preventivnoga planiranja (članci 110 - 113).
3. Pruža se pomoć lokalnim sredinama da upravljaju svojim poplavnim rizicima kroz sustave oborinske odvodnje kroz preuzimanje oborinske odvodnje u urbanim sredinama (članak 125.) i kroz osiguranje dopunskoga prihoda za ove namjene iz vodnoga doprinosa (čl. 12) Prijedloga Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva .

I C) U zaštiti voda od onečišćenja

1. Uspostavlja se novi sustav ocjenjivanja stvarnoga stanja voda, kroz ocjenu ekološke funkcije vodotoka odnosno stanja vodnih i o vodi ovisnih eko-sustava (članci 41, 45. i 46.);
2. Ojačava se sustav zaštite od onečišćenja kroz uspostavu područja posebne zaštite i uspostavu posebnoga režima u tim područjima tj. osjetljivih, ranjivih, voda pogodnih za uzgoj slatkovodnih riba, voda pogodnih za uzgoj školjkaša (članci 48 - 53);
3. Načela „Onečišćivač je dužan brinuti se o svojim otpadnim vodama“, „Onečišćivač plaća“ i „Kombinirani pristup“ provode se u cilju održive, društveno- funkcionalne i aktivne zaštite voda, (ekološki i društveno poželjne, a financijski prihvatljive), umjesto restriktivne zaštite voda (članci 56 - 59).

I D) U očuvanju i pronalaženju dovoljnih količina kvalitetne vode:

1. Proširuje se zaštita, kroz institut vodnoga dobra, na prostor pod i oko izvorišta koja se nalaze u sustavu javne vodoopskrbe, te na strateške rezerve vode za piće (članci 8 , 86-90);
2. Provodi se dosljedno zajamčeno načelo o pravu na vodu prije bilo koje druge vrste korištenja (članci 84 i 85)

I E) U postizanju održivosti upravljanja u vodnokomunalnom sektoru

1. Uređuje se pravna mogućnost uspostave uslužnih područja kao područja tehničko- tehnološke cjeline sustava i pravnoga okvira za donošenje jedinstvenih odluka od značaja za pružanje vodnih usluga, na tom području ili na njegovim dijelovima tj. vodoopskrbnim područjima i područjima aglomeracije (članci 198 i 199.);
2. Jačaju specijalističke funkcije isporučitelja vodnih usluga, kroz zabranu obavljanja komercijalnih djelatnosti (čl.202) i kroz zabranu obavljanja djelatnosti javne vodoopskrbe putem pogona jedinica lokalne samouprave (čl. 201. u svezi s čl. 258.)

Posebna pozornost obraćena je na stratešku odrednicu A-1 Strategije upravljanja vodama koja određuje da „*Vodni resurs, ulaganja u razvoj vodnih sustava, kao i upravljanje vodnim sustavima tretirati kao prvorazredno pitanje nacionalnog suvereniteta i interesa, a vodu kao ljudsko pravo, opće dobro i nacionalno bogatstvo*“, te posljedično tomu i zaprečavanje privatizacije prava na vodni resurs.

Svi mehanizmi zaštite iz Strategije upravljanja vodama su predviđeni Prijedlogom Zakona o vodama.

Voda je zaštićena kroz institut općega dobra koja ima osobitu zaštitu Republike Hrvatske. Vode u tijelima površinskih i podzemnih voda ne mogu biti objektom prava vlasništva i drugih stvarnih prava. Vode se koriste se i na njima se stječu prava na način i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i drugim propisima (članak 7.).

Izvorišta vode za piće za javnu vodoopskrbu su osim što su do sada bile zaštićene kao voda tj. opće dobro, sada se, po prvi put u našim zakonodavstvu, štite i kao realni prostor (pod, nad i oko izvorišta koji je nužno potreban za njegovu sanitarnu zaštitu) kroz institut vodnoga dobra. Ako je vodno dobro (zemljište na kojem se izvorište nalazi) tada je javno vodno dobro. Javno vodno dobro je javno dobro u općoj uporabi i u vlasništvu Republike Hrvatske. Javno vodno dobro je neotuđivo.

Na javnom vodnom dobru ne može neka druga osoba, dosjelošću niti na drugi način, steći pravo vlasništva niti drugo stvarno pravo. (članci 8, 9, 10 i 11.)

Pružanje usluge javne vodoopskrbe, kao ni obavljanje javnih radova u djelatnosti javne vodoopskrbe se ne može dati u koncesiju. (čl. 171.)

Pružanje usluge javne odvodnje, kao ni obavljanje javnih radova u djelatnosti javne vodoopskrbe se ne može dati u koncesiju. (čl. 171.), osim pročišćavanja otpadnih voda, te čišćenja sabirnih i septičkih jama.

Komunalne vodne građevine su proglašene javnim dobrima u javnoj uporabi. (članak 23.). Ne mogu biti predmet hipoteka niti ovrhe. U slučaju stečaja ili likvidacije isporučitelja vodne usluge izlučuju se u vlasništvo grada odnosno općine. (članak 200.)

Javni isporučitelj vodne usluge ne može obavljati drugih djelatnosti, osim javne vodoopskrbe, javne odvodnje i/ili komunalnih djelatnosti prema propisima o komunalnom gospodarstvu. (čl. 202.)

Javni isporučitelj vodne usluge može biti samo u vlasništvu grada odnosno općine (čl. 202.), a iznimno i u vlasništvu županije, ako obavlja javnu vodoopskrbu prema drugom isporučitelju, tzv. regionalna vodoopskrba (čl. 204.).

Stekne li treća osoba poslovni udio, dionice ili osnivačka prava u javnom isporučitelju vodnih usluga ili ako javni isporučitelj vodne usluge obavlja ili je u sudskom registru registriran za obavljanje drugih djelatnosti osim javne vodoopskrbe, javne odvodnje i/ili komunalnih djelatnosti prestaje mu pravni status javnoga isporučitelja vodnih usluga i pravo obavljati djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje. (čl. 202.)

Sve pukotine za eventualni prodor privatnoga kapitala prema zalihama vode su Prijedlogom Zakona o vodama zatvorene.

Posebna pozornost je posvećena strateškoj odrednici A 3 Strategije upravljanja vodama o decentralizaciji u vodnom sektoru i dosljedno provedena kroz Prijedlog Zakona:

„Institucionalni ustroj upravljanja vodama počivat će na načelu decentralizacije s jasnim nadležnostima u nacionalnom, regionalnom i lokalnom vodnom sektoru. Nacionalni vodni sektor ostvaruje nadležnosti u upravljanju vodama (zaštiti kakvoće voda, redistribuciji raspoložive količine

voda za različite namjene i zaštiti od štetnog djelovanja voda), upravljanju javnim vodnim dobrom, razvoju i upravljanju sustavom osnovne melioracijske odvodnje, te provedbom politike nacionalnoga ulaganja u regionalni i lokalni vodni sektor. Regionalni vodni sektor (čiji su nositelj županije) ostvaruje nadležnosti u razvoju i upravljanju sustavom navodnjavanja i detaljne melioracijske odvodnje. Lokalni vodni sektor (čiji su nositelji udruženi gradovi i općine) ostvaruje nadležnosti u razvoju i upravljanju sustavima javne vodoopskrbe, odvodnje otpadnih i oborinskih voda, te pročišćavanju otpadnih voda.“

U području **komunalnog vodnoga sektora**, djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje prelaze u obuhvat Zakona o vodama.

Vodnokomunalne usluge su ostale u nadležnosti jedinica lokalne samouprave od reguliranja uvjeta do definiranja cijene vode, ali Vlada Republike Hrvatske propisuje najnižu osnovnu cijenu vodnih usluga (čl.206.). Samostalno donose planove i programe gradnje komunalnih vodnih građevina (čl.26.). Uloga centralne vlasti je zadržana u samo 3 okvira: propisati minimalnu cijenu vode sukladno načelima ekonomske cijene vode, socijalne prihvatljivosti cijene vode i zaštite od monopola (čl. 197.), uspostaviti uslužna područja kao prostor za tehničko- tehnološko objedinjavanje komunalnih vodnih sustava i zajedničko donošenje odluka o vodnokomunalnom sektoru (čl. 199.), certificirati isporučitelje vodnih usluga, kroz propisivanje posebnih uvjeta koje moraju ispunjavati, te izdavanje odgovarajućih rješenja o ispunjenju tih uvjeta (čl. 203.).

Financijski instrumenti za obavljanje ovih djelatnosti su i dalje ostali u nadležnosti lokalne samouprave i njihovih isporučitelja vodnih usluga (cijena vodne usluge iz ovoga Zakona, te naknada za razvoj i naknada za priključenje iz Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva.

Oborinska odvodnja u urbanim sredinama je potpuno preuzeta u ovaj Zakon iz Zakona o komunalnom gospodarstvu. Ona nije sastavni dio odvodnje otpadnih voda, osim u slučaju mješovitih kanala odvodnje otpadnih i oborinskih voda. Financira se iz proračuna gradova i općina, koji su je i dužni održavati. Gradovi i općine mogu komunalnim trgovačkim društvima povjeriti ovu djelatnost na isti način kao i javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju. Prijedlogom Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva predviđa se stopa od vodnoga doprinosa koja ostaje jedinicama lokalne samouprave za financiranje ovih namjena.

Aktivnija uloga županija u vodnokomunalnom sektoru dobila je i financijsku težinu. Županije supsidijarno donose odluku o zaštiti izvorišta (čl. 91.), te mogu biti osnivači isporučitelja vodne usluge javne vodoopskrbe koji isporučuje vodu drugim isporučiteljima vodnih usluga (čl. 208.). U okviru ovoga sustava županije imaju pravo donijeti odluku o naknadi za razvoj sukladno Zakonu o financiranju vodnoga gospodarstva i to kada su radi zaštite izvorišta u zonama sanitarne zaštite, potrebna povećana ulaganja u komunalne vodne građevine i kada je to potrebno radi ravnomjerne izgradnje komunalnih vodnih građevina na uslužnom području (čl. 92.).

Jedinicama lokalne samouprave koje u propisanim rokovima ne donesu odluke o zaštiti izvorišta uskratiti će se sufinanciranje plana građenja komunalnih vodnih građevina od strane Državnog proračuna, odnosno izvornih sredstava Hrvatskih voda, do donošenja odluka o zaštiti izvorišta.

U području **regionalnog vodnoga sektora uređena je primarna nadležnost i odgovornost županija**. One su vlasnici građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju i javno navodnjavanje. Samostalno donose planove gradnje i održavanja ovih građevina (čl. 26.). Prijedlogom Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva zadržani su im financijski instrumenti za upravljanje ovim sustavima u vidu javnih davanja: naknade za melioracijsku odvodnju i naknade za navodnjavanje (čl. 38- 51.).

Kod **nacionalnoga vodnoga sektora** poštivana su načela ravnoteže i podjele nadležnosti između ministarstva nadležnog za vodno gospodarstvo i Hrvatskih voda. U tom smislu Ministarstvo je

nadležno za poslove regulacije, apelacije, upravnoga nadzora nad javnim ovlastima koje po ovom Zakonu provode gradovi, općine županije i Hrvatske vode, poslove državne vodopravne inspekcije nad primjenom ovoga Zakona kao i nad isporučiteljima vodnih usluga, te postupke pojedinačnoga upravnog rješavanja o pripadnosti nekoga zemljišta vodnom dobru i u postupcima davanja koncesija na vodama. Ministar osniva i povjerenstvo za dodjelu prava služnosti i građenja na javnom vodnom dobru. U okviru podzakonodavnih aktivnosti Ministarstvo priprema 13 provedbenih akata koje donosi Vlada Republike Hrvatske, donosi 22 podzakonska akta, samostalno ili uz suglasnost s drugim ministrima, odnosno 1 podzakonski akt donosi ministar poljoprivrede uz suglasnost Ministra.

Hrvatske vode ostaju nadležne za poslove operativnoga upravljanja vodama i upravljanja posebnim projektima od nacionalnog interesa po odluci vlade Republike Hrvatske ili upravnoga vijeća Hrvatskih voda. Ministarstvo koordinira pripremu planskih dokumenata upravljanja vodama, koje izrađuju Hrvatske vode.

Detaljno su razrađene strateške odrednice Strategije upravljanja vodama koje se odnose na **zaštitu voda** uz posebnu brigu o upravljanju kakvoćom vode za ljudsku potrošnju, osiguranje dovoljnih količina vode za piće odgovarajuće kakvoće za vodoopskrbu stanovništva, ali i za različite gospodarske namjene.

Pojednostavljene su odredbe o **vodopravnim aktima** i jasno definirano da obvezujuće vodopravno mišljenje, koje se izdaje kao dio rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, ima sadržaj i vodopravnih uvjeta za građenje i vodopravne dozvole za ispuštanje otpadnih voda. Dozvolbeni nalog je isključen kao nepotreban dodatni akt. Vodopravnom dozvolom za ispuštanje otpadnih voda će se ubuduće moći dopustiti i ispuštanja iznad graničnih vrijednosti emisija, ali samo za postojeće građevine, i samo jednom dok je ovaj Zakon na snazi.

U svezi eksploatacije šljunka i pijeska iz obnovljivih ležišta, obnovljive količine pijeska i šljunka u koritima glavnine rijeka u Republici Hrvatskoj već dulje razdoblje ne postoje iz razloga pregrađivanja tih rijeka (Drava, Sava u gornjim tokovima i dr.). Na taj način nestao je vučeni nanos, a male količine nanosa nastaju kao posljedica erozije korita i obala što je štetna pojava u vodnogospodarskom smislu.

Praksa razvijenih europskih država je da se korita rijeka restauriraju a ne da se vrši eksploatacija šljunka i pijeska. Potrebne količine tog materijala za građevinarstvo osiguravaju se u tim zemljama iskopom neobnovljivih mineralnih sirovina (zemlja, šljunak, pijesak i kamen) na kopnenim lokalitetima ili kamenolomima koji se nakon završene eksploatacije uređuju u objekte sporta, rekreacije i turizma.

Prednost ovakvog načina osiguravanja materijala, pogotovo za izgradnju velikih infrastrukturnih objekata, leži u mogućnosti otvaranja eksploatacijskih polja u neposrednoj blizini gradilišta istih što smanjuje troškove transporta a s druge strane onemogućuje se daljnja devastacija riječnih korita i ugrožavanje stabilnosti i funkcionalnosti zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina koje su temelj sustava obrane od poplava.

Količine iskopanog materijala kod regulacije naših rijeka i osiguravanja plovnosti na unutarnjim plovnim putevima koriste se prvenstveno za izgradnju zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina a možebitni višak prodaje se na tržištu putem javnog nadmetanja.

Iz svih naprijed rečenih razloga se ukida i mogućnost za dodjelu koncesija za eksploataciju obnovljivih mineralnih sirovina na području značajnom za vodni režim a u svrhu prodaje na tržištu.

Također, radi zaštite interesa Republike Hrvatske, člankom 89. nacrta prijedloga Zakona propisano je da je Zahvaćanje, crpljenje i prijevoz vode za piće u izvornom obliku sa izvorišta izdašnosti od najmanje 100 l/s radi njene prodaje na tržištima drugih zemalja djelatnost je od interesa

za Republiku Hrvatsku, te da se koncesijom za gospodarsko korištenje općega ili drugoga dobra ne može se steći pravo korištenja voda za navedene potrebe, niti se za tu djelatnost izdaje koncesija za javne usluge ili javne radove.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovoga Zakona ne zahtjeva povećanje sredstava iz Državnog proračuna.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predmetnim Zakonom hrvatsko zakonodavstvo se usklađuje s propisima Europske unije u području vodnoga gospodarstva jer je donošenje Zakona o vodama i Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva najavljeno kao mjerilo za zatvaranje pregovora Republike Hrvatske za poglavlje 27. Okoliš. Obzirom na navedeno, predlaže se donošenje Zakona o vodama po hitnom postupku u smislu članka 161. stavka 1. Poslovnika Hrvatskog Sabora (Narodne novine broj 71/00., 129/00., 117/01. 6/02. – pročišćeni tekst, 41/02., 91/03., 58/04. i 39/08.).

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O VODAMA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet uređivanja

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju pravni status voda, vodnoga dobra i vodnih građevina, upravljanje kakvoćom i količinom voda, zaštita od štetnog djelovanja voda, detaljna melioracijska odvodnja i navodnjavanje, djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje, posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama, institucionalni ustroj obavljanja tih djelatnosti, i druga pitanja vezana za vode i vodno dobro.

Ovim Zakonom se ne uređuju radiološka onečišćenja voda i vodnoga dobra.

Važenje Zakona u odnosu na predmet

Članak 2.

Odredbe ovoga Zakona odnose se na:

1. površinske i podzemne vode,
2. priobalne vode u pogledu njihovog kemijskog i ekološkog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu,
3. vode teritorijalnog mora u pogledu njihovog kemijskog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu, te u odnosu na nalazišta vode za piće i
4. mineralne i termalne vode, osim mineralnih i geotermalnih voda iz kojih se mogu pridobivati mineralne sirovine ili koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe što se uređuje Zakonom o rudarstvu.

Zaštita voda od onečišćenja u priobalnim vodama i vodama teritorijalnoga mora s plovila, potapanjem, iz zraka ili zrakom, od djelatnosti na morskome dnu i u morskome podzemlju, uključujući onečišćenja sa sprava, uređaja i cjevovoda položenih na morskome dnu, provodi se po posebnim propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i Pomorskom zakoniku te odgovarajućom primjenom propisanih ciljeva zaštite vodnoga okoliša određenih propisom iz članka 41. ovoga Zakona i Planu upravljanja vodnim područjima.

Granicu između kopnenih voda i voda mora utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Zaštita voda od onečišćenja s plovila, uključujući i plutajuće objekte na vodnim putovima unutarnjih voda i lukama na unutarnjim vodama, provodi se po odredbama Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda, sukladno ciljevima zaštite vodnoga okoliša određenih propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona i Planu upravljanja vodnim područjima.

Značenje izraza

Članak 3.

Pojedini izrazi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. **"Aglomeracija"** je područje na kojem su stanovništvo i gospodarske djelatnosti dovoljno koncentrirani da se komunalne otpadne vode mogu prikupljati i odvesti do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ili do krajnje točke ispuštanja u prijemnik;
2. **"Bujica"** je stalni ili povremeni vodotok obilježja kojeg su: velike i brze oscilacije protoka, turbulentno tečenje jake erozivne sposobnosti, sklonost ka promjeni smjera tečenja, te veliki donos ili pronos nanosa koji može pokrenuti klizišta;
3. **"Branjeno područje"** je temeljna teritorijalna jedinica za obranu od poplava; branjeno područje je u pravilu područje maloga sliva, a iznimno više malih slivova ili njihovih dijelova koji su manje prostorne cjeline od podsliva, a koji zbog svojih zajedničkih značajki vodnoga režima čine optimalno područje za učinkovitu obranu od poplava;
4. **"Ciljevi kakvoće voda"** su ciljevi utvrđeni Planom upravljanja vodnim područjima u skladu s kriterijima utvrđenim propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona;
5. **"Ciprinidne vode"** označavaju vode odgovarajućih hidromorfoloških svojstava i kakvoće, koje omogućavaju ili bi u slučaju smanjenja onečišćenja mogle omogućavati život riba iz porodice *Ciprinidae*, te onih iz porodica *Siluridae*, *Percidae*, *Esocidae*, *Acipenseridae*, i dr, sukladno propisu iz članka 52. stavka 2. ovoga Zakona;
6. **"Detaljna melioracijska odvodnja"** je djelatnost prikupljanja i odvođenja viška vode s poljoprivrednoga zemljišta;
7. **"Dobar ekološki potencijal"** je stanje znatno promijenjenog ili umjetnog vodnog tijela, klasificirano u skladu s propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona;
8. **"Dobro ekološko stanje"** je stanje nekog tijela površinske vode, klasificirano u skladu s propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona;
9. **"Dobro kemijsko stanje podzemne vode"** je kemijsko stanje tijela podzemne vode, klasificirano u skladu s propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona;
10. **"Dobro kemijsko stanje površinske vode"** je kemijsko stanje koje se traži za zadovoljenje ciljeva kakvoće za površinske vode, određeno u skladu s propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno da bi se postiglo kemijsko stanje tijela površinske vode u kojem koncentracije onečišćujućih tvari ne prelaze utvrđene standarde kakvoće za vode;
11. **"Dobro količinsko stanje"** je stanje definirano propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona;
12. **"Dobro stanje podzemne vode"** je stanje tijela podzemne vode kada je njeno količinsko i kemijsko stanje najmanje dobro;
13. **"Dobro stanje površinske vode"** je stanje tijela površinske vode kada je njezino ekološko i kemijsko stanje najmanje dobro;
14. **"Efluent"** je jedinstven naziv za tehnološke otpadne vode koje se pročišćene ili nepročišćene ispuštaju u sustav javne odvodnje ili u površinske vode i otpadne vode sustava javne odvodnje koje se pročišćene ili nepročišćene ispuštaju u površinske vode;
15. **"Ekološko stanje"** je izraz kakvoće strukture i funkcioniranja vodnih ekosustava u vezi s površinskim vodama;
16. **"Emisija"** označava izravno ili neizravno ispuštanje ili istjecanje tvari u tekućem, plinovitom ili čvrstom stanju iz pojedinog izvora u vode ili tlo, nastalo kao rezultat ljudskih djelatnosti;
17. **"ES (ekvivalent stanovnik)"** znači organsko biorazgradivo opterećenje od 60 g O₂ dnevno, iskazano kao petodnevna biokemijska potrošnja kisika (BPK₅);
18. **"Estuarij"** je prijelazno područje na ušću rijeke između slatke vode i priobalnih voda;

19. **"Eutrofikacija"** je obogaćivanje vode hranjivim tvarima, spojevima dušika i/ili fosfora, koji uzrokuju ubrzani rast algi i viših oblika biljnih vrsta, te dovodi do neželjenog poremećaja ravnoteže organizama u vodi i promjene stanja voda;
20. **"Granica osjetljivosti"** je najmanja vrijednost ispitnog pokazatelja koju je moguće odrediti pri mjerenju pokazatelja za površinske vode;
21. **"Granica slatkih voda"** je mjesto u vodotoku gdje za vrijeme oseke i u razdoblju slabijeg protoka slatkih voda dolazi do znatnijeg povećanja saliniteta zbog prisutnosti morske vode;
22. **"Granična vrijednost emisije"** označava masu, izraženu u odnosu na određene posebne pokazatelje, koncentraciju i/ili razinu emisije, koja se ne smije prekoračiti u jednom ili više razdoblja; granične vrijednosti emisija mogu se također odrediti za određene skupine ili kategorije tvari;
23. **„Interni vodovi“** su vodoopskrbni vodovi ili kanalizacijski vodovi u ili iz stambenih i poslovnih građevina, drugih nekretnina i drugih građevina, koje nisu komunalne vodne građevine ali se na njih priključuju;
24. **„Ispuštanje u vode“** je ispuštanje tvari, utvrđenih propisom iz članka 60. stavka 3. ovoga Zakona u površinske ili iznimno u podzemne vode;
25. **"Izravno ispuštanje u podzemne vode"** je izravno ispuštanje onečišćujućih tvari u podzemne vode bez procjeđivanja kroz zemlju ili podpovršinske slojeve;
26. **"Izvanredno pogoršanje kakvoće vode za kupanje"** je događaj ili skup događaja koji pogoršava kakvoću površinskih voda za kupanje;
27. **„Izvorište“** je mjesto na zemljišnoj čestici iz kojeg podzemna voda prirodno izvire na površinu odnosno mjesto na zemljišnoj čestici sa kojeg se kroz bušotinu crpi voda iz tijela podzemnih voda;
28. **"Javna odvodnja"** je djelatnost skupljanja otpadnih voda, njihova dovođenja do uređaja za pročišćavanje, pročišćavanja i izravnoga ili neizravnoga ispuštanja u površinske vode, obrade mulja koji nastaje u procesu njihova pročišćavanja, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina javne odvodnje te upravljanje tim građevinama; javna odvodnja uključuje i crpljenje i odvoz otpadnih voda iz septičkih i sabirnih jama;
29. **"Javna vodoopskrba"** je djelatnost zahvaćanja podzemnih i površinskih voda namijenjenih ljudskoj potrošnji i njihova kondicioniranja, te isporuka do krajnjega korisnika ili do drugoga isporučitelja vodne usluge, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina javne vodoopskrbe te upravljanje tim građevinama;
30. **„Javne usluge“** su javno navodnjavanje, detaljna melioracijska odvodnja i vodne usluge kada se pružaju iz izgrađenih vodnih građevina;
31. **„Javni radovi“** su radovi gradnje i održavanja voda, vodnoga dobra, regulacijsko – zaštitnih vodnih građevina i građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju, radovi gradnje i održavanja građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju, građevina za javno navodnjavanje, građevina za javnu vodoopskrbu, građevina za javnu odvodnju i drugih vodnih građevina u vlasništvu Republike Hrvatske, te pružanje javnih usluga iz točke 30. ovoga članka nakon što se javnim radovima izgrade vodne građevine za javno navodnjavanje, detaljnu melioracijsku odvodnju, javnu vodoopskrbu odnosno javnu odvodnju;
32. **"Javno navodnjavanje"** je djelatnost zahvaćanja podzemnih i površinskih voda i njihova isporuka radi natapanja poljoprivrednog zemljišta putem građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave ili mješovitih melioracijskih građevina u vlasništvu Republike Hrvatske;
33. **"Jezero"** je vodno tijelo stajaće površinske vode;

34. **"Količinsko stanje"** je pokazatelj stupnja u kojem se na vodno tijelo utječe izravnim ili neizravnim zahvaćanjem vode;
35. **"Komunalne otpadne vode"** su otpadne vode sustava javne odvodnje koje čine sanitarne otpadne vode, oborinske vode ili otpadne vode koje su mješavina sanitarnih otpadnih voda s tehnološkim otpadnim vodama i/ili oborinskim vodama određene aglomeracije;
36. **"Kondicioniranje"** je postupak pročišćavanja zahvaćene vode namijenjene za korištenje ljudima;
37. **"Kontrola emisije"** je kontrola koja zahtijeva specifično ograničenje emisije, na primjer graničnu vrijednost emisije ili drukčije utvrđeno ograničenje ili uvjeta prirode i drugih značajki emisije ili uvjeta rada koji utječu na emisiju;
38. **"Kopnene vode"** su sve stajaće ili tekuće vode na površini tla i sve podzemne vode na kopnenoj strani od crte niske vode na obali kopna;
39. **"Korito"** je terensko udubljenje kroz koje stalno ili povremeno teku vode odnosno u kojem se nalaze stajaće vode;
40. **"Međudržavne vode"** su vode I reda koje čine ili presijecaju državnu granicu;
41. **"Ministar"** je ministar nadležan za vodno gospodarstvo;
42. **"Ministarstvo"** je ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo;
43. **"Mjere upravljanja vodom za kupanje"** su mjere koje se poduzimaju u pogledu uspostavljanja i održavanja profila površinskih voda za kupanje, kalendara monitoringa površinskih voda za kupanje, procjenjivanje površinskih voda za kupanje, klasifikacija površinskih voda za kupanje, određivanja i procjena uzroka onečišćenja koja mogu utjecati na površinske vode za kupanje i štetiti zdravlju kupaca, davanja podataka javnosti, poduzimanja radnji u cilju sprječavanja izlaganja kupaca onečišćenju i poduzimanja mjera u cilju smanjivanja rizika od onečišćenja;
44. **"Monitoring"** je proces opetovanog promatranja jednog ili više pokazatelja kakvoće i količina voda, prema utvrđenom programu;
45. „**Navodnjavanje**“ je djelatnost zahvaćanja podzemnih i površinskih voda i njihova isporuka radi natapanja poljoprivrednog zemljišta, sportskih terena ili drugoga zemljišta;
46. **"Obala"** je pojas zemljišta uz korito tekućih i drugih površinskih voda koji služi pristupu vodi i redovnom održavanju korita;
47. **"Oborinske onečišćene vode"** su otpadne vode koje nastaju ispiranjem oborinama s površina prometnica, parkirališta ili drugih manipulativnih površina, postupno otapajući onečišćenja na navedenim površinama te otječu u sustave javne odvodnje ili izravno u površinske vode;
48. **"Ocjena voda za kupanje"** je postupak ocjenjivanja kakvoće površinskih voda za kupanje u skladu s kriterijima propisa iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona;
49. **"Odgovarajuće pročišćavanje otpadnih voda"** znači obradu otpadnih voda bilo kojim postupkom i/ ili načinom ispuštanja, koja omogućava da prijemnik zadovoljava odgovarajuće ciljeve kakvoće za vode u skladu sa propisom iz članka 60. stavka 3. ovoga Zakona;
50. **"Onečišćenje podzemnih voda"** je izravno ili neizravno ispuštanje tvari ili energije u podzemne vode, rezultat čega može biti ugrožavanje ljudskog zdravlja ili opskrbe vodom, nanošenje štete živim resursima i vodnom ekosustavu ili ugrožavanja drugih zakonitih korištenja voda odnosno ugrožavanje i negativan utjecaj na druge resurse zaštićene posebnim propisima;

51. **"Onečišćenje voda za kupanje"** je prisutnost mikrobiološkog onečišćenja ili onečišćenja drugim organizmima ili otpadom koji utječe na kakvoću površinskih voda za kupanje i koji čini opasnost za zdravlje kupaca u skladu s kriterijima propisa iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona;
52. **"Onečišćenje"** je izravno ili neizravno unošenje tvari ili topline u vodu i tlo izazvano ljudskom djelatnošću, što može biti štetno za ljudsko zdravlje ili kakvoću vodnih ekosustava ili kopnenih ekosustava izravno ovisnih o vodnim ekosustavima, koje dovodi do štete po materijalnu imovinu, remeti značajke okoliša, zaštićene prirodne vrijednosti ili utječe na druge pravovaljane oblike korištenja okoliša;
53. **"Onečišćujuće tvari"** su tvari koje mogu izazvati onečišćenje, a osobito tvari određene propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona, uključivo opasne, prioritetne i druge onečišćujuće tvari;
54. **"Opasne tvari"** su tvari ili skupine tvari koje su toksične, postojane, kancerogene, mutagene, teratogene, bioakumulativne i druge tvari ili skupine tvari koje izazivaju jednaku razinu opasnosti, utvrđene propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona;
55. **"Otpadne vode"** su sve potencijalno onečišćene tehnološke, sanitarne, oborinske i druge vode;
56. **"Otpadni mulj"** znači preostali, obrađeni ili neobrađeni dio mulja iz uređaja za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda;
57. **"Podaci o kakvoći voda za kupanje"** su podaci prikupljeni monitoringom površinskih voda za kupanje;
58. **"Podsliv"** je površina tla s koje otječu sve površinske vode putem niza potoka, rijeka a moguće i jezera i ulijevaju se u određenoj točki u vodotok (obično u jezero ili drugu rijeku);
59. **"Podzemne vode"** su sve vode ispod površine tla u zoni zasićenja i u izravnom dodiru s površinom tla ili podzemnim slojem;
60. **"Poplava"** je privremena pokrivenost vodom zemljišta, koje obično nije prekriveno vodom, uzrokovana izlivanjem rijeka, bujica, privremenih vodotoka, jezera i nakupljanja leda, kao i morske vode u priobalnim područjima i suvišnim podzemnim vodama. Ovaj pojam ne obuhvaća poplave iz sustava javne odvodnje;
61. **"Površinske vode"** označava kopnene vode, osim podzemnih voda, te prijelazne vode; izraz „površinske vode“ uključuje i priobalne vode, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu, te vode teritorijalnog mora gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu;
62. **"Pozadinska razina"** je koncentracija tvari ili vrijednost pokazatelja u tijelu podzemne vode koja ne odgovara nikakvim ili samo vrlo malim antropogenim promjenama u odnosu na prvobitno stanje;
63. **„Prethodna suglasnost“** je suglasnost koja se daje na akt nakon njegovoga donošenja po nadležnom tijelu, a prije stupanja akta na snagu;
64. **"Prijelazne vode"** su kopnene vode u blizini ušća u more, koje su djelomično slane uslijed blizine priobalnih voda, ali se nalaze pod znatnim utjecajem slatkovodnih tokova;
65. **"Priobalne vode"** su površinske vode unutar crte udaljene jednu nautičku milju od polazne crte od koje se mjeri širina voda teritorijalnog mora u smjeru pučine, a u smjeru kopna protežu se do vanjske granice prijelaznih voda;
66. **"Prioritetne opasne i ostale onečišćujuće tvari"** su tvari određene propisom iz članka 40. stavka 1. ovoga Zakona;
67. **"Pročišćavanje komunalnih otpadnih voda"** je obrada komunalnih otpadnih voda mehaničkim, fizikalno - kemijskim i/ili biološkim procesima;

68. **"Ranjivo područje"** je područje koje otjecanjem i procjeđivanjem može doprinijeti povećanju onečišćenja voda, koje su onečišćene ili im prijeti onečišćenje nitratima te koje su eutrofične ili podložne eutrofikaciji;
69. **"Raspoložive zalihe podzemne vode"** označava višegodišnji prosjek ukupnog prihranjivanja vodnog tijela podzemne vode, umanjen za višegodišnji prosjek tečenja, potreban za postizanje ciljeva ekološke kakvoće povezanih površinskih voda, utvrđen propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona, kako bi se izbjeglo svako znatnije pogoršanje ekološkog stanja tih voda, i nanošenje znatne štete povezanim kopnenim ekosustavima;
70. **"Referentna metoda mjerenja"** označava određeni način mjerenja i precizni opis postupka za određivanje propisanih vrijednosti pokazatelja kakvoće površinskih voda namijenjenih zahvaćanju vode za piće, utvrđene propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona;
71. **"Riječni sliv"** je površina tla s koje otječu sve površinske vode putem niza potoka, rijeka, a moguće i jezera i kroz jedno ušće, estuarij ili deltu se ulijevaju u more, s pripadajućim podzemnim vodama i priobalnim vodama;
72. **"Rijeka"** je kopneno vodno tijelo koje najvećim dijelom teče površinom tla, ali može i dijelom toka teći ispod zemlje;
73. **"Rizik od poplava"** je kombinacija vjerojatnosti poplavnog događaja i potencijalnih štetnih posljedica poplavnog događaja za život, zdravlje i imovinu ljudi, okoliš, kulturno nasljeđe i gospodarsku aktivnost;
74. **"Salmonidne vode"** označavaju vode odgovarajućih hidromorfoloških svojstava i kakvoće, koje omogućavaju ili bi u slučaju smanjenja onečišćenja mogle omogućavati život riba iz porodice *Salmonidae*, sukladno propisu iz članka 52. stavka 2. ovoga Zakona;
75. **"Sanitarne otpadne vode"** su otpadne vode koje se nakon korištenja ispuštaju iz stambenih objekata, ugostiteljstva, ustanova, vojnih objekata i drugih neproizvodnih djelatnosti i uglavnom potječu od ljudskog metabolizama i aktivnosti domaćinstava;
76. **"Sezona kupanja"** je kalendarsko razdoblje u kojem se može očekivati veliki broj kupaca;
77. **"Slatka voda"** je prirodna voda s niskim koncentracijama mineralnih tvari koja se često smatra prikladnom za crpljenje i preradu u proizvodnji vode za piće;
78. **"Standard kakvoće podzemne vode"** su koncentracije pojedine onečišćujuće tvari, skupine onečišćujućih tvari ili pokazatelja onečišćenja u podzemnoj vodi, koje zbog zaštite ljudskog zdravlja i vodnog okoliša ne bi trebalo prekoračiti;
79. **"Standard kakvoće voda"** su koncentracije određene onečišćujuće tvari ili skupine onečišćujućih tvari u vodi, sedimentu ili bioti koje ne bi smjele biti prekoračene u cilju zaštite ljudskog zdravlja i vodnog okoliša;
80. **"Stanje podzemne vode"** je općeniti pojam koji označava stanje tijela podzemne vode određeno njenim količinskim i kemijskim stanjem, ovisno o tome koje je lošije;
81. **"Stanje površinske vode"** je općeniti pojam koji označava stanje tijela površinske vode određeno njenim ekološkim i kemijskim stanjem, ovisno o tome koje je lošije;
82. **"Sustav prikupljanja i odvodnje otpadnih voda"** je dio sustava javne odvodnje kojim se prikupljaju i odvode komunalne otpadne vode;
83. **"Tehnološke otpadne vode"** su sve otpadne vode koje nastaju u tehnološkim postupcima i ispuštaju se iz industrijskih objekata za obavljanje bilo kakve gospodarske djelatnosti, osim sanitarnih otpadnih voda i oborinskih onečišćenih voda;

84. "**Tijelo podzemne vode**" je određen volumen podzemne vode u jednom ili više vodonosnika;
85. "**Tijelo površinske vode**" je jasno određen i značajan element površinske vode, kao što je jezero, akumulacija, potok, rijeka ili kanal, dio potoka, rijeke ili kanala, prijelazne vode ili pojasa priobalne vode;
86. "**Trajna zabrana kupanja**" je zabrana kupanja ili preporuka da se izbjegava kupanje, a traje najmanje jednu sezonu kupanja;
87. "**Trenutačno onečišćenje**" je mikrobiološko onečišćenje površinskih voda za kupanje određeno sukladno kriterijima iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona;
88. "**Umjetno vodno tijelo**" je tijelo površinskih voda stvoreno ljudskom djelatnošću;
89. "**Unos onečišćujućih tvari u podzemne vode**" je izravan ili neizravan unos onečišćujućih tvari u podzemne vode kao posljedica čovjekove aktivnosti;
90. "**Uslužno područje**" obuhvaća jedno ili više vodoopskrbnih područja i/ili područja aglomeracija;
91. "**Veliki broj kupaca**" je broj koji utvrđuje nadležno tijelo jedinica lokalne samouprave s obzirom na broj kupaca u prethodnim godinama ili na raspoloživu infrastrukturu i opremu ili druge mjere koje se poduzimaju za promicanje kupanja;
92. "**Voda namijenjena za ljudsku potrošnju**" je: (a) sva voda, bilo u njezinu izvornome stanju ili nakon obrade (kondicioniranja) koja je namijenjena za piće, kuhanje, pripremu hrane ili druge potrebe kućanstava, neovisno o njezinu podrijetlu, te o tome da li potječe iz sustava javne vodoopskrbe, iz cisterni ili iz boca odnosno posuda za vodu; (b) sva voda koja se rabi u industrijama za proizvodnju hrane u svrhu proizvodnje, obrade, očuvanje ili stavljanje na tržište proizvoda ili tvari namijenjenih za ljudsku potrošnju, osim ukoliko nadležno tijelo ne smatra da kakvoća vode ne može utjecati na zdravstvenu ispravnost prehrambenih proizvoda u njihovom konačnom obliku;
93. „**Vodna politika**“ je skup akata, postupaka i mjera kojim se, u okvirima djelokruga Republike Hrvatske uređenoga ovim Zakonom i zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva, uređuje i provodi upravljanje vodama, detaljna melioracijska odvodnja i navodnjavanje, te vodne usluge;
94. "**Vodne usluge**" su usluge javne vodoopskrbe i javne odvodnje;
95. "**Vodni okoliš**" je vodni sustav, uključivo vodne i o vodi ovisne ekosustave (organizme i njihove zajednice), čovjeka te materijalnu i kulturnu baštinu koju je stvorio čovjek u ukupnosti uzajamnog djelovanja;
96. "**Vodni režim**" je prirodno i/ili ljudskim aktivnostima uzrokovano stanje količina i kakvoće svih tijela površinskih, priobalnih i podzemnih voda, vodnoga dobra i vodnih građevina na državnom području;
97. "**Vodno područje**" je površina kopna i mora koja se sastoji od jednog ili više susjednih riječnih slivova s njihovim pripadajućim podzemnim, prijelaznim i priobalnim vodama, koje je glavna jedinica za upravljanje riječnim slivovima;
98. "**Vodonosnik**" je podzemni sloj ili slojevi stijena ili drugih geoloških naslaga dovoljne poroznosti i propusnosti koji omogućuje značajan protok podzemnih voda ili zahvaćanje znatnih količina podzemnih voda;
99. "**Vodotok**" čini korito tekuće vode zajedno s obalama i vodama koja njime stalno ili povremeno teku;
100. "**Znatan i trajno rastući trend**" je svaki statistički i, u pogledu okoliša, značajan porast koncentracije onečišćujuće tvari, skupine onečišćujućih tvari ili pokazatelja onečišćenja u podzemnoj vodi;

101. **"Znatno promijenjeno vodno tijelo"** je tijelo površinske vode čije su značajke bitno promijenjene uslijed fizičkih promjena uzrokovanih ljudskim aktivnostima.

Upravljanje vodama

Članak 4.

Upravljanje vodama čine svi poslovi, mjere i radnje koje temeljem ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva poduzimaju Republika Hrvatska, Hrvatske vode, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave radi postizanja ciljeva iz članka 4. ovoga Zakona, osim poslova, mjera i radnji u djelatnostima detaljne melioracijske odvodnje, javnoga navodnjavanja i vodnih usluga.

Ciljevi upravljanja vodama su:

1. osiguranje dovoljnih količina kvalitetne pitke vode za vodoopskrbu stanovništva,
2. osiguranje potrebnih količina vode odgovarajuće kakvoće za različite gospodarske i osobne potrebe,
3. zaštita ljudi i njihove imovine od poplava i drugih oblika štetnog djelovanja voda i
4. postizanje i očuvanje dobrog stanja voda radi zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite njihove imovine, zaštite vodnih i o vodi ovisnih ekosustava.

Načela upravljanja vodama

Članak 5.

Voda nije komercijalni proizvod kao neki drugi proizvodi, nego je nasljeđe koje treba čuvati, štiti i mudro i racionalno koristiti.

Vodama se upravlja prema načelu jedinstva vodnog sustava i načelu održivog razvitka kojim se zadovoljavaju potrebe sadašnje generacije i ne ugrožavaju pravo i mogućnost budućih generacija da to ostvare za sebe.

Upravljanje vodama prilagođava se globalnim klimatskim promjenama.

Za korištenje voda koje prelaze granice općeg korištenja, kao i za svako pogoršanje stanja voda, plaća se naknada razmjerno koristi, odnosno stupnju i opsegu utjecaja na promjene u stanju vodnih tijela, poštujući ekonomsko vrednovanje voda, povrat troškova njezinoga korištenja i zaštite vodnoga okoliša i drugih sastavnica okoliša.

Zaštita i korištenje voda temelji se na načelu predostrožnosti, poduzimanja preventivnih mjera, otklanjanja štete nanijete vodnom okolišu na mjestu njenog nastanka, te načelima „onečišćivač plaća“, odnosno „korisnik plaća“.

Pri provedbi aktivnosti na očuvanju, zaštiti i korištenju voda, nadležna tijela odnosno nadležne pravne osobe sukladno Zakonu donose odluke što bliže mjestu gdje je voda izložena nekom utjecaju ili gdje se koristi.

Upravljanje rizicima od poplava zasniva se na načelima solidarnosti, prvenstva u potrebama, hitne službe, trajne imobilizacije i mobilizacije; planira se i koordinira na razini vodnog područja u cilju smanjenja rizika od štetnih posljedica poplava, posebno po život, zdravlje i imovinu ljudi, okoliš, kulturnu baštinu, gospodarske djelatnosti i infrastrukturu.

U donošenju planskih dokumenata sukladno ovome Zakonu i posebnim propisima o zaštiti okoliša, osigurava se informiranje i sudjelovanje javnosti.

Upravljanje vodama koje ima prekogranični utjecaj ostvaruje se suradnjom s drugim državama, sklapanjem i provedbom međunarodnih ugovora, obavješćivanjem o prekograničnim utjecajima na vode i vodni okoliš, o velikim nesrećama kako ih definiraju propisi o zaštiti okoliša, kao i međunarodnom razmjenom informacija o vodama i vodnom okolišu.

Vodna politika

Članak 6.

Ministarstvo je nositelj vodne politike.

U pripremi i provedbi vodne politike sudjeluju i druga tijela državne uprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge pravne i fizičke osobe, druga javna i savjetodavna tijela, koja svojim djelovanjem znatnije pridonose ostvarenju ciljeva vodne politike.

Međunarodnu suradnju u pitanjima koja uređuje ovaj Zakon ostvaruje Ministarstvo.

II. VODE, VODNO DOBRO I VODNE GRAĐEVINE

1. Pravni status voda

Voda kao opće dobro

Članak 7.

Vode su opće dobro i imaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske.

Vode u tijelima površinskih i podzemnih voda ne mogu biti objektom prava vlasništva i drugih stvarnih prava.

Vode iz stavka 2. ovoga članka koriste se i na njima se stječu prava na način i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i drugim propisima.

2. Pravni status vodnog dobra

Vodno dobro

Članak 8.

Vodno dobro čine zemljišne čestice koje obuhvaćaju:

1. vodonosna i napuštena korita površinskih voda,
2. uređeno inundacijsko područje,
3. neuređeno inundacijsko područje,
4. prostor na kojem je izvorište voda iz članka 88. stavka 1. ovoga Zakona potreban za njegovu fizičku zaštitu i prostor na kojem je izvorište, izdašnosti najmanje 10m³ dnevno,

prirodne mineralne, termalne i prirodne izvorske vode potreban za njegovu fizičku zaštitu i

5. otoke koji su nastali ili nastanu u vodonosnom koritu presušivanjem vode, njenom diobom na više rukavaca, naplavlivanjem zemljišta ili ljudskim djelovanjem.

Prostor iz točke 4. stavka 1. ovoga članka koji nije u vlasništvu Republike Hrvatske ne može biti manji od 400 niti veći od 450 četvornih metara oko izvorišta, tako da je izvorište u pravilu u središtu toga prostora.

Prostor iz točke 4. stavka 1. ovoga članka koji je u vlasništvu Republike Hrvatske je jedan hektar oko izvorišta, tako da je izvorište u pravilu u središtu toga prostora, ili iznimno manje površine ako je zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske na kojem je izvorište manje površine od jednog hektara.

Prostor iz stavaka 2. i 3. ovoga članka mora biti zasebna katastarska i zemljišnoknjižna čestica, za koju se prije parcelacije osniva pravo služnosti prolaza i provoza do javne prometnice, na teret svih nekretnina.

Vodno dobro je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu.

Vodno dobro se koristi na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Namjena vodnog dobra

Članak 9.

Vodno dobro služi održavanju i poboljšanju vodnog režima, a osobito je namijenjeno za:

1. građenje i održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina,
2. održavanje korita i obala vodotoka, te održavanje i uređenje inundacijskog područja,
3. građenje i održavanje unutarnjih vodnih putova,
4. provedbu obrane od poplava,
5. korištenje i zaštitu izvorišta voda iz članka 8. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona.

Utvrđenje pripadnosti vodnom dobru

Članak 10.

Ministarstvo rješenjem utvrđuje pripadnost zemljišta iz članka 8. ovoga Zakona vodnom dobru, uz prethodno mišljenje Hrvatskih voda.

U slučaju dvojbe ili spora je li neka zemljišna čestica vodnoga dobra po sili Zakona postala javno vodno dobro temeljem članka 11. stavci 1. i 2. ovoga Zakona Ministarstvo o tome donosi utvrđujuće rješenje.

Rješenje iz stavka 1. i 2. ovoga članka sadrži oznaku nekretnine prema podacima iz zemljišne knjige i nalog sudu za njegovu provedbu.

Rješenje iz stavka 1. i 2. ovoga članka je konačno i ovršno.

Rješenje iz stavka 1. i 2. ovoga članka dostavlja se nadležnom državnom odvjetništvu.

Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka može se pokrenuti upravni spor. Na konačno rješenje Ministarstvo stavlja potvrdu ovršnosti i dostavlja ga nadležnom zemljišnoknjižnom sudu, koji će ga provesti po službenoj dužnosti.

Javno vodno dobro

Članak 11.

Javno vodno dobro čine zemljišne čestice iz članka 8. ovoga Zakona koje su do dana stupanja na snagu Zakona o vodama ("Narodne novine", broj 107/95) bile temeljem zakona ili temeljem bilo koje druge pravne osnove: opće dobro, javno dobro, javno vodno dobro, vodno dobro, javno dobro – vode, državno vlasništvo, vlasništvo jedinice lokalne samouprave, društveno vlasništvo bez obzira tko je bio nositelj prava korištenja, upravljanja ili raspolaganja, odnosno koje su u zemljišnoj knjizi bile upisane kao: javno dobro, javno vodno dobro, vodno dobro, državno vlasništvo, vlasništvo jedinice lokalne samouprave, društveno vlasništvo s naznakom ili bez naznake nositelja prava korištenja, upravljanja ili raspolaganja, općenarodna imovina, opće dobro i sl.

Javnim vodnim dobrom smatraju se sve do dokaza suprotnog i one zemljišne čestice iz članka 8. ovoga Zakona koje do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nisu bile upisane u zemljišnoj knjizi odnosno koje su bile upisane u zemljišnu knjigu, ali nitko nije naznačen kao njihov vlasnik.

Javnim vodnim dobrom postaju i one zemljišne čestice iz članka 8. ovoga Zakona koje se izvlaste ili otkupe u korist Republike Hrvatske.

Javno vodno dobro je javno dobro u općoj uporabi odnosno u javnoj uporabi sukladno članku 14. stavak 2. ovoga Zakona, i u vlasništvu je Republike Hrvatske.

Javno vodno dobro je neutuđivo.

Na javnom vodnom dobru ne može neka druga osoba, dosjelošću niti na drugi način, steći pravo vlasništva niti drugo stvarno pravo, osim prava služnosti i prava građenja na način uređen člankom 16. ovoga Zakona.

Pravni poslovi sklopljeni protivno stavku 6. ovoga članka su ništetni.

Osoba koja neovlašteno koristi javno vodno dobro ne može ostvariti posjedovnu zaštitu.

Prestanak javnog vodnog dobra zbog gubitka namjene

Članak 12.

Zemljišne čestice iz članka 11. ovoga Zakona mogu izgubiti status javnog vodnog dobra kad trajno postanu nepotrebne za namjene iz članka 9. ovoga Zakona.

Ispunjenje pretpostavki iz stavka 1. ovoga članka rješenjem utvrđuje Ministarstvo, uz prethodno mišljenje Hrvatskih voda.

Rješenje sadrži oznaku nekretnine koja je izgubila status javnog vodnog dobra i nalog sudu za otpis ove zemljišne čestice i pripis u novi zemljišnoknjižni uložak, s upisom prava vlasništva Republike Hrvatske uz istovremeno brisanje tereta zabrane otuđenja i opterećenja nekretnine založnim pravom i posljedice ništetnosti pravnih poslova.

Rješenje Ministarstva je konačno i ovršno.

Rješenje se dostavlja nadležnom državnom odvjetništvu.

Protiv rješenja može se pokrenuti upravni spor.

Na konačno rješenje Ministarstvo stavlja potvrdu ovršnosti i dostavlja ga nadležnom zemljišnoknjižnom sudu, koji će ga provesti po službenoj dužnosti.

Upis javnog vodnog dobra u zemljišnu knjigu

Članak 13.

Javno vodno dobro upisuje se u zemljišnu knjigu i katastar na sljedeći način:

- u posjedovnicu (List „A“), uz podatke koji se inače upisuju u posjedovnicu, upisuje se i oznaka vrste javnog vodnog dobra iz članka 8. Zakona,
- u vlastovnicu (List „B“), upisuje se naznaka „javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske“ i naznaka pravne osobe koja upravlja tim dobrom.
- u teretovnicu (List „C“) upisuje se zabrana otuđenja i zabrana opterećenja nekretnine založnim pravom, uz naznaku posljedice ništetnosti pravnih poslova.

Vodne građevine i druge javne građevine na javnom vodnom dobru

Članak 14.

Vodne građevine izgrađene na javnom vodnom dobru pripadnost su javnog vodnog dobra sukladno načelu jedinstva nekretnine, osim vodnih građevina izgrađenih temeljem prava građenja dok to pravo traje odnosno vodnih građevina izgrađenih temeljem prava služnosti vodova.

Javno vodno dobro na kojem su izgrađene vodne građevine kao njegova pripadnost, u javnoj je uporabi ako je tako određeno aktom vlasnika.

Građenjem cestovnih i željezničkih prometnica na javnom vodnom dobru ne mijenja se pravni status javnoga vodnoga dobra.

Upravljanje javnim vodnim dobrom

Članak 15.

Javnim vodnim dobrom sukladno ovom Zakonu upravljaju Hrvatske vode, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Pod upravljanjem iz stavka 1. ovoga članka smatra se održavanje, korištenje i čuvanje javnoga vodnoga dobra za namjene kojima javno vodno dobro služi.

Korištenje javnoga vodnoga dobra za gospodarske ili osobne potrebe

Članak 16.

Pravne i fizičke osobe mogu na dijelu javnoga vodnoga dobra ostvariti prava najma, zakupa, služnosti i građenja radi ostvarenja svojih gospodarskih odnosno osobnih potreba, samo ako to pravo neće utjecati na ostvarivanje namjena iz članka 9. ovoga Zakona, o čemu mišljenje daju Hrvatske vode.

Na tom dijelu javnog vodnog dobra može se drugim osobama ograničiti ili potpuno isključiti njegova uporaba.

Ugovore o najmu i zakupu javnoga vodnoga dobra sklapaju u ime Republike Hrvatske Hrvatske vode, a ugovore kojim se zasniva pravo služnosti ili pravo građenja na javnom vodnom dobru Vlada Republike Hrvatske, ili od nje ovlašteno tijelo.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, na javnom se vodnom dobru mogu graditi druge građevine u vlasništvu Republike Hrvatske ili koje su u statusu općega dobra, investitor kojih je Republika Hrvatska ili pravne osobe u kojoj je Republika Hrvatska većinski udjeličar, dioničar ili osnivač s većinskim pravom odlučivanja. Odluku o tome donosi Vlada Republike Hrvatske ili od nje ovlašteno tijelo.

Na temelju ovoga članka ne može se dati koncesija za javne radove na vodnim ili drugim javnim građevinama, što ne isključuje davanje koncesije po posebnim propisima.

O davanju prava iz stavka 1. ovoga članka odlučuje Vlada Republike Hrvatske ili od nje ovlašteno tijelo.

Visinu naknade za prava iz stavka 1. ovoga članka, propisuje Vlada Republike Hrvatske.

Prihod od naknade za pravo građenja i pravo služnosti na javnom vodnom dobru prihod je državnoga proračuna, a prihod od naknade za pravo zakupa i najma na javnom vodnom dobru prihod je Hrvatskih voda.

Zahtjevi za stjecanje prava iz stavka 1, i stavka 4. ovoga članka podnose se putem Ministarstva.

Korištenje javnog vodnog dobra za odmor i rekreaciju

Članak 17.

Svatko, pod jednakim uvjetima, može koristiti javno vodno dobro za odmor i rekreaciju, na način i u opsegu koje određuje tijelo jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, uz prethodnu suglasnost Hrvatskih voda.

Pri korištenju javnog vodnog dobra iz stavka 1. ovoga članka ne smije se ugroziti njegovo korištenje za namjene iz članka 9. ovoga Zakona i za druga korištenja u skladu s ovim Zakonom, a osobito se mora osigurati zaštita obala, korita vodotoka i drugih voda, uključujući vodne građevine na njima.

Zemljišne čestice izvan sustava javnog vodnog dobra

Članak 18.

Fizičke i pravne osobe, vlasnici zemljišnih čestica, koje pripadaju vodnom dobru, dužni su dopustiti njihovo privremeno korištenje za namjene iz članka 9. ovoga Zakona u cilju održavanja i poboljšanja vodnog režima.

Odredbe stavka 1. ovoga članka odnosi se i na dijelove vodnog dobra na kojima se nalaze ceste i željeznička infrastruktura, luke i lučka područja, zrakoplovna infrastruktura i dr. neovisno o pravu vlasništva na zemljišnim česticama koje čine dijelove tog vodnog dobra.

Zemljišne čestice iz stavka 1. ovoga članka uknjižit će se u zemljišnoj knjizi s naznakom u listu „A“ kao vodno dobro, a u listu „C“ uknjižit će se teret prava prvokupa Republike Hrvatske.

Pravo prvokupa

Članak 19.

Republika Hrvatska ima pravo prvokupa zemljišnih čestica koje čine vodno dobro, a nisu u sustavu javnog vodnog dobra.

U slučaju da vlasnik namjerava prodati zemljišne čestice iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona, dužan je podnijeti Hrvatskim vodama ponudu za prodaju, po tržišnim cijenama u mjestu prodaje.

Po prijemu ponude iz stavka 2. ovoga članka, Hrvatske vode dužne su u roku od 30 dana ponudu sa svojim mišljenjem dostaviti ministarstvu i tijelu Republike Hrvatske nadležnom za upravljanje imovinom Republike Hrvatske.

Nadležna tijela iz stavka 3. ovoga članka dužna su u roku od šezdeset dana od isteka roka iz stavka 3. ovoga članka obavijestiti Hrvatske vode i podnositelja ponude o prihvatanju i uvjetima prihvatanja ponude ili o odbijanju ponude.

Ugovor o kupnji zemljišnih čestica iz stavka 1. ovoga članka sklapaju Hrvatske vode u ime Republike Hrvatske. uz prethodno mišljenje nadležnog županijskog državnog odvjetništva.

U slučaju da ponuditelj ne primi odgovor nadležnog tijela u roku iz stavka 4. ovoga članka, slobodan je prodati zemljišnu česticu po svom nahođenju.

Kupljena zemljišna čestica iz stavka 2. ovoga članka, upisuje se u zemljišnu knjigu kao javno vodno dobro.

Izvlaštenje u cilju pripajanja javnom vodnom dobru

Članak 20.

Iznimno, ako su zemljišne čestice iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona osobito značajne za održavanje vodnog režima, moguće ih je izvlastiti u korist Republike Hrvatske u skladu s odredbama Zakona kojim se uređuje izvlaštenje.

Potrebu za izvlaštenjem čestice iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju Hrvatske vode.

U slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka smatra se da postoji interes Republike Hrvatske po samom zakonu.

Prijedlog za pokretanje postupka izvlaštenja Hrvatske vode dostavljaju nadležnom tijelu državne uprave, koje pokreće postupak izvlaštenja.

Hrvatske vode snose troškove izvlaštenja iz stavka 1. ovoga članka.

Izvlaštena zemljišna čestica koja je predmet izvlaštenja iz stavka 1. ovoga članka, upisuje se u zemljišnu knjigu kao javno vodno dobro.

3. Vodne građevine

Namjena vodnih građevina

Članak 21.

Vodne građevine su građevine ili skupovi građevina zajedno s pripadajućim uređajima i opremom, koji čine tehničku odnosno tehnološku cjelinu, a služe za uređenje vodotoka i drugih površinskih voda, za zaštitu od štetnog djelovanja voda, za zahvaćanje voda u cilju njihova namjenskog korištenja i za zaštitu voda od onečišćenja.

Vrste vodnih građevina

Članak 22.

Vodne građevine s obzirom na njihovu namjenu jesu:

1. regulacijske i zaštitne vodne građevine - nasipi, obaloutvrde, umjetna korita vodotoka, odteretni kanali, lateralni kanali, odvodni tuneli, brane s akumulacijama, ustave, retencije i druge pripadajuće im građevine, crpne stanice za obranu od poplava, vodne stepenice, slapišta, građevine za zaštitu od erozija i bujica i druge građevine pripadajuće ovim građevinama;
2. komunalne vodne građevine:
 - 2.1. građevine za javnu vodoopskrbu - akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaze i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža;
 - 2.2. građevine za javnu odvodnju – kanali za prikupljanje i odvodnju otpadnih voda, mješoviti kanali za odvodnju otpadnih i oborinskih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, uređaji za obradu mulja nastalog u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijemnik i druge građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu;
3. vodne građevine za melioracije:
 - 3.1. građevine za melioracijsku odvodnju su građevine iz stavka 2. ovoga članka;
 - 3.2. građevine za navodnjavanje - akumulacijske i druge zahvatne građevine, razvodna mreža i druge građevine pripadajuće ovim građevinama;
 - 3.3. mješovite melioracijske građevine su građevine iz podtočke 3.1. i 3.2. ove točke;
4. vodne građevine za proizvodnju električne energije – brane, akumulacije, dovodni i odvodni kanali, tuneli i druge građevine, uređaji i oprema pripadajući ovim građevinama;
5. građevine za unutarnju plovidbu - objekti sigurnosti plovidbe na unutarnjim vodama i lučke građevine, sukladno posebnim propisima o plovidbi i lukama unutarnjih voda.

Građevine za melioracijsku odvodnju su kanali s pripadajućim crpnim stanicama, drenažama, betonskim propustima, čepovima, sifonima, stepenicama, brzotocima, oblagama za zaštitu od erozija, ustavama i drugim pripadajućim građevinama, uređajima i opremom, i dijele se na:

1. građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju:
 - 1.1. melioracijske građevine I. reda - glavni odvodni kanali za prihvat svih voda iz melioracijskog sustava ili dijela tog sustava, a koji se dovode putem detaljne kanalske mreže i odvođe u melioracijske građevine;

- 1.2. melioracijske građevine II. reda – glavni odvodni kanali za prihvat svih voda iz melioracijskog sustava ili dijela tog sustava, a koji se dovode putem detaljne melioracijske mreže i odvođe melioracijske građevine I. reda;
2. građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju:
 - 2.1. melioracijske građevine III. reda - sabirni te parcelni kanali za prikupljanje voda s poljoprivrednih površina i njihovo odvođenje u građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju (melioracijske građevine II. reda);
 - 2.2. melioracijske građevine IV. reda - parcelni ili detaljni kanali za neposredno prikupljanje voda s poljoprivrednih, odnosno drugih čestica i njihovo odvođenje u melioracijske građevine III. reda).

Vodne građevine iz ovoga članka od interesa su za Republiku Hrvatsku.

Građenje i održavanje vodnih građevina iz ovoga članka u interesu je Republike Hrvatske.

Pravni status vodnih građevina

Članak 23.

Regulacijske i zaštitne vodne građevine i građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju u vlasništvu su Republike Hrvatske.

Vodne građevine za melioracije, osim građevina iz stavka 1. ovoga članka, javna su dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su jedinica područne (regionalne) samouprave.

Komunalne vodne građevine su javna dobra u javnoj uporabi, i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodne usluge ili jedinice lokalne samouprave.

Vodne građevine za proizvodnju električne energije investitor kojih je Republika Hrvatska ili pravna osoba kojoj je Republika Hrvatska većinski udjeličar, dioničar ili osnivač s većinskim pravom odlučivanja, uključivo i prostor akumulacije izgrađen oko javnoga vodnoga dobra u vlasništvu su Republike Hrvatske. Građevina iz ovoga stavka jedinstvena je građevina.

Građevine za unutarnju plovidbu investitor kojih je Republika Hrvatska ili lučka uprava, u vlasništvu su Republike Hrvatske.

Pravne i fizičke osobe mogu za vlastite potrebe na vlastitom zemljištu ili na zemljištu na kojem ostvare pravo građenja odnosno pravo služnosti vodova graditi vodne građevine.

Upravljanje vodnim građevinama

Članak 24.

Regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama, građevinama za osnovnu melioracijsku odvodnju u vlasništvu Republike Hrvatske upravljaju Hrvatske vode.

Građevinama za detaljnu melioracijsku odvodnju i građevinama za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave upravljaju te jedinice.

Komunalnim vodnim građevinama upravlja javni isporučitelj vodne usluge ili koncesionar iz članka 171. stavka 3. podstavka 1. ovoga Zakona.

Na upravljanje građevinama za unutarnju plovidbu primjenjuju se posebni propisi o plovidbi i lukama na unutarnjim vodama.

Na upravljanje građevinama za proizvodnju električne energije primjenjuju se posebni propisi o energiji i tržištu električne energije.

Pod upravljanjem u smislu ovoga članka smatraju se poslovi investitora gradnje vodnih građevina, njihovo održavanje, čuvanje i korištenje za namjene kojima vodne građevine služe.

Razvrstaj vodnih građevina za melioracije

Članak 25.

Popis građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju, te mješovite melioracijske građevine od interesa za Republiku utvrđuje Ministar.

Na mješovite melioracijske građevine sadržane u popisu iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju, a na one koje nisu sadržane u popisu iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju.

Gradnja i održavanje vodnih građevina

Članak 26.

Gradnja i održavanje regulacijskih i zaštitnih građevina i vodnih građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju u vlasništvu Republike Hrvatske provodi se prema Planu upravljanja vodama.

Gradnja i održavanje građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju i građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave provodi se prema programu koji donosi njeno predstavničko tijelo.

Gradnja komunalnih vodnih građevina provodi se prema planu koji donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Održavanje komunalnih vodnih građevina provodi se prema planu koji donosi javni isporučitelj vodne usluge ili prema ugovoru o koncesiji.

Ulaganja sredstava državnog proračuna, vodnih naknada i sredstava iz međunarodnih izvora u gradnju komunalnih vodnih građevina, te građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju i građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave provode se prema Planu upravljanja vodama.

Donositelji planova iz ovoga članka mogu, sukladno tim planovima, donositi detaljnije programe za gradnju i održavanje vodnih građevina.

Donositelji planova i programa iz ovoga članka donose opće tehničke uvjete za gradnju i održavanje vodnih građevina.

Izvlaštenje u svrhu građenja i održavanja vodnih građevina

Članak 27.

Izvlaštenje u svrhu građenja i održavanja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, komunalnih vodnih građevina i građevina za melioracije, provodi se sukladno Zakonu o izvlaštenju osim kad je ovim Zakonom drukčije uređeno.

Korisnik u svrhu izgradnje i održavanja vodnih građevina iz stavka 1. ovoga članka, može stupiti u posjed nekretnina prije pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju pod uvjetima iz stavka 3. ovoga članka.

Tijelo koje donosi rješenje o izvlaštenju, rješenjem će odobriti korisniku izvlaštenja stupanje u posjed nekretnina prije pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju, ako on uz zahtjev podnese dokaz da je prijašnjem vlasniku isplaćena naknada sukladno propisima o izvlaštenju, odnosno da mu je naknada stavljena na raspolaganje, ili da je prijašnji vlasnik odbio primiti naknadu.

Rješenje iz stavka 3. ovoga članka donosi u roku od 7 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Žalba protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

Građenje i služnost na javnim nekretninama

Članak 28.

O pravu građenja vodnih građevina u vlasništvu Republike Hrvatske na drugim nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, koje nisu javno vodno dobro, odnosno o pravu na korištenja općeg dobra radi građenja tih građevina, odlučuje Vlada Republike Hrvatske, osim ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i radi osnivanja prava služnosti odnosno prava korištenja radi služnosti.

U slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne plaćaju se: naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma ili druga naknada za prava prenesena sukladno zakonu kojim se uređuje gospodarenje šumama, naknada zbog umanjenja vrijednosti i površine poljoprivrednog zemljišta sukladno zakonu kojim se uređuje gospodarenje poljoprivrednim zemljištem, naknada za korištenje cestovnog zemljišta sukladno zakonima koji uređuju upravljanje cestama odnosno autocestama i druge naknade za pravo građenja i pravo služnosti utvrđene posebnim propisima.

Za pravo građenja vodnih građevina u vlasništvu Republike Hrvatske ili služnosti radi njihova građenja ili održavanja, na nekretninama u vlasništvu jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, ili pravnih osoba u kojima su jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave većinski udjeličar, dioničar ili osnivač s većinskim pravom odlučivanja, ne plaćaju se naknade za građenje i služnost, pod uvjetom uzajamnosti.

Upravljanje višenamjenskim akumulacijama

Članak 29.

Održavanje, snošenje dijela troškova održavanja i usklađivanje korištenja višenamjenskih akumulacija i drugih vodnih građevina koje se, osim za zaštitu od štetnog djelovanja voda, koriste i za druge namjene (vodoopskrba, proizvodnja električne energije, navodnjavanje, rekreacija i sl.), ostvaruje se u skladu s ugovorom koji zaključuju Hrvatske vode i drugi nositelji prava na tim građevinama.

Vodne građevine za proizvodnju električne energije i unutarnju plovidbu

Članak 30.

Vodne građevine iz članka 22. stavka 1. točaka 4. i 5. ovoga Zakona investitor kojih je pravna ili fizička osoba i grade se na zemljištu te osobe, u vlasništvu su te osobe, a njima se upravlja sukladno odredbama ovoga Zakona i posebnih propisa o energiji, te o plovidbi i lukama unutarnjih voda..

III. VODNA PODRUČJA

Vodna područja u Republici Hrvatskoj

Članak 31.

Za upravljanje riječnim slivovima na državnom području Republike Hrvatske utvrđuju se vodna područja:

1. vodno područje rijeke Dunav i
2. jadransko vodno područje.

Granice vodnih područja utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Podjela voda

Članak 32.

Površinskim i podzemnim vodama upravlja se jedinstveno.

Površinske vode dijele se na vode I. reda i vode II. reda.

Popis voda I. reda, koji će uključiti međudržavne vode, priobalne vode, druge veće vode i kanale, te bujične vode veće snage, utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Ostale površinske vode su vode II. reda.

Podjela vodnih područja

Članak 33.

Vodna područja se mogu podijeliti na:

1. područja podslivova,
2. područja malih slivova i
3. sektore.

Granice podslivova, područja malih slivova i sektora iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se pravilnikom Ministra, na prijedlog Hrvatskih voda.

IV. PLANSKI DOKUMENTI UPRAVLJANJA VODAMA

Planski dokumenti upravljanja vodama

Članak 34.

Planski dokumenti upravljanja vodama su Strategija upravljanja vodama, Plan upravljanja vodnim područjima, višegodišnji programi gradnje, financijski plan Hrvatskih voda, Plan upravljanja vodama i detaljni planovi uređeni ovim Zakonom.

Strategija upravljanja vodama

Članak 35.

Strategija upravljanja vodama je planski dokument kojim se utvrđuju vizija, misija, ciljevi i zadaci državne politike u upravljanju vodama u dugoročnom razdoblju.

Strategija upravljanja vodama zasniva se na znanstvenim istraživanjima, kontinuiranom praćenju rasporeda stanja i pojava u vezi s vodama i njihovim korištenjem, uvažavanju specifičnosti vodne problematike svakog vodnog područja i cjelovite zaštite okoliša.

Strategija upravljanja vodama usklađuje se sa drugim strateškim dokumentima koje donosi Hrvatski sabor.

Strategija upravljanja vodama usklađuje se periodično sukladno promjenama koje nastaju u vodnom sustavu, gospodarskom i društvenom razvoju.

Strategiju upravljanja vodama donosi Hrvatski sabor.

Strategija upravljanja vodama objavljuje se u „Narodnim novinama“.

Plan upravljanja vodnim područjima

Članak 36.

Vlada Republike Hrvatske donosi Plan upravljanja vodnim područjima, koji se objavljuje u „Narodnim novinama“.

Plan upravljanja vodnim područjima obuhvaća za svako vodno područje zasebno, osobito:

1. opis prirodnih značajki i stanja voda i u okviru toga osobito:
 - 1.1. za površinske vode, uključivo priobalne vode: prikaz položaja i granica vodnih tijela, prikaz tipova vodnih tijela i opis njihovih značajki i ocjenu količinskog stanja voda,
 - 1.2. za podzemne vode: prikaz položaja i granica vodnih tijela i opis njihovih značajki, ocjenu onečišćenja iz raspršenih izvora uključivo i pregled značajnijih utjecaja na vodni okoliš,
 - 1.3. sažetak značajnijih opterećenja (pritisaka) i utjecaja ljudske aktivnosti na stanje površinskih voda, uključivo i priobalnih voda, te podzemnih voda, a osobito ocjenu onečišćenja iz točkastih izvora, ocjenu onečišćenja iz raspršenih izvora uključivo i pregled značajnijih utjecaja na vodni okoliš, ocjenu količinskog stanja korištenja voda i analizu drugih utjecaja ljudske aktivnosti na stanje voda,
 - 1.4. popis i kartografski prikaz zaštićenih područja iz članka 48. stavak 3. ovoga Zakona, uključujući uvjete i mjere zaštite prema ovom Zakonu i posebnim propisima,
 - 1.5. kartu mreže monitoringa i prikaz na karti rezultata obavljenih monitoringa površinskih voda, uključivo i priobalnih voda, voda teritorijalnoga mora i podzemnih voda i zaštićenih područja u pogledu stanja tih voda,
 - 1.6. ekonomsku analizu korištenja voda,
2. popis ciljeva kakvoće za površinske vode, uključivo i priobalne vode, vode teritorijalnoga mora i podzemne vode, uključujući i zaštićena područja, te rokovi za postizanje tih ciljeva,
3. sažeti prikaz donesenih programa mjera za postizanje ciljeva kakvoće voda, uključujući i načine postizanja ciljeva tim mjerama, uključujući osnovne mjere i dopunske mjere;
4. utvrđivanje sredstava potrebnih za provedbu programa mjera iz ovoga Plana,
5. popis ciljeva kakvoće za površinske vode, uključivo i priobalne vode, vode teritorijalnoga mora i podzemne vode, uključujući i zaštićena područja i
6. pravila primjene pojedinih sastavnica Plana.

Pored sadržaja iz stavka 2. ovoga članka, Plan upravljanja vodnim područjima sadržava i:

1. registar detaljnijih planova i programa koji se odnose na određene podslove, sektore, posebna pitanja ili tipove voda na vodnom području na koje se odnosi plansa sažetkom njihovih sadržaja, te registar programa iz članka 37. ovoga Zakona sa sažetim prikazom njihovoga sadržaja,
2. izvješće koje sadrži opis aktivnosti i rezultata sudjelovanja javnosti u pripremi Plana,
3. popis nadležnih institucija za primjenu Plana na vodnom području,

4. oznaku kontaktnih mjesta na kojima se može steći uvid odnosno dobiti prateća dokumentacija i informacije koje se odnose na izradu, preispitivanje, izmjene i dopune Plana upravljanja vodnim područjima, detalji o kontrolnim mjerama donesenim za točkaste izvore onečišćenja i za sve druge identificirane negativne utjecaje na stanje vodnih tijela na vodnom području i sadašnji rezultati monitoringa,

Pored sadržaja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka svaki novi, dopunjeni ili promijenjeni Plan upravljanja vodnim područjima sadržava i:

1. sažetak svih promjena i dopuna Plana od dana njegovog stupanja na snagu,
2. ocjenu stupnja postizanja ciljeva,
3. sažetak mjera koje su bile predviđene u prijašnjem Planu, a koje nisu bile provedene s razlozima zašto nisu bile provedene,
4. sažetak dopunskih mjera koje nisu bile predviđene u prijašnjem Planu, a koje su bile izvedene za postizanje ciljeva

Plan upravljanja vodnim područjima donosi se za razdoblje od 6 godina, nakon čega se mijenja i dopunjuje za razdoblje od narednih 6 godina.

Hrvatske vode mogu donijeti detaljnije planove upravljanja za podsliv, mali sliv i sektor odnosno planovima vezanim za druga pitanja od interesa za upravljanje vodama.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su ishoditi prethodno mišljenje Ministarstva o sukladnosti svojih prostornih planova s Planom upravljanja vodnim područjima.

O izvršenju Plana upravljanja vodnim područjima, podnosi se izvješće Hrvatskom saboru svake 3 godine. Izvješće izrađuju Hrvatske vode. Izvješće je sastavni dio Plana upravljanja vodnim područjima.

Višegodišnji programi gradnje

Članak 37.

Vlada Republike Hrvatske donosi višegodišnje programe gradnje komunalnih vodnih građevina, regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, koje izrađuju Hrvatske vode.

Programi iz stavka 1. sukladni su Strategiji upravljanja vodama i Planu upravljanja vodnim područjima.

Programima iz stavka 1. ovoga utvrđuju se pojedinačni projekti, način i razdoblje provedbe, sudionici u provedbi, iznosi ulaganja i izvori sredstava za njih, te red prvenstva u provedbi, gdje je primjenjivo.

Programi iz stavka 1. ovoga članka u odgovarajućem opsegu uvrštavaju u program mjera iz članka 36. stavak 2. točka 3. ovoga Zakona.

Financijski plan i Plan upravljanja vodama

Članak 38.

Financijski plan Hrvatskih voda izrađuje se sukladno odredbama Zakona o proračunu kojima se uređuju financijski planovi izvanproračunskih korisnika.

Financijski plan Hrvatskih voda donosi Vlada Republike Hrvatske.

Detaljniji propis o sadržaju Financijskog plana donosi Ministar.

Za upravljanje vodama na godišnjoj razini donosi se Plan upravljanja vodama.

Plan upravljanja vodama mora biti sukladan financijskom planu Hrvatskih voda.

Plan upravljanja vodama mora biti sukladan Planu upravljanja vodnim područjima.

Sudjelovanje javnosti

Članak 39.

Strategija upravljanja vodama i Plan upravljanja vodnim područjima moraju se u nacrtu učiniti dostupnim javnosti, uključujući i korisnike voda, tako što će se:

1. objaviti vremenski raspored i program rada na izradi Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima, uključujući i popis konzultacija koje treba obaviti, najmanje 3 godine prije početka razdoblja na koje se Strategija upravljanja vodama odnosno Plan upravljanja vodnim područjima odnosi;
2. objaviti privremeni pregled značajnih vodnogospodarskih pitanja uočenih na vodnom području, najmanje 2 godine prije početka razdoblja na koje se Strategija upravljanja vodama odnosno Plan upravljanja vodnim područjima odnosi;
3. objaviti nacrt Strategije odnosno Plana najmanje godinu dana prije početka razdoblja na koje se Strategija upravljanja vodama odnosno Plan upravljanja vodnim područjima odnosi.

Na pisani zahtjev pojedinih pravnih i fizičkih osoba, odobrit će im se uvid u popratnu dokumentaciju i informacije korištene u izradi nacrta Strategije upravljanja vodama odnosno Plana upravljanja vodnim područjima.

Najmanje 6 mjeseci će se osigurati za pisane primjedbe.

O nacrtu Plana upravljanja vodnim područjima Hrvatske vode su obvezne provesti savjetovanje i putem savjeta vodnoga područja.

Savjet vodnoga područja saziva se za svako vodno područje i čine ga, između ostalih, predstavnici jedne ili više jedinica područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne samouprave, korisnika voda i nevladinih udruga.

Stručne i tajničke poslove, kao i sredstva za rad savjeta vodnoga područja osiguravaju Hrvatske vode.

Ministar propisom uređuje detaljnije sadržaj, postupak i metodologiju donošenja Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima, te detaljnije način konzultiranja i informiranja javnosti o nacrtu Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima, kao i sastav Savjeta vodnoga područja, kao i način njegovoga sazivanja i odlučivanja.

Na pitanja sudjelovanja javnosti u izradi Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se propisi o zaštiti okoliša.

V. ZAŠTITA VODA I VODNOGA OKOLIŠA

1. Opća svrha zaštite voda

Ciljevi zaštite voda

Članak 40.

Zaštita voda od onečišćenja (u daljnjem tekstu: zaštita voda) provodi se radi :

- očuvanja života i zdravlja ljudi,
- zaštite vodnih ekosustava i drugih o vodi ovisnih ekosustava,
- zaštite prirode,
- smanjenje onečišćenja i sprječavanja daljnjeg pogoršanja stanja voda,
- zaštite i unaprjeđenja stanja površinskih voda, uključivo i priobalne vode, te podzemnih voda, kao i radi uspostave prijašnjeg stanja gdje je ono bilo povoljnije od sadašnjega i
- omogućavanja neškodljivog i nesmetanog korištenja voda za različite namjene.

Zaštita voda ostvaruje se donošenjem provedbenih propisa iz ovoga poglavlja, nadzorom nad stanjem kakvoće voda i izvorima onečišćavanja, kontrolom onečišćenja, zabranom ispuštanja onečišćujućih tvari u vode i zabranom drugih radnji i ponašanja koja mogu izazvati onečišćenje vodnoga okoliša i okoliša u cjelini, građenjem i upravljanjem građevinama odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, te drugim mjerama usmjerenim očuvanju i poboljšavanju kakvoće i namjenske korisnosti voda.

Provedba mjera zaštite voda od onečišćenja ne može izravno ili neizravno povećati onečišćenje kopnenih voda.

2. Standard kakvoće voda i utvrđivanje stanja voda

Standard kakvoće voda

Članak 41.

Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje standard kakvoće voda za površinske, uključivo i priobalne vode i vode teritorijalnoga mora, te podzemne vode.

Propis za stavka 1. ovoga članka sadržava i:

- kriteriji za utvrđivanje ciljeva zaštite vodnoga okoliša sukladno općoj svrsi zaštite voda iz članka 40. stavka 1. ovoga Zakona;
- kemijske i ekološke pokazatelje za površinske vode, uključivo i priobalne vode, kemijske pokazatelje za vode teritorijalnoga mora, kemijske i količinske pokazatelje za podzemne vode uključivo i mjerila za ocjenjivanja stanja i utvrđivanje značajki trajnih promjena stanja podzemnih voda;
- kriterije za određivanje osjetljivih i manje osjetljivih područja;
- kriterije za određivanje ranjivih područja;

- standarde kakvoće za salmonidne i ciprinidne vode, preporučene i obvezne vrijednosti fizikalnih i kemijskih pokazatelja, i njihova odstupanja; način uzorkovanja, učestalost uzimanja uzoraka i način utvrđivanja usklađenosti kakvoće voda s propisanim pokazateljima;
- standarde kakvoće voda pogodnih za školjkaše, preporučene i obvezne vrijednosti fizikalnih i kemijskih pokazatelja, i njihova odstupanja; način uzorkovanja, učestalost uzimanja uzoraka i način utvrđivanja usklađenosti kakvoće voda s propisanim pokazateljima;
- pretpostavke za određivanje umjetnih i znatno promijenjenih vodnih tijela iz članka 54. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona te njihove ekološke, kemijske i količinske pokazatelje;
- potrebna istraživanja i ispitivanja kakvoće voda, isključujući granične vrijednosti emisija, tehničke specifikacije i standardizirane metode za primjenu programa praćenja stanja voda (monitoring) iz članka 44. ovoga Zakona;
- popis opasnih, prioritetnih i drugih onečišćujućih tvari; te
- ograničenja ili zabrane ispuštanja onečišćujućih tvari u vode, te ograničenja i zabrane odlaganja onečišćujućih tvari na mjestima s kojih postoji mogućnost onečišćenja voda.

Kakvoća vode namijenjene ljudskoj potrošnji određuje se kroz pokazatelje zdravstvene ispravnosti vode za piće sukladno propisima o hrani.

Kakvoća prirodnih mineralnih voda, prirodnih izvorskih voda i stolnih voda koje se stavljaju na tržište u bocama i drugoj ambalaži uređuje se propisima o hrani.

Više ciljeva zaštite

Članak 42.

Kad je za određeno vodno tijelo utvrđeno više od jednog cilja kakvoće voda, primjenjuje se cilj s najstrožim zahtjevima.

Zabrana ispuštanja opasnih tvari

Članak 43.

Opasne tvari i druge onečišćujuće tvari zabranjeno je ispuštati ili unositi u vode, te odlagati na mjestima s kojih postoji mogućnost onečišćenja voda i vodnoga okoliša, osim pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovoga ili posebnih zakona .

Monitoring

Članak 44.

Nadzor nad stanjem površinskih, uključivo i priobalnih voda, te podzemnih voda provodi se i sustavnim praćenjem stanja voda (monitoring).

Ciljevi monitoringa su:

- utvrđivanje dugoročnih promjena (nadzorni monitoring),
- utvrđivanje promjena uslijed provođenja mjera na područjima za koje je utvrđeno da ne ispunjavaju uvjete za dobro stanje (operativni monitoring),
- utvrđivanje nepoznatih odnosa (istraživački monitoring).

Monitoring iz stavka 2. obuhvaća pokazatelje potrebne da se utvrdi:

- zapremina, razina, protok, brzina, hidromorfološke značajke, ekološko i kemijsko stanje i ekološki potencijal za površinske vode,
- ekološko i kemijsko stanje i ekološki potencijal za priobalne vode,
- kemijsko stanje za vode teritorijalnoga mora i
- količinsko i kemijsko stanje za podzemne vode.

Pored pokazatelja iz stavka 2. ovoga članka monitoring će obuhvatiti i druge pokazatelje sukladno odredbama posebnih propisa po kojima su zaštićena područja – područja posebne zaštite voda određena.

Prikupljanje podataka u okviru biloškoga monitoringa u cilju klasifikacije ekološkoga stanja voda obavlja se na lokacijama uključenim u mrežu interkalibracije Europske unije.

Monitoring provode Hrvatske vode o čemu donose godišnji plan monitoringa, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Plan monitoringa provodi se sukladno propisu iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona.

Hrvatske vode su nadležne za tumačenje rezultata monitoringa o čemu izrađuju godišnje izvješće.

Izvješće iz stavka 8. ovoga članka dostavlja se Ministarstvu i Agenciji za zaštitu okoliša.

Analiza značajki vodnoga područja

Članak 45.

Za svako vodno područje provodi se analiza njegovih značajki, pregled utjecaja ljudskog djelovanja na stanje površinskih voda, uključivo i priobalnih voda i podzemnih voda, kao i ekonomska analiza korištenja voda.

Analiza značajki vodnoga područja uključuje i procjenu stanja tijela površinskih voda, uključivo i priobalnih voda, te tijela podzemnih voda i identifikaciju antropogenih opterećenja i utjecaja na značajke vodnih tijela.

Dokumenti iz stavka 1. ovoga članka sastavnice su Plana upravljanja vodnim područjima.

Klasifikacija vodnih tijela

Članak 46.

Na temelju rezultata monitoringa za svako vodno tijelo pojedinačno se donosi ocjena njegovog stanja i razvrstava se u odgovarajuću kategoriju određenu propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona (klasifikacija stanja vodnih tijela), te uz analizu utjecaja, procjenjuje rizik da određeno vodno tijelo neće postići ciljeve zaštite vodnog okoliša, odnosno da neće zadržati stanje sukladno ciljevima zaštite vodnog okoliša.

Klasifikacija vodnih tijela sastavnica je Plana upravljanja vodnim područjima.

Površinske vode, uključivo i priobalne vode, ocjenjuju se i razvrstavaju u odgovarajuće kategorije u skladu s njihovim kemijskim i ekološkim stanjem odnosno potencijalom za znatno promijenjena i umjetna vodna tijela.

Podzemne vode ocjenjuju se i razvrstavaju u odgovarajuće kategorije u skladu s njihovim količinskim i kemijskim stanjem.

Kategorije stanja su: vrlo dobro, dobro, umjereno, loše i vrlo loše stanje.

Program mjera

Članak 47.

Radi postizanja ciljeva zaštite vodnoga okoliša utvrđenih sukladno propisu iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona za svako vodno područje izrađuje se program mjera zaštite površinskih, uključivo i priobalnih voda, te podzemnih voda uzimajući u obzir rezultate analiza iz članka 45. ovoga Zakona.

Program mjera zaštite voda sastavnica je Plana upravljanja vodnim područjima.

Program mjera iz stavka 2. ovoga članka sadrži i detaljno opisane izuzetke za iznimno dopuštena ispuštanja u podzemne vode sukladno propisu iz članka 60. stavak 3. ovoga Zakona.

Program mjera zaštite voda sadržava i dodatne mjere koje se provode u zaštićenim područjima – područjima posebne zaštite voda iz članka 48. ovoga Zakona i u znatno promijenjenim vodnim tijelima iz članka 54. ovoga Zakona.

3. Područja posebne zaštite voda

Zaštićena područja

Članak 48.

Gdje je radi zaštite voda i vodnoga okoliša potrebno provesti dodatne mjere zaštite, određuju se zaštićena područja - područja posebne zaštite voda, na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa.

Zaštićena područja – područja posebne zaštite voda su:

- zone sanitarne zaštite vode za piće,
- područja pogodna za zaštitu gospodarski značajnih vodenih organizama,
- područja za kupanje i rekreaciju,
- područja podložna eutrofikaciji i područja ranjiva na nitrate,
- područja namijenjena zaštiti staništa ili vrsta gdje je održavanje ili poboljšanje stanja voda bitan element njihove zaštite sukladno ovome Zakonu i/ili propisima o zaštiti prirode i
- područja loše izmjene voda priobalnim vodama, osjetljivost kojih se ocjenjuje u odnosu na ispuštanje komunalnih otpadnih voda.

Hrvatske vode izradit će registar ili registre zaštićenih područja – područja posebne zaštite voda koji će biti sastavni dio Plana upravljanja vodnim područjima.

Tijela ili osobe koje izrađuju odluku o određivanju i/ili zaštiti područja iz stavka 2. ovoga članka, dužna su iste dostaviti Hrvatskim vodama u roku do 60 dana od dana donošenja odluke.

Osjetljiva i manje osjetljiva područja

Članak 49.

Osjetljiva područja su područja na kojim je zbog postizanja ciljeva kakvoće voda potrebno provesti višu razinu ili viši stupanj pročišćavanja komunalnih otpadnih voda od propisanog pravilnikom iz članka 59. stavka 3. ovoga Zakona, odnosno manje osjetljiva područja su područja na kojima prirodne značajke voda dopuštaju provedbu niže razine ili nižeg stupnja pročišćavanja komunalnih otpadnih voda od propisanog pravilnikom iz članka 60. stavka 3. ovoga Zakona.

Akt o određivanju osjetljivih i manje osjetljivih područja iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske, sukladno kriterijima utvrđenim propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona.

Utvrđivanje ranjivih područja

Članak 50.

Ranjiva područja su područja na kojima je, potrebno provesti pojačane mjere zaštite voda od onečišćenja nitratima poljoprivrednog porijekla.

Akt o određivanju ranjivih područja iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske sukladno kriterijima propisa iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona i temeljem provedenoga monitoringa. Aktom se propisuje i obveza monitoringa koncentracija nitrata poljoprivrednog podrijetla u površinskim i podzemnim vodama u ranjivim područjima.

U cilju postizanja opće razine zaštite od onečišćenja nitratima svih tijela površinskih, uključivo i priobalnih, te podzemnih voda, primjenjuju se načela dobre poljoprivredne prakse za čiju primjenu se mogu donijeti odgovarajuće poticajne mjere.

Za područja utvrđena propisom iz stavka 2. ovoga članka kao ranjiva, ministar nadležan za poljoprivredu donosi akcijske programe sa obveznim mjerama za razdoblje od četiri godine. Detaljan sadržaj akcijskog programa kojim se predviđa poduzimanje obveznih mjera propisuje ministar nadležan za poljoprivredu.

Akt iz stavka 2. ovoga članka se preispituje najmanje svake 4 godine, te po potrebi mijenja i/ili dopunjuje.

Kodeks dobre poljoprivredne prakse donosi se prema propisima o poljoprivredi.

Upravljanje kakvoćom voda za kupanje

Članak 51.

Upravljanjem kakvoćom voda za kupanje osigurava se očuvanje, zaštita ili poboljšanje kakvoće površinskih voda koje se koriste za kupanje i time doprinosi očuvanju i zaštiti okoliša i ljudskog zdravlja.

Jedinica lokalne samouprave donosi odluku kojom se:

- utvrđuje lokacije za kupanje (kupališta) i trajanje sezone za kupanje na površinskim vodama,
- prikazuje ocjena o kakvoći površinskih voda za kupanje i obavlja klasifikacija, te
- određuje profil vode za kupanje.

U slučaju izvanrednih okolnosti koje mogu imati štetan utjecaj na kakvoću površinskih voda za kupanje i zdravlje kupača, jedinica lokalne samouprave poduzima pravovremene i primjerene mjere koje uključuju obavješćivanje javnosti i, po potrebi, privremenu zabranu kupanja.

Na lokacijama utvrđenim sukladno stavku 1. ovoga članka obavlja se monitoring mikrobiološke kakvoće u površinskim vodama za kupanje.

Podatke o kupalištima, ocjenu kakvoće površinskih voda za kupanje, klasifikaciju, stanje i profil površinskih voda za kupanje i podatke o slučajevima izvanrednih okolnosti, koje mogu imati utjecaja na kakvoću površinskih voda za kupanje, jedinica lokalne samouprave dostavlja Hrvatskim vodama.

Odredbe ovog članka ne odnose se na:

1. kakvoću priobalnih voda za kupanje što se uređuje posebnim propisima o okolišu,
2. bazene za plivanje, uključivo i bazene u toplicama,
3. vode u zatvorenom koje se pročišćavaju ili koriste u terapijske svrhe i
4. umjetno napravljene vode u zatvorenom odvojene od površinskih i podzemnih voda.

Vlada Republike Hrvatske propisom će pobliže urediti standarde kakvoće vode za kupanje na površinskim vodama kopna i upravljanje tim vodama.

Upravljanje kakvoćom voda pogodnih za život slatkovodnih riba

Članak 52.

Upravljanjem kakvoćom voda pogodnih za život slatkovodnih riba osigurava se zaštita ili poboljšanje kakvoće onih tekućih ili stajaćih slatkih voda, koje su pogodne ili koje bi smanjenjem ili uklanjanjem onečišćenja postale pogodne za život autohtonih vrsta koje doprinose prirodnoj raznolikosti i vrsta čije je prisustvo poželjno u svrhu upravljanja vodama.

Propis o određivanju područja voda iz stavka 1. ovoga članka (salmonidne i ciprinidne vode), donosi Ministar uz suglasnost ministra nadležnog za ribarstvo, sukladno standardima određenih propisom iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona.

Programe smanjenja onečišćenja voda u cilju osiguranja kakvoće za vode pogodne za život slatkovodnih riba, donose Hrvatske vode sukladno Planu upravljanja vodnim područjima.

Odredbe ovog članka ne primjenjuju se za vode u prirodnim i umjetnim ribnjacima koji se koriste za uzgoj riba u gospodarske svrhe (akvakultura).

Upravljanje kakvoćom voda pogodnih za školjkaše

Članak 53.

Upravljanjem kakvoćom voda pogodnih za školjkaše osigurava se zaštita ili poboljšanje kakvoće onih voda koje se, propisom iz stavka 2. ovoga članka, odrede kao pogodne za život i rast školjkaša.

Propis o određivanju voda pogodnih za život i rast školjkaša, donosi Ministar uz suglasnost ministra nadležnog za ribarstvo, sukladno standardima propisa iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona.

Program smanjenja onečišćenja voda pogodnih za školjkaše donose Hrvatske vode sukladno Planu upravljanja vodnim područjima.

4. Odstupanja od postizanja ciljeva zaštite vodnoga okoliša

Znatno promijenjena vodna tijela

Članak 54.

Planom upravljanja vodnim područjima može se sukladno propisu iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona:

- proglasiti određeno vodno tijelo kao znatno promijenjeno vodno tijelo tamo gdje, zbog tehničke neizvedivosti ili s tim povezanih nerazmjernih troškova, nije moguće postići ciljeve zaštite vodnoga okoliša u pogledu dobrog stanja ili dobrog ekološkog potencijala vodnog tijela;
- produžiti rokove za postizanje ciljeva zaštite vodnoga okoliša, ali pritom osiguravajući da ne dođe do daljnjeg pogoršanja stanja vodnog tijela; te
- utvrditi iznimke od postizanja propisanih ciljeva zaštite vodnoga okoliša kroz utvrđivanje blažih ciljeva zaštite vodnoga okoliša za određeno vodno tijelo koje je izloženo ljudskom djelovanju u takvoj mjeri, ili su prirodni uvjeti takvi da je postizanje ciljeva zaštite vodnoga okoliša tehnički neizvedivo ili povezano s nesrazmjernim troškovima.

Sastavnice iz stavka 1. ovoga članka preispituju se svakih 6 godina.

Dopunske mjere

Članak 55.

Kad monitoring ili drugi službeni podaci ukazuju na to da je malo vjerojatno da će biti postignuti ciljevi zaštite vodnoga okoliša za neko vodno tijelo, Hrvatske vode će istražiti razloge mogućeg nepostizanja ciljeva, te poduzeti dopunske mjere za postizanje utvrđenih ciljeva.

Dopunske mjere iz stavka 1. ovoga članka neće se poduzeti ako je nepostizanje ciljeva zaštite vodnoga okoliša rezultat velikih poplava i dugotrajnih suša ili drugog djelovanja više sile.

5. Ispuštanje, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

Načela kontrole ispuštanja otpadnih voda

Članak 56.

Kontrola ispuštanja otpadnih voda u cilju zaštite voda, i vodnoga okoliša provodi se prema načelima:

- otklanjanja štete na izvoru nastanka,
- kombiniranog pristupa i
- onečišćivač plaća.

Otklanjanje štete na izvoru nastanka

Članak 57.

Šteta počinjena vodama i vodnom okolišu otklanja se prvenstveno na izvoru nastanka.

Načelo kombiniranoga pristupa

Članak 58.

Načelo kombiniranoga pristupa obuhvaća:

- propisivanje standarda kakvoće vode prema članku 41. ovoga Zakona,
- primjenu propisanih graničnih vrijednosti emisija sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim temeljem njega,
- kontrolu emisija primjenom najboljih raspoloživih tehnika u slučajevima točkastih izvora onečišćenja sukladno posebnim propisima o zaštiti okoliša, te sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim temeljem njega i
- primjenu dobre poljoprivredne prakse u slučajevima raspršenih izvora onečišćenja sukladno posebnim propisima o poljoprivredi, te sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim temeljem njega.

Onečišćivač plaća

Članak 59.

Onečišćivač snosi troškove nastale onečišćavanjem voda i vodnog okoliša.

Troškovi iz stavka 1. ovoga članka su izdaci za sprječavanje daljnje štete, izdaci za uspostavu prijašnjega stanja, uključivo i troškove procjene štete, te otklanjanja štete, te izdaci za sprječavanje nastanka budućeg onečišćenja.

Onečišćivač snosi i troškove praćenja stanja voda, provedbe mjera zaštite voda, provedbe planova i programa državnih ulaganja u gradnju građevina javne odvodnje, te troškove poduzimanja mjera prevencije od onečišćivanja voda, bilo po osnovi odgovornosti za onečišćenje, bilo plaćanjem naknade za zaštitu voda propisanu zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Granične vrijednosti emisija

Članak 60.

Pravne i fizičke osobe mogu ispuštati otpadne vode u okviru propisanih graničnih vrijednosti emisija.

Granične vrijednosti emisije propisuju se za grupe, rodove ili kategorije onečišćujućih tvari:

1. u tehnološkim otpadnim vodama prije njihova ispuštanja u građevine javne odvodnje ili u septičke ili sabirne jame,
2. u svim pročišćenim ili nepročišćenim otpadnim vodama koje se ispuštaju u vode, te
3. u otpadnim vodama koje nisu tehnološke, a ispuštaju se u građevine javne odvodnje, septičke i sabirne jame.

Ministar pravilnikom propisuje granične vrijednosti emisija otpadnih voda iz stavka 2. točke 1. i 2. ovoga članka, uvjete privremenoga dopuštenja ispuštanja otpadnih voda iznad propisanih količina i nižih graničnih vrijednosti emisija, kriterije i uvjete prikupljanja, pročišćavanja i ispuštanja komunalnih otpadnih voda, te iznimno dopuštena ispuštanja u podzemne vode.

Za otpadne vode koje nisu tehnološke, a koje se pri obavljanju gospodarske djelatnosti ispuštaju u sustav javne odvodnje ili u septičke ili sabirne jame, u količini većoj od 30 prostornih metara (m³) dnevno, propisom iz stavka 3. ovoga članka odredit će se slučajevi:

- za koje se propisuje jedinstveni fiksni koeficijent pokazatelja onečišćenja, odnosno
- koji podliježu obvezi iz članka 65. stavka 1. ovoga Zakona.

Ispuštanja tehnoloških i drugih otpadnih voda

Članak 61.

Pravne i fizičke osobe koje pri obavljanju gospodarske ili druge poslovne djelatnosti unose, ispuštaju ili odlažu opasne ili druge onečišćujuće tvari u vode, dužne su te tvari prije ispuštanja u građevine javne odvodnje ili drugi prijemnik, djelomično ili potpuno odstraniti u skladu s izdanom vodopravnom dozvolom za ispuštanje otpadnih voda odnosno rješenjem o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.

Ispuštanja komunalnih otpadnih voda

Članak 62.

Jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati skupljanje i pročišćavanje komunalnih otpadnih voda, prije njihovog izravnoga ili neizravnoga ispuštanja u vode, u skladu s izdanom vodopravnom dozvolom za ispuštanje otpadnih voda.

Ispuštanje oborinskih voda

Članak 63.

Građevine oborinske odvodnje, kao i građevine oborinske odvodnje s cestovnih i željezničkih prometnica, zračnih luka, luka na unutarnjim vodama, te površina u krugu industrijskih postrojenja i benzinskih crpki, projektiraju se i grade tako da opasne i druge onečišćujuće tvari u tim vodama, ne prelaze granične vrijednosti emisija propisane za otpadne vode iz članka 60. stavka 2. točke 1. i 2. ovoga Zakona, ovisno o mjestu ispuštanja.

Ograničenje ispuštanja otpadnih voda

Članak 64.

Izravna ispuštanja onečišćujućih tvari u podzemne vode nisu dopuštena, izuzev u slučajevima predviđenim propisom iz članka 60. stavka 3. ovoga Zakona.

Otpadne vode s plovila i plutajućih objekata ne smiju se ispuštati u vode.

Uzorkovanje i ispitivanje sastava otpadnih voda

Članak 65.

Pravne i fizičke osobe koje su u obvezi imati vodopravnu dozvolu za ispuštanje otpadnih voda prema odredbama ovoga Zakona ili rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša prema posebnim propisima o okolišu obvezni su osigurati redovito uzorkovanje i ispitivanje sastava otpadnih voda, te o tome voditi očevidnik.

Djelatnost uzorkovanja i ispitivanja sastava otpadnih voda obavljaju ovlašteni laboratoriji.

Propisom iz članka 60. stavka 3. ovoga Zakona uređuje se i metodologija uzorkovanja i ispitivanja sastava otpadnih voda, učestalost uzorkovanja i ispitivanja, obrazac očevidnika ispuštenih

otpadnih voda, njegov oblik i način vođenja, rokovi i oblici dostavljanja podataka o tome Hrvatskim vodama, pitanja iz stavka 4. ovoga članka i druga pitanja u neposrednoj vezi s prethodnim.

Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka koje, tijekom jednoga dana ili u kraćem vremenu u kojem se odvija tehnološki postupak, ispuštaju otpadne vode u prosjeku deset litara u sekundi (10 l/s) dužne su imati, koristiti, održavati u ispravnom stanju, uređaj za mjerenje protoka vode i za automatsko uzimanje uzoraka pri promjeni protoka vode, te ga učiniti svakodobno dostupnim vodnom nadzoru, sukladno propisu iz stavka 3. ovoga članka.

Dostavljanje podataka o ispuštanju otpadnih voda i o proizvodnji odnosno uvozu kemikalija

Članak 66.

Pravne i fizičke osobe iz članka 61. ovoga Zakona dužne su Hrvatskim vodama redovito dostavljati podatke o uzorkovanju i ispitivanju sastava ispuštenih otpadnih voda.

Korisnici vodopravnih dozvola i tvrke koje su pribavile rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za stavljanje u promet kemikalija dužni su Hrvatskim vodama redovito dostavljati podatke o proizvodnji odnosno uvozu kemikalija koje nakon uporabe dospjevaju u vode.

Detaljniji sadržaj podataka, obrasce, rokove i način dostave podataka iz stavka 1. ovoga članka kao i način vođenja očevidnika iz stavaka 1. i 2. ovoga članka propisuje se propisom iz članka 60. stavka 3. ovoga Zakona.

Odluka o odvodnji otpadnih voda

Članak 67.

Pravne i fizičke osobe dužne su otpadne vode ispuštati u građevine javne odvodnje ili u individualne sustave odvodnje otpadnih voda odnosno na drugi način sukladno odluci o odvodnji otpadnih voda.

Odluka iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati osobito:

1. način odvodnje otpadnih voda s određene aglomeracije, uključivo iz naseljenih mjesta i izvan njih;
2. način odvodnje onečišćenih oborinskih voda koje se ne ispuštaju u sustav javne odvodnje;
3. zemljopisne podatke o mjestima ispuštanja otpadnih voda iz sustava javne odvodnje u tijela površinskih voda, odnosno iznimno o mjestima ispuštanja u tijela podzemnih voda, sukladno propisu iz članka 60. stavak 3. ovoga Zakona;
4. uvjete ispuštanja otpadnih voda na područjima na kojima je i na kojima nije izgrađen javni sustav za odvodnju otpadnih voda;
5. granične vrijednosti emisija otpadnih voda koje nisu tehnološke u građevine javne odvodnje, sabirne i septičke jame;
6. podatke o nadležnostima održavanja sustava javne odvodnje;
7. uvjete održavanja bioloških uređaja za pročišćavanje sanitarnih otpadnih voda, održavanja i pražnjenja sabirnih i septičkih jama;
8. upućivanje na obvezu priključenja na građevine javne odvodnje sukladno odluci o priključenju i općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga.

Odluku iz stavka 1. ovoga članka za područje aglomeracije u granicama jedinice lokalne samouprave donosi njeno predstavničko tijelo.

U slučaju da se aglomeracija prostire na području više jedinica lokalne samouprave, odluku o odvodnji otpadnih voda donosi jedinica područne (regionalne) samouprave.

Odluka iz stavaka 3. i 4. ovoga članka donosi se po prethodnom mišljenju Hrvatskih voda.

Kontrola ispravnosti građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda

Članak 68.

Građevine odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda moraju se projektirati, graditi i održavati tako da se osigura zaštita voda propisana ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici građevina iz stavka 1. ovoga članka dužni su iste podvrći kontroli ispravnosti, a osobito na svojstvo vodonepropusnosti, po ovlaštenoj osobi i ishoditi potvrdu o sukladnosti građevine s tehničkim zahtjevima za građevinu.

Fizičke osobe - vlasnici odnosno drugi zakoniti posjednici malih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda dužni su ih održavati posredstvom isporučitelja vodne usluge javne odvodnje ili posredstvom druge osobe ovlaštene sukladno odluci o odvodnji otpadnih voda. Odlukom o odvodnji otpadnih voda urediti će se i rokovi obavezne kontrole ispravnosti.

Tehničke zahtjeve za građevine odvodnje otpadnih voda, kao i rokove obavezne kontrole ispravnosti građevina odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, osim građevina i stavka 3. ovoga članka, propisuje Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za graditeljstvo.

Otpadni mulj

Članak 69.

Mulj nastao u postupku pročišćavanja otpadnih voda može se koristiti u skladu s posebnim propisima.

Odlaganje mulja iz stavka 1. ovog članka u vode, zabranjeno je.

6. Izvanredna i iznenadna onečišćenja voda

Državni plan mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda

Članak 70.

Otklanjanje posljedica izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda provodi se sukladno Državnom planu mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda i nižim planovima mjera donesenim na osnovu tog plana.

Državni plan mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda donosi Vlada Republike Hrvatske, a izrađuju ga Hrvatske vode.

Plan iz stavka 1. ovoga članka sadržava i:

1. procjenu mogućnosti i stupnja ugroženosti od iznenadnih i izvanrednih onečišćenja;
2. mjere koje se poduzimaju u slučajevima izvanrednih i iznenadnih onečišćenja;

- mjere pripravnosti za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja,
 - mjere koje se poduzimaju u slučaju neposredne prijetnje onečišćenjem,
 - mjere koje se poduzimaju u cilju stavljanja nastalog onečišćenja pod kontrolu i sprječavanja njegovog daljnjeg širenja i
 - mjere za sprečavanje ublažavanje i uklanjanje štetnih posljedica onečišćenja;
3. mjere koje se poduzimaju u cilju pravodobnog i potpunog informiranja javnosti;
 4. mjere koje se poduzimaju u slučaju prekograničnih utjecaja na vodama;
 5. obvezu donošenja i sadržaj planova mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda od strane pravnih i fizičkih osoba koje moraju imati vodopravnu dozvolu za ispuštanje otpadnih voda ili rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (niži planovi mjera);
 6. detaljnije obveze i ovlasti obveznika primjene mjera iz članka 72. stavak 3. ovoga Zakona.

Otklanjanje posljedica izvanrednih i iznenadnih onečišćenja priobalnih voda provodi se sukladno Planu intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora.

Izvanredno onečišćenje

Članak 71.

Ako zbog smanjenog protoka ili drugih okolnosti prijete opasnost od pogoršanja kakvoće voda u vodnoj cjelini (izvanredno onečišćenje), Ministar može privremeno ili trajno zabraniti ili ograničiti ispuštanje otpadnih voda na određenom području, odnosno privremeno ili trajno zabraniti ili ograničiti ispuštanje tehnoloških otpadnih voda osobama koje obavljaju određene djelatnosti.

Iznenadno onečišćenje

Članak 72.

Ako je uslijed iznenadnog slučaja, kvara ili iz drugih razloga nastala opasnost onečišćenja voda, pravna, odnosno fizička osoba u vezi sa čijim je djelovanjem ili propustom takva opasnost nastala, dužna je bez odgađanja o tome izvijestiti Državnu upravu za zaštitu i spašavanje.

Državna upravu za zaštitu i spašavanje će o nastalom onečišćenju, odnosno opasnosti od onečišćenja voda obavijestiti najbližega državnoga vodopravnog inspektora, a on će obavijestiti Hrvatske vode.

Mjere iz članka 70. stavak 3. točke 2. i 3. ovoga Zakona obvezni su primjeniti:

1. pravna ili fizička osoba koja ima vodopravnu dozvolu za ispuštanje otpadnih voda ili rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša u odnosu na onečišćenje voda koje je poteklo iz prostora na koje se ti upravni akti odnose;
2. isporučitelj vodnih usluga u odnosu na onečišćenje voda koje je poteklo iz komunalnih vodnih građevina ili je prvotno nastupilo u komunalnim vodnim građevinama;
3. Hrvatske vode, u svim drugim slučajevima onečišćenja voda, uključivo i mjere iz članka 70. stavak 3. točka 4. ovoga Zakona

Obveznik primjene mjera iz stavka 3. ovoga članka dužan je neposredno po saznanju o nastanku opasnosti od onečišćenja voda ili o onečišćenju voda poduzeti mjere za žurno sprječavanje odnosno otklanjanje.

Mjere sprječavanja i otklanjanja onečišćenja

Članak 73.

Troškove poduzetih mjera iz članka 70. stavka 3. ovoga Zakona snosi onečišćivač sukladno odredbi članka 59. ovoga Zakona.

Rješenje o obračunu i plaćanju troškova iz stavka 1. ovoga članka donose Hrvatske vode u upravnom postupku. Protiv rješenja je dopuštena žalba Ministarstvu, koja ne odgađa izvršenje rješenja.

Na izvršenje rješenja iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se odredbe Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva, kojima se uređuje izvršenje naknade za zaštitu voda.

Ako je onečišćivač nepoznat, troškove poduzimanja mjera iz stavka 1. ovoga članka snose Hrvatske vode, osim u slučaju iz stavka 5. ovoga članka.

Ako je onečišćenje, neovisno o mjestu izvora, prvotno nastupilo u komunalnim vodnim građevinama, građevinama oborinske odvodnje u pojasu prometnice ili zračne luke, vodnim građevinama u privatnom vlasništvu ili internim vodovima – troškove poduzimanja mjera iz stavka 1. ovoga članka snosi vlasnik tih građevina odnosno osoba koja je prema posebnom propisu nadležna za upravljanje ili gospodarenje tom građevinom.

VI. KORIŠTENJE VODA

1. Vrste i uvjeti korištenja voda

Vrste korištenje voda

Članak 74.

Korištenjem voda prema ovom Zakonu smatra se:

1. zahvaćanje površinskih i podzemnih voda, uključujući izvorske, mineralne, termalne i termomineralne vode za različite namjene (za opskrbu vodom za piće, za stavljanje na tržište u izvornom ili prerađenom obliku u bocama ili drugoj ambalaži, sanitarne i tehnološke potrebe, zdravstvene i balneološke potrebe, grijanje, navodnjavanje i druge namjene),
2. korištenje vodnih snaga za proizvodnju električne energije i pogonske namjene,
3. korištenje voda pogodnih za uzgoj slatkovodnih riba i drugih vodenih organizama,
4. korištenje voda za plovidbu,
5. korištenje voda za splavarenje, uključujući i rafting, vožnju kanuima i drugim sličnim plovilima,
6. korištenje voda za šport, kupanje, rekreaciju i druge slične namjene i
7. korištenje voda za postavljanje plutajućih ili plovećih objekata na vodama.

Plutajućim i plovećim objektima na vodama iz stavka 1. točke 7. ovoga članka, ne smatraju se uzgojne instalacije u marikulturi.

Opći uvjeti korištenja voda

Članak 75.

Svakome je dozvoljeno korištenje voda pod uvjetima i u granicama određenim ovim Zakonom.

Voda se mora upotrebljavati i koristiti racionalno i ekonomično.

Svaki korisnik vode obvezan je koristiti vodu na način i u opsegu kojima se voda čuva od rasipanja i štetnih promjena njezine kakvoće i ne onemogućuje zakonsko pravo korištenja vode drugim osobama.

Opće korištenje voda

Članak 76.

Svakome je dozvoljeno korištenje voda za osobne potrebe, na način i u količinama koje ne isključuje druge od jednakog korištenja (opće korištenje voda).

Opće korištenje voda obuhvaća osobito:

1. zahvaćanje površinske i podzemne vode iz prvoga vodonosnoga sloja do 10 m dubine i to za: piće, kuhanje, grijanje, održavanje čistoće, sanitarne i druge potrebe u kućanstvu i
2. korištenje površinskih voda za kupanje, sport i rekreaciju i druge slične namjene.

Opće korištenje voda ne obuhvaća korištenje voda za navodnjavanje neovisno od veličine površine koja se navodnjava.

Slobodno korištenje voda

Članak 77.

Vlasnik odnosno ovlaštenik drugog stvarnog prava na zemljištu može slobodno upotrebljavati i koristiti:

1. oborinske vode koje se skupljaju na njegovom zemljištu;
2. vode koje izvire na njegovom zemljištu, a do granice tog zemljišta ne stvaraju vodotok, to jest, ne otječu izvan granica tog zemljišta, u granicama općeg korištenja voda; te
3. podzemne vode na njegovom zemljištu, u granicama općeg korištenja voda.

Propis o općem korištenju voda

Članak 78.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskih voda, po potrebi donosi detaljniji provedbeni propis o mjestu, načinu i opsegu općeg korištenja voda.

Korištenje voda preko granice općeg i slobodnog korištenja voda

Članak 79.

Za svako korištenje voda koje prelazi opseg općeg korištenja voda odnosno slobodnog korištenja voda, potreban je ugovor o koncesiji ili vodopravna dozvola za korištenje voda.

Očevidnik zahvaćenih količina vode

Članak 80.

Pravne i fizičke osobe koje zahvaćaju vode, osim pri općem korištenju voda i slobodnom korištenju voda, obvezne su voditi očevidnik o količinama zahvaćene vode i o tome dostavljati podatke Hrvatskim vodama.

Propis o sadržaju i načinu vođenja očevidnika i dostavljanju podataka iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministar.

Ograničenja korištenja voda

Članak 81.

Korištenje voda može se ograničiti:

1. ako nastupi privremena nestašica vode u tolikom opsegu da nije moguće zadovoljiti potrebe svih korisnika na određenom području;
2. ako se utvrdi da su zalihe tijela podzemnih ili površinskih voda iz kojih se zahvaća voda za potrebe javne vodoopskrbe u tolikoj mjeri smanjene da nema mogućnosti za njihovo daljnje zahvaćanje ili da postoji opasnost od njihovog potpunog iscrpljivanja;
3. ako je zbog postojećeg zahvaćanja vode ili drugog načina korištenja, pogoršan kemijsko stanje vodnog tijela ili bi moglo nastupiti njegovo pogoršanje;
4. ako je zbog smanjenja razine tijela podzemne vode došlo do ugrožavanja vodnog i šumskog ekosustava.

Odluku o ograničenju korištenja voda donosi gradonačelnik odnosno općinski načelnik, a ako se ograničenje odnosi na više jedinica lokalne samouprave odluku o tome donosi župan.

Ako se odluka o ograničenju korištenja voda ne donese prema stavku 2. ovoga članka, odluku o ograničenju korištenja voda ovlašten je donijeti Ministar.

Vode pronađene tijekom iskopa

Članak 82.

Pravna ili fizička osoba koja prilikom rudarskih radova, iskopa tunela i drugih iskopa i bušenja tla naiđe na podzemne vode (izvorišta, tekuće i stajaće vode), obvezna je o tome odmah, a najkasnije u roku od 48 sati od pronalaženja vode, obavijestiti Hrvatske vode, a one državnu vodopravnu inspekciju.

Pravna ili fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka obvezna je:

1. državnom vodopravnom inspektoru i ovlaštenicima Hrvatskih voda dopustiti uzimanje podataka i obavljanje potrebnih ispitivanja u cilju utvrđivanja ležišta, količina i kakvoće voda;
2. poduzeti potrebne mjere po nalogu državnog vodopravnog inspektora.

Vodoistražni radovi

Članak 83.

Korištenje voda iz tijela podzemnih voda, osim za opće korištenje voda i slobodno korištenje voda, može se odobriti samo ako su prethodno obavljani vodoistražni radovi.

Vodoistražnim radovima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se radovi i ispitivanja u cilju utvrđivanja postojanja, rasprostranjenosti, količine, kakvoće i pokretljivosti podzemnih voda na određenom području.

Svaka bušotina koja se izvodi bilo za potrebe korištenja voda ili za vodoistražne radove mora se izvesti na način da se ne promijeni postojeća kakvoća voda u pojedinim, međusobno nepropusnim slojem tla odvojenim vodonosnim slojevima, njihovim miješanjem ili ispuštanjem u njih voda s površine ili površinskog propusnog tla.

Nakon napuštanja bušotine korisnik je dužan zapuniti bušotinu na način da se uspostavi prvobitno stanje (obnovi nepropusnost u punoj visini nepropusnih slojeva).

Osoba koja provodi vodoistražne radove dužna je, prije ishoda vodopravnih uvjeta, izraditi elaborat koji sadržava snimak prvobitnoga stanja, te način uspostave prvobitnoga stanja nakon napuštanja bušotine.

2. Korištenje voda za potrebe javne vodoopskrbe

Red prvenstva po namjenama

Članak 84.

Korištenje voda za opskrbu stanovništva vodom za piće i sanitarne potrebe, za potrebe protupožarne zaštite i obrane ima prednost u odnosu na korištenje voda za ostale namjene.

Ovisno o specifičnim potrebama i uvjetima, na pojedinim dijelovima vodnog područja može se odrediti red prvenstva korištenja voda uz obvezno davanje prvenstva namjenama iz stavka 1. ovog članka.

Odluku o redu prvenstva iz stavka 2. ovoga članka donosi Ministar, uz prethodno mišljenje jedinica područne (regionalne) samouprave.

Red prvenstva po mjestu

Članak 85.

Prvenstvo u korištenju voda iz izvorišta i drugih ležišta za namjene iz članka 84. ovoga Zakona u opsegu koji odgovara njegovim potrebama ima vodoopskrbno područje na kojem se nalazi izvorište odnosno druga ležišta.

Odluka o javnim zdencima, crpkama i dr.

Članak 86.

Odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave propisuje se: način održavanja građevina, te osiguranje odgovarajuće kakvoće i dovoljne količine voda i uvjete korištenja javnih zdenaca, javnih crpki i drugih sličnih građevina, koji nisu uključeni u sustav javne vodoopskrbe.

Skrb o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće

Članak 87.

Javni isporučitelj vodne usluge javne vodoopskrbe dužan je skrbiti o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće sukladno propisima o hrani, skrbiti o tehničkoj ispravnosti građevina za javnu vodoopskrbu, te u tom cilju provoditi sustavne i stalne preglede i poduzimati mjere.

Identifikacija voda za piće

Članak 88.

Radi osiguranja prvenstva u korištenju voda za vodoopskrbu Hrvatske vode će posebno identificirati na svakom vodnom području:

1. sve vode namijenjene ljudskoj potrošnji koje osiguravaju u prosjeku više od 10 m³ vode na dan ili opskrbljuje više od 50 ljudi i
2. sva vodna tijela rezervirana za te namjene u budućnosti.

Na tijelima površinskih i podzemnih voda iz kojih se osigurava zahvaćanje više od 100 m³ dnevno, obavlja se monitoring njihovog stanja.

Monitoring iz stavka 2. ovoga članka obuhvaća:

1. prethodno utvrđivanje pokazatelja kakvoće za klasifikaciju ekološkog stanja;
2. definiranje normativa za klasifikaciju ekološkog i kemijskog stanja;
3. monitoring ekološkog i kemijskog stanja; te
4. klasifikaciju i prikaz ekološkog stanja.

3. Korištenje vode namijenjene ljudskoj potrošnji za prekograničnu prodaju

Prodaja vode u izvornom obliku na tržištima drugih zemalja

Članak 89.

Zahvaćanje vode namijenjene ljudskoj potrošnji u izvornom obliku u količini većoj od tri i pol milijuna prostornih metara godišnje radi njene prodaje na tržištima drugih zemalja djelatnost je od interesa za Republiku Hrvatsku.

Republika Hrvatska ima isključivo pravo na zahvaćanje vode i na obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka.

Djelatnost i zahvaćanje vode iz stavka 1. ovoga članka za Republiku Hrvatsku obavlja isključivo trgovačko društvo koje osniva Vlada Republike Hrvatske. Republika Hrvatska je jedini imatelj poslovnog udjela u tom društvu.

Za zahvaćanje vode iz stavka 1. ovoga članka društvu iz stavka 3. ovoga članka potrebna je vodopravna dozvola sukladno propisu iz članka 142. ovoga Zakona, koju izdaje Ministarstvo.

Ako se poslovni udio u društvu iz stavka 3. ovoga članka prenese, u cijelosti ili djelomice, društvo gubi pravo zahvaćati vodu i obavljati djelatnost iz stavka 1. ovoga članka.

Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na zahvaćanje i prekograničnu prodaju vode putem građevina za javnu vodoopskrbu.

4. Zaštita izvorišta i zone sanitarne zaštite

Zone sanitarne zaštite

Članak 90.

Područje na kojem se nalazi izvorište ili drugo ležište vode koje se koristi ili je rezervirano za javnu vodoopskrbu, kao i područje na kojem se za iste potrebe zahvaća voda iz rijeka, jezera, akumulacija i sl. (u daljnjem tekstu: izvorišta), mora biti zaštićeno od namjernog ili slučajnog onečišćenja i od drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost voda ili na njenu izdašnost (zone sanitarne zaštite).

Ministar pravilnikom uređuje detaljnije uvjete za utvrđivanje zona sanitarne zaštite, mjere i ograničenja koja se u njima provode, rokove donošenja odluka o zaštiti izvorišta i postupak donošenja tih odluka o zaštiti izvorišta.

Odluka o zaštiti izvorišta

Članak 91.

Zaštita izvorišta po zonama sanitarne zaštite provodi se sukladno odluci o zaštiti izvorišta.

Odlukom o zaštiti izvorišta propisuje se, na temelju provedenih vodoistražnih radova:

1. veličina i granice zona sanitarne zaštite,
2. sanitarni i drugi uvjeti održavanja,
3. mjere zaštite,
4. izvori i načini financiranja provedbe mjera zaštite,
5. ograničenja ili zabrane poljoprivredne i drugih djelatnosti,
6. ograničenja ili zabrane građenja ili obavljanja drugih radnji kojima se može utjecati na kakvoću ili količinu voda izvorišta i
7. prekršajne odredbe.

Odluku o zaštiti izvorišta, uz prethodnu suglasnost Hrvatskih voda, donosi:

1. predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, ako je zona na području jedinice lokalne samouprave,
2. predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, ako se zona prostire na području više jedinica lokalne samouprave u sastavu iste jedinice područne (regionalne) samouprave,
3. sporazumno predstavnička tijela jedinica područne (regionalne) samouprave, ako se zona prostire na području više jedinica područne (regionalne) samouprave.

Ako tijela iz stavka 3. ovoga članka u roku propisanom u propisu iz članka 90. stavka 2. ovoga Zakona ne donesu odluku o zaštiti izvorišta, istu će donijeti Ministar i ona će ostati na snazi do donošenja odluke tijela iz stavka 1. ovoga članka.

Zone sanitarne zaštite utvrđene odlukom iz stavka 1. ovoga članka i prostor rezerviran za zone sanitarne zaštite za koje nije donesena odluka, moraju se uvrstiti u prostorne planove područja na kojem se te zone prostiru.

Povećana ulaganja u zonama sanitarne zaštite

Članak 92.

Kada su, u cilju zaštite izvorišta u zonama sanitarne zaštite, potrebna posebna povećana ulaganja u komunalne vodne građevine, potrebna sredstva za takva ulaganja osiguravaju se u proračunima jedinica lokalne samouprave na čijem se području koristi voda iz toga izvorišta, srazmjerno količini vode koja se isporučuje na području svake navedene jedinice lokalne samouprave.

Jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi izvorište može predložiti jedinici područne (regionalne) samouprave da sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva uvede naknadu za razvoj, radi financiranja potreba iz stavka 1. ovoga članka.

5. Korištenje vodnih snaga

Pravo korištenja vodnih snaga

Članak 93.

Pravo korištenja vodnih snaga za proizvodnju električne energije i za pogon uređaja, u odnosu na druge namjene određene ovim Zakonom, određuje tijelo iz članka 175. točke 1. odnosno točke 2. ovoga Zakona, temeljem prevladavajućeg javnog interesa, kao što su poboljšanje općeg standarda ljudi, zaštita okoliša, zaštita prirode, zaštita zdravlja, racionalnije korištenje voda.

Mjerna jedinica za količinu vode za namjene iz stavka 1. ovoga članka je prostorni metar (m³).

Mjerna jedinica za pokretačku snagu vode iz stavka 1. ovoga članka je kilovat (kW).

Uvjeti za projektiranje i građenje

Članak 94.

Vodne građevine i uređaji za korištenje vodnih snaga moraju biti projektirane i izgrađene tako da:

1. omogućavaju vraćanje voda u vodotoke i druga vodna tijela;
2. ne smanjuju postojeći opseg korištenja voda za vodoopskrbu, navodnjavanje i druge namjene ili ne sprječavaju korištenje voda za druge namjene u skladu s ovim Zakonom i planom utvrđene namjene;
3. ne smanjuju stupanj zaštite od štetnog djelovanja voda i ne otežavaju provedbu mjera takve zaštite;
4. ne pogoršavaju zdravstvene prilike i ne utječu negativno na stanje voda;
5. ne ugrožavaju život i zdravlje ljudi, ne uzrokuju štetu na vodama i vodnom okolišu, na drugim sastavnicama okoliša, na okolišu u cjelini, na imovini i na zakonu utemeljenim interesima drugih osoba;
6. ne otežavaju pješački, cestovni i željeznički promet te plovidbu na unutarnjim vodnim putovima.

Osiguranje višenamjenskog korištenja akumulacija

Članak 95.

Akumulacije za korištenje vodnih snaga, projektiraju se i grade tako da se osigura njihovo korištenje za zaštitu od štetnog djelovanja voda, a može se osigurati i za druge namjene (vodoopskrbu, navodnjavanje i dr.).

Višenamjensko korištenje akumulacija iz stavka 1. ovoga članka osigurava se sukladno ugovoru o koncesiji, vodopravnim uvjetima i lokacijskoj dozvoli.

Ugovorom koji zaključuju investitori građenja iz stavka 1. ovoga članka sa drugim korisnicima utvrđuje se obveza snošenja odgovarajućeg dijela troškova građenja i sudjelovanje u održavanju akumulacije i njenog okoliša tijekom korištenja istih od strane drugih korisnika.

6. Korištenje voda za navodnjavanje

Korištenje voda za navodnjavanje

Članak 96.

Pravo na korištenje voda za potrebe navodnjavanja ostvaruje se sukladno ovom Zakonu, a radi ostvarenja ciljeva Nacionalnoga projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama u Republici Hrvatskoj, planova i programa navodnjavanja jedinica područne (regionalne) samouprave, te za zadovoljenje potreba za navodnjavanjem različitih korisnika za razne namjene.

U svrhu građenja, održavanja i korištenja sustava za navodnjavanje od interesa za više vlasnika ili zakonitih posjednika zemljišta mogu se osnivati trgovačka društva, zadruge ili udruge korisnika voda (melioracijske vodne organizacije) u skladu s posebnim propisima.

Bliže propise o upravljanju, tehničkim i drugim uvjetima uređenja sustava za navodnjavanje, obvezi izvještavanja o stanju i korištenju sustava, osnovama za utvrđivanje troškova održavanja sustava i načinu rasporeda tih troškova na korisnike donosi Ministar.

7. Šljunak i pijesak u području značajnom za vodni režim

Zabrana eksploatacije

Članak 97.

Zabranjena je eksploatacija šljunka i pijeska u području značajnom za održavanje vodnog režima, kako iz neobnovljivih, tako i obnovljivih ležišta.

Područja značajna za održavanje vodnog režima iz stavka 1. ovoga članka su:

1. vodotoci i druga tijela površinskih voda i
2. uređeno i neuređeno inundacijsko područje.

Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na šljunak i pijesak odnose se i na kamen, te zemlju, uključujući glinu.

Šljunak i pijesak izvan područja značajnog za održavanje vodnog režima

Članak 98.

Ako je prema propisima o rudarstvu, u zonama sanitarne zaštite izvorišta, a izvan područja značajnog za održavanje vodnoga režima, iznimno dopuštena eksploatacija šljunka i pijeska iz neobnovljivih ležišta, pored akata propisanih propisima o rudarstvu, potrebni su i vodopravni uvjeti koji su sastavni dio ugovora o koncesiji koji se sklapa prema propisima o rudarstvu.

Šljunak i pijesak izvađen tijekom radova na vodama i vodnom dobru

Članak 99.

Ako je tijekom radova građenja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina osnovne melioracijske odvodnje ili radova održavanja voda iz članka 107. ovoga Zakona, koje izvođači izvode temeljem ugovora s Hrvatskim vodama, kao naručiteljem odnosno tijekom radova građenja i održavanja vodnih putova na unutarnjim vodama, akvatorija luka i pristaništa unutarnje plovidbe i objekata sigurnosti unutarnje plovidbe, koji izvode izvođači temeljem ugovora sa Agencijom za vodne putove, kao naručiteljem, sukladno zakonu kojim se uređuju luke i plovidba unutarnjim vodama, nužno izvaditi šljunak i pijesak iz vodotoka ili kanala, isti se može koristiti isključivo po odredbama ovoga Zakona.

Za radove građenja i održavanja vodnih putova na unutarnjim vodama, akvatorija luka i pristaništa unutarnje plovidbe i objekata sigurnosti unutarnje plovidbe koji se izvode sukladno zakonu kojim se uređuju luke i plovidba unutarnjim vodama, Agencija za vodne putove, mora od Hrvatskih voda ishoditi vodopravne akte.

Prije početka vađenja izvođač radova iz stavka 1. ovoga članka dužan je:

- izraditi geodetski snimak na mjestima vađenja i mjestima mogućeg razmještanja iz članka 102. stavka 1. ovoga Zakona, te
- izraditi analizu granulometrijskog sastava nanosa šljunka i pijeska s mjesta vađenja, osim ako nanos nije predviđen samo za razmještanje iz članka 102. stavka 1. ovoga Zakona.

Nakon završetka vađenja izvođač radova iz stavka 1. ovoga članka dužan je izraditi geodetski snimak na mjestima vađenja i na mjestima razmještanja iz članka 102. stavka 1. ovoga Zakona, ako je bilo razmještanja.

Izvođač radova iz stavka 2. ovoga članka dužan je, na temelju geodetskog snimka i analize granulometrijskog sastava nanosa iz stavka 3. ovoga članka, izraditi elaborat s dokaznicom količina šljunka i pijeska.

Geodetske snimke, analiza granulometrijskog sastava nanosa i elaborat iz stavaka 3., 4. odnosno 5. ovoga članka dostavljaju se državnoj vodopravnoj inspekciji, rudarskoj inspekciji i Hrvatskim vodama.

Očevidnik vađenja šljunka i pijeska

Članak 100.

Izvođač radova iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona dužan je dnevno voditi očevidnik vađenja šljunka i pijeska, na propisanom obrascu.

Sastavni dio očevidnika su potvrđeni geodetski snimci, analiza granulometrijskog sastava nanosa i elaborat iz članka 99. stavci 3., 4. odnosno 5. ovoga Zakona.

Obveza vođenja očevidnika nastupa u trenutku kad se šljunak i pijesak izvadi na plovilo, obalu ili na drugo mjesto izvan vodotoka, a prestaje primopredajom iz članka 101. stavak 3. ovoga Zakona.

Izvođač radova iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona dužan je jednom dnevno, na propisanom obrascu, prijaviti podatke iz stavka 1. ovoga članka naručitelju radova iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona i državnoj vodopravnoj inspekciji.

Prijava se podnosi elektronskom poštom ili putem telefaksa.

Propis o obliku i sadržaju očevidnika, načinu vođenja očevidnika, rokovima čuvanja očevidnika, obliku i sadržaju obrasca iz stavka 4. ovoga članka, te metodologiji izrade geodetskih snimaka, analize granulometrijskog sastava odnosno elaborata iz članka 99. stavci 3., 4. odnosno 5. ovoga Zakona donosi Ministar. Sadržaj očevidnika obvezatno uključuje: datume vađenja, mjesta vađenja, izvađene količine, razmještene količine i mjesta razmještanja, deponirane količine i mjesta deponiranja.

Ako se šljunak i pijesak ugrađuju u regulacijsko-zaštitne vodne građevine prema članku 102. stavak 2. ovoga Zakona, neposredno nakon njihovoga vađenja, sadržaj očevidnika obvezatno uključuje i ugrađene količine i bližu oznaku građevine u koju je ugrađen.

Deponiranje šljunka i pijeska

Članak 101.

Izvođač radova iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona dužan je deponirati šljunak i pijesak iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona, koji se ne razmjesti prema članku 102. stavak 1. ovoga Zakona, na uređene deponije na javnom vodnom dobru.

Izvođač radova iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona ovog članka dužan je, uz ugovorenu naknadu troškova, čuvati deponirani šljunak i pijesak do isteka roka određenoga ugovorom o izvođenju radova iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona.

Po isteku roka iz stavka 2. ovoga članka izvođač radova dužan je predati šljunak i pijesak naručitelju radova iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona, koji preuzima njegovo čuvanje do postupanja po članku 102. stavak 2. ili 3. ovoga Zakona.

Korištenje šljunka i pijeska tijekom radova na vodama i vodnom dobru

Članak 102.

Izvođač radova iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona razmjestit će šljunak i pijesak izvađenih tijekom tih radova unutar vodotoka ili kanala, bez vađenja na obale.

Šljunak i pijesak koji preostane nakon razmještanja iz stavka 1. ovoga članka, ugradit će se u regulacijsko-zaštitne vodne građevine temeljem pojedinačne odluke Vlade Republike Hrvatske ili od nje ovlaštenoga tijela.

Šljunak i pijesak koji preostane nakon ugrađivanja iz stavka 2. ovoga članka može se:

- prodati radi građenja drugih javnih građevina, temeljem pojedinačne odluke Vlade Republike Hrvatske ili od nje ovlaštenoga tijela,

- prodati na slobodnom tržištu, putem javnoga nadmetanja, temeljem pojedinačne odluke Vlade Republike Hrvatske ili od nje ovlaštenoga tijela.

Prodaju iz prethodnog stavka ovog članka provodi naručitelj iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona.

Odluke iz stavka 3. ovoga članka sadržavaju početnu prodajnu cijenu šljunka i pijeska. Prodajna cijena mora sadržavati i trošak vađenja, skladištenja, čuvanja, utovara šljunka i pijeska (naknada troškova).

Prodajna cijena iz stavka 3. podstavka 2. ovoga članka ne može biti manja od tržišne prodajne cijene u mjestu vađenja u vrijeme prodaje.

Prihod od prodajne cijene, umanjen za naknadu troškova prihod je Državnoga proračuna.

Prihod od naknade troškova prihod je naručitelja radova iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona.

Očevidnik deponiranoga šljunka i pijeska

Članak 103.

Od primopredaje šljunka i pijeska iz članka 101. stavak 3. ovoga Zakona, naručitelj iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona dužan je voditi očevidnik deponiranoga šljunka i pijeska, na propisanom obrascu.

Propis o obliku i sadržaju očevidnika, načinu vođenja očevidnika, rokovima čuvanja očevidnika, rokovima podnošenja izvješća iz stavka 3. ovoga članka donosi Ministar. Sadržaj obvezatno uključuje i podatke o količinama šljunka i pijeska ugrađenim u regulacijsko – zaštitne vodne građevine, osim količina iz članka 100. stavak 7. ovoga Zakona, prodanim količinama radi ugradnje u druge javne građevine, te količinama prodanim na javnom nadmetanju.

O količinama šljunka i pijeska ugrađenim u regulacijsko – zaštitne vodne građevine, osim količina iz članka 100. stavak 7. ovoga Zakona, prodanim količinama radi ugradnje u druge javne građevine, te količinama prodanim na javnom nadmetanju, naručitelj iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona podnosi izvješće Ministarstvu i ministarstvu nadležnom za financije.

Protupravna eksploatacija

Članak 104.

Pravna ili fizička osoba koja na području značajnom za održavanje vodnoga režima protupravno vadi ili kopa i vadi pijesak i šljunak dužna je naknaditi državi štetu i sanirati devastirani okoliš prema propisima o zaštiti okoliša.

Smatra se da protupravno eksploatira šljunak i pijesak izvođač radova iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona ako podaci u očevidniku vađenja šljunka i pijeska nisu sukladni stvarnom stanju.

Službena osoba koja prva uoči protupravnu eksploataciju iz obnovljivih ili neobnovljivih ležišta dužna je o tome obavijestiti državnu vodopravnu inspekciju i rudarsku inspekciju kao i naručitelja iz članka 99. stavak 1. ovoga Zakona.

Državna vodopravna inspekcija i rudarska inspekcija dužne su utvrditi stvarne količine izvađenoga šljunka i pijeska, a Hrvatske vode, na traženje državne vodopravne inspekcije i rudarske inspekcije izrađuju kontrolne geodetske snimke mjesta vađenja i mjesta razmještanja iz članka 102. stavak 1. ovoga Zakona.

Rješenje o naknadi štete iz stavka 1. ovoga članka donose Hrvatske vode u upravnom postupku sukladno propisu iz stavka 8. ovoga članka. Rješenje se dostavlja Ministarstvu i nadležnom državnom odvjetništvu.

Protiv toga rješenja dopuštena je žalba Ministarstvu. Žalba protiv rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Ovrha rješenja provodi se prema odredbama Općeg poreznog zakona.

Ministar odlukom propisuje visinu naknade štete koja se sastoji u uvećanoj tržišnoj vrijednosti protupravno izvađenoga šljunka i pijeska. Naknada za ostalu štetu (šteta na okolišu i materijalnim dobrima) potražuje se u kaznenom odnosno parničnom postupku.

Naplaćeni iznos naknade štete iz stavka 1. ovoga članka prihod je državnoga proračuna.

VII. ZAŠTITA OD ŠTETNOG DJELOVANJA VODA

1. Zaštita od štetnog djelovanja voda

Zaštita od štetnog djelovanja voda i upravljanje rizicima

Članak 105.

Zaštita od štetnog djelovanja voda obuhvaća aktivnosti i mjere za obranu od poplava, obranu od leda na vodotocima i zaštitu od erozija i bujica.

Upravljanje rizicima od štetnog djelovanja voda obuhvaća: izradu prethodne procjene rizika od poplava, izradu i provedbu planova upravljanja rizicima od poplava i Državnoga plana obrane od poplave, provedbenih i logističkih planova uz taj plan, uređenje voda, provedbu redovne i izvanredne obrane od poplava, provedbu obrane od leda na vodotocima, zaštitu od erozija i bujica, osnovnu melioracijsku odvodnju i provedbu ograničenja prava vlasnika i drugih posjednika zemljišta.

Uređenje voda

Članak 106.

Uređenjem voda, prema ovome Zakonu, smatra se gradnja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, gradnja građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju i radovi održavanja voda, sve u svrhu neškodljivog protoka voda.

Kada se radovi uređenja voda izvode u području koje je posebnim zakonom određeno kao ekološki značajno odnosno zaštićeno područje, interes zaštite života i zdravlja ljudi te njihove imovine od poplave, bujica i leda, odnosno od onečišćenja voda, prevladavajući je javni interes u odnosu na očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštitu prirodnih vrijednosti.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kada se radovi uređenja voda izvode u ekološki značajnom području Europske unije Natura 2000, prevladavajući javni interes iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje Vlada Republike Hrvatske Planom upravljanja vodnim područjem.

Gradnju iz stavka 1. ovoga članka Hrvatske vode ustupaju primjenom propisa o javnoj nabavi.

Uvjet tehničke sposobnosti ponuditelja za poslove iz stavka 4. ovoga Zakona je certifikacijsko rješenje iz članka 221. stavka 3. za djelatnost iz članka 220. točka 3. ovoga Zakona.

Radovi održavanja voda

Članak 107.

Radovima održavanja voda smatraju se osobito:

1. održavanje prirodnih i umjetnih vodotoka i drugih voda:
 - 1.1. čišćenje i uklanjanje nanosa;
 - 1.2. zemljani i slični radovi uređenja i održavanja obala;
 - 1.3. zemljani radovi u inundacijskom području manjeg opsega;
 - 1.4. krčenje i košenje raslinja;
 - 1.5. održavanje propusnosti propusta i prijelaza preko vodotoka;
2. održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina:
 - 2.1. manji popravci na kruni i pokosima nasipa;
 - 2.2. krčenje, košnja i radovi na vegetativnoj zaštiti vodnih građevina;
 - 2.3. manji popravci oštećenih dijelova vodnih građevina;
3. održavanje građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju:
 - 3.1. čišćenje, tehničko i vegetativno održavanje građevina i pojasa uz građevine;
 - 3.2. zemljani radovi na manjim izmjenama na kanalskoj mreži;
 - 3.3. održavanje izljeva ispusta drenažnih cijevi;
 - 3.4. održavanje građevina za sprječavanje i otklanjanje erozija i sprječavanje djelovanja bujica.

Radovima u smislu stavka 1. ovoga članka smatraju se i zaštitne mjere uzgoja i sječe drveća i drugog raslinja.

Hrvatske vode donose opće i tehničke uvjete za radove održavanja voda koji uključuju i zaštitne mjere uzgoja i sječe drveća i drugog raslinja iz stavka 2. ovoga članka.

Radovi održavanja voda smatraju se jednostavnim radovima u smislu posebnog propisa koji uređuje jednostavne građevine i radove.

Prije donošenja Plana upravljanja vodama, Hrvatske vode izrađuju program radova održavanja voda koji osobito sadrži: podatke o lokacijama, vrsti radova, predmjer količina radova i procjenu količina nanosa. Program radova se provodi prema općim i tehničkim uvjetima za radove održavanja voda.

Za program radova održavanja voda provodi se ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu sukladno propisima kojima se uređuje zaštita prirode.

Inundacijsko područje

Članak 108.

Za potrebe upravljanja rizicima od štetnog djelovanja voda, na vodotocima i drugim površinskim vodama utvrđuje se inundacijsko područje.

U inundacijskom području iz stavka 1. ovoga članka zabranjeno je obavljati radnje kojima se može pogoršati vodni režim i povećati stupanj rizika od štetnog djelovanja voda.

Uređeno i neuređeno inundacijsko područje

Članak 109.

Uređeno inundacijsko područje čini zemljište između korita voda i vanjskog ruba pripadajućih mu regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, uključujući i pojas zemljišta potreban za njihovo redovno održavanje.

Neuređeno inundacijsko područje čine:

1. zemljište uz vodotoke, koje je Planom upravljanja vodnim područjima ili dokumentom o uređenju prostora rezervirano za građenje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina;
2. prirodne i umjetne akumulacije i retencije u granicama utvrđenim Planom upravljanja vodnim područjima ili prostornim planom.

Vanjsku granicu uređenog i neuređenog inundacijskog područja utvrđuje Ministarstvo na prijedlog Hrvatskih voda.

Granice inundacijskog područja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ucrtavaju se u katastarske planove i planove prostornog uređenja.

Prethodna procjena rizika od poplava

Članak 110.

Za svako vodno područje, a po potrebi i za njegove dijelove, Hrvatske vode izrađuju prethodnu procjenu rizika od poplava.

Procjena iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća:

1. karte (zemljovide) vodnog područja u odgovarajućem mjerilu, s unesenim granicama vodnih područja podslivova i po potrebi, priobalnih područja s prikazom topografije i korištenja zemljišta;
2. opis poplava iz prošlosti koje su imale znatnije štetne učinke na zdravlje ljudi, okoliš, kulturnu baštinu i gospodarske djelatnosti i vjerojatnost pojave sličnih događaja u budućnosti, koji bi mogle dovesti do sličnih štetnih posljedica;
3. procjenu potencijalnih štetnih posljedica budućih poplava za zdravlje ljudi, okoliš, kulturnu baštinu i gospodarske djelatnosti, uzimajući u obzir, što je više moguće, topografske, općenite hidrološke i geomorfološke značajke i položaj vodotoka, uključujući poplavna područja i, uključujući poplavna područja kao prirodna retencijska područja, učinkovitost postojećih građevina za obranu od poplava, položaj naseljenih područja, položaj industrijskih zona, planove dugoročnog razvoja, te klimatske promjene na pojavu poplava.

Karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava

Članak 111.

Hrvatske vode su dužne izraditi karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava za vodno područje, a po potrebi za dijelove vodnog područja i podslivove.

Karte opasnosti od poplava (zemljovidi) sadrže prikaz mogućnosti razvoja određenih poplavnih scenarija.

Karte rizika od poplava sadrže prikaz mogućih štetnih posljedica razvoja scenarija prikazanih u zemljovidima iz stavka 1. ovoga članka.

Planovi upravljanja rizicima od poplava

Članak 112.

Za vodno područje i po potrebi za dijelove vodnog područja i podslivove, na osnovi karata iz članka 111. stavka 1. ovoga Zakona Hrvatske vode donose planove upravljanja rizicima od poplava.

Planovi iz stavka 1. ovoga članka sadrže:

1. ciljeve za upravljanje rizicima od poplava,
2. mjere za ostvarenje tih ciljeva, uključujući preventivne mjere,
3. zaštitu, pripravnost, prognozu poplava i
4. sustave za obavještanje i upozoravanje.

Plan upravljanja rizicima od poplava sastavni je dio Plana upravljanja vodnim područjima.

Upravljanje rizicima od poplava

Članak 113.

Za potrebe operativnoga upravljanja rizicima od poplava Vlada Republike Hrvatske donosi Državni plan obrane od poplava.

Obrana od poplava provodi se po vodnim područjima, branjenim područjima, sektorima i dionicama.

Državni plan obrane od poplava objavljuje se u "Narodnim novinama".

Sadržaj Državnoga plana za obranu od poplava

Članak 114.

Državni plan obrane od poplava sadrži: ciljeve za upravljanje rizicima od poplava, teritorijalne jedinice za obranu od poplava, nositelje obrane od poplava, stadije obrane od poplava, mjere obrane od poplava, uključivo i preventivne mjere, odredbe o sadržaju provedbenih planova obrane od poplava koje donose Hrvatske vode (provedbeni planovi), odredbe o donositelju i sadržaju logističkih planova za slučaj poplava koji određuju mjere sklanjanja i spašavanja, rad hitnih službi i drugih bitnih službi u uvjetima poplava, opskrba vodom, hranom i sl. (logistički planovi), odredbe o upravljanju obranom od poplava, s obvezama i pravima rukovoditelja obrane i poplava, odredbe o sustavu za obavješćivanje i upozoravanje i odredbe o sustavu veza.

Državni plan obrane od poplava sadrži i mjere za obranu od leda na vodotocima.

2. Obrana od poplava

Obrana od poplava

Članak 115.

Obrana od poplava može biti preventivna, redovna i izvanredna.

Preventivnu obranu od poplava čine radovi održavanja voda iz članka 107. ovoga Zakona.

Redovnu i izvanrednu obranu od poplava čine mjere koje se poduzimaju neposredno pred nastup opasnosti plavljenja, tijekom trajanja opasnosti i neposredno nakon prestanka te opasnosti u svrhu neškodljivog protoka voda.

Poslovi obrane od poplava, obrane od leda i zaštita od erozija i bujica hitna su služba.

Hrvatske vode upravljaju obranom od poplava.

Nositelji obrane od poplava usklađuje svoje aktivnosti sa Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, Ravnateljstvom policije, Hrvatskom vojskom, nadležnim medicinskim službama, i drugim hitnim službama te pravnim osobama koje sukladno posebnim propisima upravljaju prometnicama.

Ustupanje poslova obrane od poplava

Članak 116.

Provedbu preventivne, redovne i izvanredne obrane od poplava, Hrvatske vode ustupaju ponuditelju na branjenom području primjenom propisa o javnoj nabavi. Okvirni sporazum o nabavi sklapa se za razdoblje od 4 godine.

Uvjet tehničke sposobnosti ponuditelja je certifikacijsko rješenje iz članka 221. stavka 4. ovoga Zakona.

Načelo trajne imobilizacije i načelo mobilizacije

Članak 117.

Pravna osoba iz članka 116. stavka 1. ovoga Zakona obvezna je u svako doba:

1. biti nazočna na branjenom području ljudstvom i materijalnim sredstvima (strojevi, vozila, alati i druga oprema), temeljem čega mu je izdano certifikacijsko rješenje i
2. održavati vlastito ustrojstvo, stanje osposobljenosti i pokretljivosti ljudstva, kao i stanje materijalnih sredstava, uključivo i potrebnu zalihu građevnoga i drugoga materijala, tako da bude sposobno pravodobno pristupiti provedbi mjera utvrđenih Državnim planom obrane od poplava.

Pravna osoba iz članka 116. stavka 1. ovoga Zakona obvezna je u svako doba, na prvi poziv Hrvatskih voda, bezuvjetno i bez prava na prigovor:

1. odazvati se ljudstvom i sa materijalnim sredstvima, temeljem kojeg mu je izdano certifikacijsko rješenje, a po potrebi i sa drugim sredstvima, ako su mu potrebna na branjenom području i rasporediti se na točke obrane od poplave (odaziv u pripremljeno stanje), i

2. sudjelovati ljudstvom i sa materijalnim sredstvima iz u redovnoj i izvanrednoj obrani od poplava, sukladno planovima na branjenom području (sudjelovanje u redovnoj i izvanrednoj obrani od poplava).

Obveze civilnog sudjelovanja u obrani od poplava

Članak 118.

Pravne osobe i građani dužni su radom i materijalnim sredstvima (strojevi, vozila, alati i druga oprema, građevni i drugi materijal) sudjelovati u obrani od poplava ako nastupi opasnost u takvom opsegu da se obrana ne može osigurati materijalnim sredstvima i ljudstvom pravnih osoba iz članka 115. stavka 6. ovoga Zakona.

U obrani od poplava dužne su u prvom redu sudjelovati pravne osobe i građani s područja ugroženih poplavom. Ako njihovo sudjelovanje nije dovoljno za otklanjanje neposredne opasnosti i posljedica od poplava nadležni rukovoditelj obrane od poplava zatražit će od tijela iz stavka 3. ovoga članka da u obrani sudjeluju i pravne osobe i građani s drugih područja.

Naredbe o obavezi sudjelovanja pojedinih pravnih osoba i građana iz stavka 1. i 2. ovoga članka u obrani od poplava donose župani.

Pravnim osobama i građanima iz stavka 1. i 2. ovoga članka pripada naknada stvarnih troškova materijalnih sredstava i ljudstva za razdoblje sudjelovanja u obrani od poplava, koju isplaćuju Hrvatske vode u visini troškova koji se isplaćuju pravnim osobama iz članka 116. stavak 1. ovoga Zakona.

Prihvat poplavnoga vala u akumulacijama

Članak 119.

Pravne i fizičke osobe koje upravljaju akumulacijama i retencijama su u obvezi koristiti ih na način kojim se osigurava prihvaćanje poplavnog vala.

Veličina zapremnine, odnosno razina slobodnog prostora u akumulacijama i retencijama koja se mora održavati u pojedinim godišnjim razdobljima i uvjeti ispuštanja voda, određuju se vodopravnom dozvolom.

Vlasnici i korisnici brana na akumulacijama ili retencijama su u obvezi obavljati stalno promatranje sigurnosti brana u skladu s posebnim propisom koji donosi Ministar, uz suglasnost ministra za graditeljstvo.

Zabrana prometovanja

Članak 120.

U slučaju opasnosti od poplave Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prometa, može na ugroženom području privremeno ograničiti, odnosno zabraniti cestovni, željeznički i riječni promet.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada je potrebno žurno postupiti zbog neposredne ugroženosti od poplava, akt o zabrani prometa može donijeti nadležni rukovoditelj obrane od poplave.

3. Obrana od leda

Mjere obrane od leda

Članak 121.

Ako zbog stvaranja i nagomilavanja leda nastaju pregrade koje mogu prouzročiti poplavu ili ako bi zbog stvaranja i pokretanja leda moglo doći do oštećenja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, mostova i drugih stalnih ili plovnih objekata na vodotoku, poduzimaju se mjere utvrđene Državnim planom obrane od poplava.

Mjere za obranu od leda u cilju zaštite mostova plovnih i drugih objekata koji su u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba, poduzimaju te osobe.

U slučaju opasnosti iz stavka 1. ovoga članka Ministar, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prometa, može privremeno ograničiti odnosno zabraniti plovidbu na unutarnjim plovnim putovima.

4. Zaštita od erozija i bujica

Erozijsko područje i bujični tokovi

Članak 122.

Područje ugroženo od erozija (erozijsko područje) je područje na kojem zbog djelovanja površinskih ili podzemnih voda dolazi do ispiranja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i do drugih štetnih pojava, uslijed čega se mogu ugroziti život i zdravlje ljudi, njihova imovina, te poremetiti vodni režim.

Bujični tokovi su povremeni ili stalni vodotoci u kojima zbog intenziteta oborina i/ili topljenja snijega nastaju nagle promjene u protjecanju voda uslijed čega se mogu ugroziti život i zdravlje ljudi, njihova imovina, te poremetiti vodni režim i nastati štetni utjecaji na okoliš.

Bujični tokovi jakih erozijskih procesa koji ugrožavaju veća naselja, industrijska postrojenja magistralne i regionalne prometnice, te građevine za melioracije unose se u popis voda I reda.

Zaštita od erozija i bujica

Članak 123.

Radi sprečavanja i otklanjanja erozija i djelovanja bujica grade se i održavaju regulacijske i zaštitne vodne građevine, izvode zaštitni radovi i provode mjere zaštite.

Radovima za zaštitu od erozija i bujica (zaštitni radovi) smatraju se osobito: pošumljavanje, uzgoj i održavanje zaštitne vegetacije, trasiranje, krčenje raslinja, čišćenje korita bujice i drugi slični radovi.

Mjerama za zaštitu od erozija i bujica smatraju se osobito: zabrana i ograničavanje sječe drveća i grmlja, zabrana i ograničavanje vađenja pijeska, šljunka i kamena, zabrana odlaganja otpadnih tvari, odgovarajući način korištenja poljoprivrednog i drugog zemljišta i druge odgovarajuće mjere.

Kada postoji opasnost da se zbog zahvata u prostoru pojave bujice investitor zahvata u prostoru je, sukladno izdanim vodopravnim uvjetima, u obvezi prilikom izvođenja pripremnih radova izvesti zahvat u prostoru kojim će se bujice neškodljivo provesti do prijamnika.

Radovi iz stavka 1. ovoga članka provede se sukladno Planu upravljanja vodama.

5. Posebno o građevinama za detaljnu melioracijsku odvodnju, građevinama za navodnjavanje i građevinama oborinske odvodnje

Pojas za održavanje

Članak 124.

Uz građevine detaljne melioracijske odvodnje i građevine za navodnjavanje uspostavlja se pojas u širini od 3 metra od vanjskoga ruba te građevine koji služi održavanju građevine (pojas za održavanje). U pojasu za održavanje poljoprivredna proizvodnja se obavlja na rizik vlasnika odnosno zakonitoga posjednika zemljišta.

Izvođač radova održavanja u obvezi je dogovoriti vrijeme održavanja i mjesta pristupa građevinama iz stavka 1. ovoga članka s vlasnikom odnosno zakonitim posjednikom susjednoga zemljišta, koji je dužan omogućiti pristup u dobroj vjeri i u razumnom roku. Ako se dogovor ne postigne izvođač je ovlašten pristupiti građevinama iz stavka 1. ovoga članka i izvesti radove održavanja, na način kojim se čini najmanja šteta vlasniku odnosno zakonitom posjedniku susjednoga zemljišta.

Oborinska odvodnja

Članak 125.

Građevine oborinske odvodnje iz stambenih zgrada poslovnih i drugih prostora grade i održavaju njihovi vlasnici.

Građevine oborinske odvodnje s javnih površina i iz građevina iz stavka 1. ovoga članka koje se na njih imaju priključiti, u građevinskim područjima, grade i održavaju jedinice lokalne samouprave iz svog proračuna.

Jedinice lokalne samouprave mogu ustupiti gradnju i/ili održavanje građevina iz stavka 2. ovoga članka isporučiteljima vodnih usluga na način određen člankom 201. stavci 1. ili 2. ovoga Zakona.

Na vodotoke i sušna korita koji prolaze kroz građevinska područja gradova i općina, natkriveni su i služe ujedno i namjenama oborinske odvodnje primjenjuju se odredba stavka 2. ovoga članka.

Kanale oborinske odvodnje s prometnica koji su izgrađeni na cestovnom zemljištu ili željezničkom zemljištu, luka i lučkih područja, zračnih luka i zrakoplovne infrastrukture, održavaju osobe koje su posebnim propisima određene za gospodarenje prometnicom.

VIII. ZABRANE I OGRANIČENJA PRAVA VLASNIKA I POSJEDNIKA ZEMLJIŠTA I POSEBNE MJERE RADI ODRŽAVANJA VODNOG REŽIMA

Zabrane i ograničenja

Članak 126.

Radi očuvanja i održavanja regulacijskih i zaštitnih, te drugih vodnih građevina i sprječavanja pogoršanja vodnog režima, zabranjeno je:

1. na nasipima i drugim regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama:
 - 1.1. kopati i odlagati zemlju, pijesak, šljunak, jalovinu i drugi materijal;
 - 1.2. prelaziti i voziti motornim vozilima izuzev na mjestima na kojima je to izričito dopušteno;
 - 1.3. podizati nasade;
 - 1.4. obavljati druge radnje kojima se može ugroziti sigurnost ili stabilnost tih građevina;
2. saditi drveće na udaljenosti manjoj od 10 m od ruba korita vodotoka ili kanala;
3. podizati zgrade i druge objekte na udaljenosti manjoj od 10 m od ruba vodotoka ili kanala;
4. u uređenom inundacijskom području orati zemlju, saditi i sjeći drveće i grmlje;
5. u uređenom inundacijskom području, :
 - 5.1. podizati zgrade, ograde i druge građevine, osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina do 6 metara od vanjske nožice nasipa odnosno od vanjskog ruba regulacijsko-zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda);
 - 5.2. vaditi pijesak, šljunak, kamen, glinu i ostale tvari do 20 metara od vanjske nožice nasipa odnosno od vanjskog ruba regulacijsko-zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda);
 - 5.3. kopati i bušiti zdence do 20 metara od vanjske nožice nasipa odnosno vanjskog ruba regulacijsko-zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda);
 - 5.4. bušiti tlo do 20 metara od vanjske nožice nasipa odnosno od vanjskog ruba regulacijsko-zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda);
6. u neuređenom inundacijskom području, protivno vodopravnim uvjetima:
 - 6.1. podizati zgrade, ograde i druge građevine, osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina;
 - 6.2. vaditi pijesak, šljunak, kamen, glinu i ostale tvari;
 - 6.3. kopati i bušiti zdence;
 - 6.4. bušiti tlo;
7. na građevinama za osnovnu i detaljnu melioracijsku odvodnju, do udaljenosti od 3 m od ruba tih građevina orati i kopati zemlju, te obavljati druge radnje kojima se mogu oštetiti melioracijske vodne građevine ili poremetiti njihovo namjensko funkcioniranje;
8. u vodotoke i druge vode, akumulacije, retencije, melioracijske i druge kanale i u inundacijskom području odlagati zemlju, kamen, otpadne i druge tvari, te obavljati druge radnje kojima se može utjecati na promjenu toka, vodostaja, količine ili kakvoće vode ili otežati održavanje vodnog sustava;
9. graditi i/ili dopuštati gradnju na zemljištu iznad natkrivenih vodotoka, osim gradnje javnih površina (prometnice, parkovi, trgovi).

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odstupanja su moguća uz suglasnost Hrvatskih voda:

1. pod uvjetom da ne dolazi do ugrožavanja stabilnosti i sigurnosti vodnih građevina;
2. pod uvjetom da ne dolazi do pogoršanja postojećeg vodnog režima;
3. ako to nije protivno uvjetima korištenja vodnog dobra utvrđenim ovim Zakonom.

Uzgoj i sječa drveća u inundacijskom području može se obavljati isključivo na osnovu planskog dokumenta na čije je odredbe u dijelu koji se odnosi na inundacijsko područje pribavljena suglasnost Hrvatskih voda.

Uspostava prijašnjeg stanja

Članak 127.

Počinitelj radnje iz članka 126. ovoga Zakona ili osoba u čiju je korist radnja izvedena dužan je uspostaviti prijašnje stanje po rješenju državne vodopravne inspekcije, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskih voda.

Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka ne uspostavi prijašnje stanje, naredit će se uspostava prijašnjeg stanja putem Hrvatskih voda, uz obvezu počinitelja radnje na naknadu vrijednosti izvršenih radova.

Ako štetu nije moguće popraviti, počinitelj radnje dužan je naknaditi štetu u iznosu koji određuje državni vodopravni inspektor prema cjeniku koji donose Hrvatske vode uz suglasnost Ministra.

Uklanjanje građevine, osim privremene građevine, provodi se prema propisima o prostornom uređenju i gradnji.

Održavanje drugih građevina na vodnom dobru i vodnim građevinama

Članak 128.

Vlasnici odnosno drugim propisom određeni upravitelji cesta, putova, željeznica, mostova i drugih prijelaza na vodnom dobru, regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama, dužni su ih održavati tako da se na njima ne skuplja, odnosno ne zadržava voda koja može ugroziti njihovu stabilnost i funkcionalnost.

U slučaju da se održavanje cesta i putova iz stavka 1. ovoga članka ne obavlja na utvrđeni način, državna vodopravna inspekcija može rješenjem narediti poduzimanje radova održavanja i/ili zabraniti njihovo korištenje dok se ne uspostavi stanje sukladno stavku 1. ovoga članka.

Trpljenja vlasnika zemljišta

Članak 129.

U cilju neposredne provedbe obrane od poplava vlasnici ili drugi posjednici zemljišta na ugroženom području, obvezni su na zahtjev Hrvatskih voda dopustiti:

1. korištenje pijeska, šljunka, gline ili kamena s njihova zemljišta, ili odlaganje na njihovom zemljištu;
2. prijelaz preko njihovog zemljišta osoba, prijevoznih sredstava i mehanizacije.

Ako vlasnik ili drugi posjednik zemljišta iz stavka 1. ovoga članka, ne dopusti korištenje njegovog zemljišta za svrhe iz stavka 1. ovoga članka, državni vodopravni inspektor će rješenjem naložiti postupanje u skladu s odredbom tog stavka.

Žalba protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo na naknadu za iskorištenu tvar, odnosno nastalu stvarnu štetu na teret sredstava osobe koja upravlja javnim vodnim dobrom.

Dopuštanje prijelaza

Članak 130.

U cilju premjeravanja, snimanja i obilježavanja u vezi s građenjem vodnih građevina i održavanjem vodotoka i vodnih građevina, vlasnici i drugi posjednici zemljišta iz članka 129. stavka 1. ovoga Zakona dužni su dopustiti prijelaz ovlaštenicima Hrvatskih voda preko njihovog zemljišta.

U slučaju da vlasnik ili drugi posjednik zemljišta iz stavka 1. ovoga članka ne dopusti prijelaz preko njegovog zemljišta primjenjuju se odredbe članka 129. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona.

Ako prilikom izvođenja radnji iz stavka 1. ovoga članka nastupi šteta, vlasnik ili zakoniti posjednik zemljišta ima pravo na naknadu nastale štete, koja se utvrđuje prema općim pravilima imovinskoga prava.

Zabrana utjecaja na tok i korištenje voda

Članak 131.

Vlasnicima i drugim posjednicima zemljišta zabranjeno je:

1. mijenjati ili presijecati tok podzemnih voda, odnosno koristiti te vode u opsegu kojim se ugrožavaju opskrba drugih osoba vodom za piće, korištenje voda za druge namjene, mineralna i termalna izvorišta, te stabilnost tla i građevina;
2. mijenjati pravac ili jačinu toka površinske vode koja prirodno protječe ili otječe s njihovog zemljišta na štetu susjednog zemljišta.

Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka postupi protivno odredbi tog stavka, državni vodopravni inspektor će rješenjem zabraniti protupravno ponašanje i naložiti uspostavu prijašnjeg stanja.

Žalba protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne odlaže njegovo izvršenje.

Služnost dovođenja, odnosno odvođenja vode

Članak 132.

Ako se odvođenje vode s nekog zemljišta ili dovođenje vode na to zemljište, ne može riješiti na drugi povoljniji ili ekonomičniji način, može se uz naknadu zasnovati pravo služnosti dovođenja odnosno odvođenja vode.

Odgovornost za štete

Članak 133.

Za štete trećim osobama nastale djelovanjem vode odgovara se po osnovi krivnje.

Za štete trećim osobama nastale na javnom vodnom dobru, vodnom dobru i na vodnim građevinama odgovara se po osnovi krivnje, osim ako oštećenik ne dokaže da potječu od opasne tvari koja se nalazi ili se nalazila u tom prostoru ili opasne djelatnosti koja se obavljala ili se obavlja u tom prostoru. Radovi uređenja voda i mjere zaštite od štetnog djelovanja voda nisu opasne djelatnosti.

IX. VODNA DOKUMENTACIJA**Vodna dokumentacija****Članak 134.**

Vodna dokumentacija sastoji se od:

1. vodne knjige,
2. vodnih katastara i
3. očevidnika koncesija za gospodarsko korištenje voda.

Vodna knjiga**Članak 135.**

U vodnoj knjizi se vode podaci o izdanim vodopravnim aktima koje temeljem ovoga Zakona izdaju Hrvatske vode.

Uz vodnu knjigu se vodi i zbirka isprava koja sadržava vodopravne akte, te druge upravne i neupravne akte i dokazne isprave u postupku izdavanja vodopravnih akata (spis predmeta).

Vodnu knjigu vode Hrvatske vode.

Vodni katastri**Članak 136.**

Vodni katastri sastoje se od:

1. katastra vodnih tijela,
2. katastra vodnoga dobra i vodnih građevina,
3. katastra korištenja voda i
4. katastra zaštite voda.

U okviru katastra zaštite voda vodi se i registar emisija.

Vodne katastre vode Hrvatske vode.

Očevidnik koncesija**Članak 137.**

U očevidnik koncesija za gospodarsko korištenje voda upisuju se podaci o odlukama i ugovorima o koncesijama za gospodarsko korištenje voda, te o naknadi za koncesiju.

Očevidnik za gospodarsko korištenje voda vodi se neovisno o registru koncesija koji se vodi na temelju Zakona o koncesijama.

Očevidnik koncesija za gospodarsko korištenje voda vode Hrvatske vode na temelju isprava iz stavka 1. ovoga članka koje im dostavlja Ministarstvo.

Javnost vodne dokumentacije

Članak 138.

Vodna dokumentacija se vodi i koristi prema načelu javnosti sukladno propisima o pravu na pristup informacijama.

Pravne i fizičke osobe imaju pravo tražiti i dobiti izvatke iz vodne dokumentacije, uz naknadu troškova izrade tih izvadaka.

Vodna dokumentacija se vodi i u digitalnom obliku u okviru Informacijskog sustava voda, kao i isprave ugovora sklopljenih temeljem planova upravljanja vodama.

Informacijski sustav voda, dio je informacijskog sustava zaštite okoliša koji vodi Agencija za zaštitu okoliša koji čini dio Europskog informacijskog sustava za vode i more (WISE).

Informacijski sustav voda se usklađuje i povezuje s informacijskim sustavima koje vode druga tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima.

Prikupljanje i ustupanje podataka

Članak 139.

Hrvatske vode prikupljaju, obrađuju i interpretiraju podatke o vodama i vodnom okolišu za potrebe provedbe vodne politike.

Pravne i fizičke osobe koje raspoložu podacima iz stavka 1. ovoga članka dužni su ih dostaviti Hrvatskim vodama, osim podataka koji sukladno posebnom propisu predstavljaju državnu, vojnu, službenu, poslovnu ili profesionalnu tajnu.

Tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koja posjeduju podatke od značaja za upravljanje vodama i vođenje vodne dokumentacije obvezna su ih ustupiti ili učiniti dostupnima u elektronskom obliku Hrvatskim vodama na njihov zahtjev.

Na zahtjev tijela ili osoba iz stavka 3. ovoga članka, Hrvatske vode su obvezne ustupiti im podatke iz Informacijskog sustava voda.

Propis o vodnoj dokumentaciji

Članak 140.

Sadržaj, oblik i način vođenja vodne dokumentacije, iznos i naplatu troškova za izvatke iz vodne dokumentacije, podatke koji se prikupljaju temeljem članka 139. stavak 2. ovoga Zakona, obveznike dostave tih podataka, rokove i način dostave tih podataka propisuje Ministar pravilnikom.

X. VODOPRAVNI AKTI

1. Zajedničke odredbe

Vrste vodopravnih akata

Članak 141.

Radi postizanja utvrđenih ciljeva upravljanja vodama iz članka 4. ovoga Zakona izdaju se vodopravni akti.

Vodopravni akti su:

1. vodopravni uvjeti,
2. obvezujuće vodopravno mišljenje,
3. vodopravna potvrda,
4. vodopravna dozvola,
5. posebni uvjeti priključenja i
6. potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja.

Vodopravni uvjeti i vodopravna dozvola upravni su akti.

Na postupak izdavanja vodopravnih uvjeta i vodopravne dozvole primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Zaposlenici Hrvatskih voda, ovlaštene za izdavanje vodopravnih akata, moraju imati stručnu spremu i položen stručni ispit propisan za državne službenike.

O žalbi protiv vodopravnih akata i drugih upravnih akata donesenih u postupku izdavanja vodopravnih akata odlučuje Ministarstvo.

Propis o izdavanju vodopravnih akata

Članak 142.

Ministar nadležan za vodno gospodarstvo pravilnikom će propisati izdavanje vodopravnih akata, a osobito sadržaj, oblik, način izdavanja i prijenos vodopravnih akata, osnove za odbijanje izdavanja vodopravnih akata, izdavanje izvoda, sadržaj i način vođenja očevidnika, posebne troškove u vezi s izdavanjem vodopravnih akata i način njihova snošenja, te pohranu i čuvanje vodopravnih akata.

2. Vodopravni uvjeti

Vodopravni uvjeti

Članak 143.

Vodopravnim uvjetima određuju se tehnički i drugi zahtjevi kojima mora udovoljiti zahvat u prostoru radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju njega.

Vodopravni uvjeti su potrebni:

1. za zahvate u prostoru za koje se, prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji izdaje lokacijska dozvola, a ne provodi se postupak utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša,
2. za zahvate u prostoru za koje se, prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji izdaje rješenje o uvjetima građenja,
3. za izvođenje regionalnih i detaljnih geoloških istraživanja, vodoistražnih radova, te drugih radova koji mogu trajno, povremeno ili privremeno utjecati na vodni režim, a za koje se prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji, ne izdaje lokacijska dozvola i
4. u drugim slučajevima gdje je to propisano ovim Zakonom.

Glavni projekt za zahvate iz stavka 2. točke 1. ovoga članka, odnosno dokumentacija za radove iz stavka 2. točke 3. ovoga članka, mora biti sukladan izdanim vodopravnim uvjetima.

Idejni projekt u postupku ishoda rješenja o uvjetima građenja mora biti sukladan i odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih temeljem njega.

Utvrđi li se sukladnost u slučaju iz stavka 4. ovoga članka prilikom uvida u idejni projekt vodopravni uvjeti i vodopravna potvrda izdaju se usmenim očitovanjem kao jedan akt.

Utvrđi li se nesukladnost u slučaju iz stavka 4. ovoga članka vodopravni uvjeti izdaju se naknadno u roku propisanom posebnim propisom.

Vodopravne uvjete izdaju Hrvatske vode.

Kada vodopravni uvjeti nisu potrebni

Članak 144.

Vodopravni uvjeti nisu potrebni:

1. za građenje ili rekonstrukciju građevina u kojima se voda koristi isključivo za piće i sanitarne potrebe (stambene građevine i poslovne građevine bez proizvodnih, servisnih, skladišnih i sličnih prostora), ako se te građevine priključuju na komunalne vodne građevine i
2. kada se izdaje obvezujuće vodopravno mišljenje.

Ako se građevine iz stavka 1. točke 1. ovoga članka grade odnosno rekonstruiraju u uređenom ili neuređenom inundacijskom području vodopravni uvjeti su potrebni.

Mišljenja drugih tijela

Članak 145.

U postupku izdavanja vodopravnih uvjeta za zahvate u prostoru koji imaju utjecaja na vodne građevine za proizvodnju električne energije potrebno je pribaviti mišljenje korisnika tih vodnih građevina.

Odbijanje zahtjeva

Članak 146.

Zahtjev za izdavanje vodopravnih uvjeta odbija se u sljedećim slučajevima:

1. za zahvate u prostoru koji nisu dopušteni ili su zabranjeni odlukom o zonama sanitarne zaštite,
2. za građenje ili povećanje kapaciteta vodnih građevina javne odvodnje, ako nije donesena odluka o odvodnji otpadnih voda,
3. za građenje ili rekonstrukciju građevina s predviđenim ispuštanjem otpadnih voda u površinske i/ili otpadne vode, ako to ispuštanje nije dopušteno ili je zabranjeno odredbama ovoga Zakona ili propisa donesenih temeljem njega,
4. za drugo građenje ili rekonstrukciju koja je zabranjena ili nije dopuštena po odredbama ovoga Zakona ili propisa donesenih temeljem njega,
5. kad izdavanje vodopravnih uvjeta po odredbama ovoga Zakona ili propisa iz članka 142. ovoga Zakona nije potrebno i
6. kada idejni projekt nije usklađen s odredbama ovoga Zakona ili propisa donesenih temeljem njega.

Vodopravni uvjeti za građenje ili povećanje kapaciteta građevina za odvodnju otpadnih voda, koja nije javna odvodnja, u vlasništvu pravnih ili fizičkih osoba, izdaju se i ako nije donesena odluka o odvodnji otpadnih voda, a njima će se odrediti da te građevine moraju udovoljiti uvjetima ispuštanja otpadnih voda u tijela površinskih voda.

Promjena i razdoblje važenja vodopravnih uvjeta

Članak 147.

Vodopravni uvjeti iz članka 143. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona mijenjaju se kada se prema propisima o prostornom uređenju i gradnji mijenja lokacijska dozvola.

Vodopravni uvjeti iz članka 143. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona mijenjaju se kada se prema propisima o prostornom uređenju i gradnji mijenja rješenje o uvjetima građenja.

Vodopravni uvjeti iz članka 143. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona važe dok važi lokacijska dozvola.

Vodopravni uvjeti iz članka 143. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona važe dok važi rješenje o uvjetima građenja.

Vodopravni uvjeti iz članka 143. stavka 2. točke 3. ovoga Zakona važe 2 godine od njihove konačnosti.

3. Obvezujuće vodopravno mišljenje

Obvezujuće vodopravno mišljenje

Članak 148.

Za građenje i rekonstrukciju, promjenu tehnike odnosno promjenu djelatnosti u postrojenjima određenim posebnim propisima o izdavanju objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, izdaje se obvezujuće vodopravno mišljenje.

Obvezujuće vodopravno mišljenje izdaju Hrvatske vode.

Obvezujuće vodopravno mišljenje ima sadržaj vodopravnih uvjeta za građenje i vodopravne dozvole za ispuštanje otpadnih voda.

Obvezujuće vodopravno mišljenje sastavni je dio rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.

Iznimno, obvezujuće vodopravno mišljenje može se izdati i usmenim očitovanjem na način kako je uređeno posebnim propisom o zaštiti okoliša.

Obvezujućim vodopravnim mišljenjem mogu se odrediti granične vrijednosti emisija u vode strože od onih propisanih aktom iz članka 60. stavka 3. ovoga Zakona, ako se to, u postupku utvrđenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, ocjeni potrebnim radi zaštite okoliša na određenoj lokaciji.

Obvezujuće vodopravno mišljenje važi koliko i rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.

4. Vodopravna potvrda

Izdavanje vodopravne potvrde

Članak 149.

Vodopravnom potvrdom potvrđuje se:

1. da je glavni projekt za ishođenje građevinske dozvole, koja se izdaje prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji, sukladan izdanim vodopravnim uvjetima odnosno obvezujućem vodopravnom mišljenju;
2. da je dokumentacija za izvođenje regionalnih i detaljnih geoloških istraživanja i drugih radova izrađena sukladno izdanim vodopravnim uvjetima.

Vodopravnu potvrdu izdaju Hrvatske vode.

Vodopravna potvrda u slučaju iz stavka 1. točke 1. ovoga članka izdaje se prilikom uvida u glavni projekt usmenim očitovanjem predstavnika Hrvatskih voda ili naknadno, pisanim putem.

Utvrdi li nesukladnost između glavnoga projekta i vodopravnih uvjeta odnosno rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša u dijelu koji se odnosi na obvezujuće vodopravno mišljenje Hrvatske vode će se o tome usmeno očitovati ili naknadno, pisanim putem. U tom slučaju tijelo graditeljstva zaključkom određuje investitoru primjereni rok za usklađenje prema propisima o prostornom uređenju i gradnji.

Ako Hrvatske vode, i nakon usklađivanja određenoga prema stavku 4. ovoga članka utvrde nesukladnost glavnoga projekta s izdanim vodopravnim uvjetima odnosno rješenjem o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša u dijelu koji se odnosi na obvezujuće vodopravno mišljenje odbit će izdavanje vodopravne potvrde.

Vodopravna potvrda iz stavka 1. točke 1. ovoga članka izdaje se u rokovima propisanim posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji.

Razdoblje važenja vodopravne potvrde

Članak 150.

Vodopravna potvrda iz članka 149. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona važi koliko važi i akt kojim se odobrava građenje.

Vodopravna potvrda iz članka 149. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona važi 2 godine od njenog izdavanja.

5. Vodopravne dozvole

Obveza pribavljanja vodopravne dozvole

Članak 151.

Vodopravna dozvola potrebna je za ispuštanje otpadnih voda, za stavljanje u promet kemikalija i za korištenje voda, pod pretpostavkama propisanim člancima 152., 155. odnosno 157. ovoga Zakona.

Vodopravne dozvole izdaju Hrvatske vode, osim gdje je ovim Zakonom drukčije uređeno.

Vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda

Članak 152.

Vodopravna dozvola je potrebna za svako ispuštanje otpadnih voda za koje se propisom iz članka 60. stavka 3. ovoga Zakona propisuju granične vrijednosti emisija.

Kad vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda nije potrebna

Članak 153.

Vodopravna dozvola za ispuštanje voda nije potrebna:

1. za ispuštanje oborinskih voda,
2. za ispuštanje otpadnih voda iz članka 60. stavka 4. podstavka 1. ovoga Zakona i
3. kada se prema odredbama ovoga Zakona izdaje obvezujuće vodopravno mišljenje.

Sadržaj vodopravne dozvole za ispuštanje otpadnih voda

Članak 154.

Vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda sadrži:

1. dopuštene količine otpadnih voda,
2. granične vrijednosti emisija,
3. obvezu monitoringa i dostavljanja podataka, u skladu s člankom 44. stavkom 6. ovoga Zakona i
4. druge obveze utvrđene propisom iz članka 142. ovoga Zakona.

Uz sadržaj iz stavka 1. ovoga članka, vodopravna dozvola za ispuštanje otpadnih voda, koja se izdaje korisnicima koji iz postojećih građevina ispuštaju otpadne vode, može sadržavati i privremeno dopuštenje ispuštanja otpadnih voda u količinama iznad onih propisanih propisom iz članka 60. stavka 3. ovoga Zakona i graničnim vrijednostima emisija nižim od onih propisanih propisom iz članka 60. stavka 3. ovoga Zakona, a u razdoblju određenom tim propisom (razdoblje prilagodbe). Razdoblje prilagodbe je jednokratno.

Vodopravna dozvola za stavljanje u promet kemikalija

Članak 155.

Vodopravna dozvola se izdaje za proizvodnju i stavljanje u promet kemikalija koji nakon pravilne i predviđene uporabe dospijevaju u vode (vodopravna dozvola za stavljanje u promet kemikalija).

Osim dopuštanja proizvodnje i/ili prometa tvari iz stavka 1. ovoga članka, vodopravna dozvola za stavljanje u promet kemikalija može sadržavati i druge uvjete uređene propisom iz članka 142. ovoga Zakona.

Vodopravnu dozvolu za stavljanje u promet kemikalija izdaje Ministarstvo. Žalba protiv dozvole nije dopuštena, ali je dopušten upravni spor.

Ako se na temelju posebnih zakona izdaje drugi upravni akt kojim se dopušta proizvodnja, uvoz ili stavljanje u promet kemikalija iz stavka 1. ovoga članka, umjesto vodopravne dozvole za stavljanje u promet kemikalija, na zahtjev nadležnog tijela, Ministarstvo izdaju obvezujuće mišljenje.

Kad vodopravna dozvola za stavljanje u promet kemikalija nije potrebna

Članak 156.

Vodopravna dozvola za stavljanje u promet kemikalija nije potrebna za :

1. kozmetičke proizvode, kozmetiku s posebnom namjenom i sredstva za održavanje čistoće osim sredstva za dezinfekciju,

2. deterdžente koji nakon pravilne i predviđene uporabe ne dospijevaju u vode,

3. plutajuće brane, adsorbense, apsorbenze odnosno ostala sredstva koja dolaze u doticaj s vodama, koje služe kao upijajuće kemikalije ili kemikalije slične namjene, a uklanjaju se s vodenih površina i zbrinjavaju spaljivanjem, regeneracijom ili drugom odgovarajućom metodom i

4. kemikalije koje se koriste u znanstvene svrhe, te ako se isključivo koriste za rad u analitičkim laboratorijima.

Kemikalije iz stavka 1. točke 1. i 2. ovog članka definirane su posebnim propisom iz područja zdravstva.

Propisom iz članka 142. ovog Zakona mogu se urediti i dodatni slučajevi kada izdavanje vodopravne dozvole za stavljanje u promet kemikalije nije potrebno.

Vodopravna dozvola za korištenje voda

Članak 157.

Vodopravna dozvola za korištenje voda izdaje se za svako korištenje voda koje prelazi opseg iz članka 76. i 77. ovoga Zakona, osim za korištenje voda za koje se prema ovom Zakonu izdaje koncesija iz članka 162. stavka 1. ovoga Zakona.

Vodopravnom dozvolom za korištenje voda korisniku se određuju: namjena, mjesto, način, uvjeti i opseg korištenja voda te drugi uvjeti sadržani u propisu iz članka 142. ovoga Zakona.

Kada vodopravna dozvola za korištenje voda nije potrebna

Članak 158.

Vodopravna dozvola za korištenje voda nije potrebna:

1. za korištenje voda iz članka 76. i 77. ovoga Zakona,
2. za korištenje voda iz građevina javne vodoopskrbe,
3. za radove iz članka 26. ovoga Zakona i
4. za unutarnju plovidbu, za pojedinačno splavarenje (uključujući i rafting) i vožnju kanuima i sličnim plovilima, ukoliko nije drukčije propisano.

Razdoblje na koje se izdaje vodopravna dozvola

Članak 159.

Vodopravne dozvole izdaju se na određeno vrijeme, a najduže na vrijeme od 15 godina.

Prijenos vodopravne dozvole

Članak 160.

Vodopravna dozvola se može prenijeti s jednog korisnika na drugog u skladu s uvjetima utvrđenim propisom iz članka 142. ovoga Zakona.

Primjerak vodopravne dozvole kao i sve njene izmjene dostavljaju se državnoj vodopravnoj inspekciji, najkasnije u roku od 7 dana od dana izdavanja.

6. Posebni uvjeti priključenja

Posebni uvjeti priključenja

Članak 161.

Posebnim uvjetima priključenja određuju se tehnički zahtjevi kojima mora udovoljiti građevina da bi njeni interni vodovi bili priključeni na komunalne vodne građevine sukladno općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga.

Posebni uvjeti priključenja potrebni su za one zahvate u prostoru za koje se prema posebnim propisima o prostornom uređenju i gradnji izdaje lokacijska dozvola, rješenje o uvjetima građenja odnosno drugoga akta kojim se dopušta građenje.

Posebne uvjete priključenja izdaje javni isporučitelj vodne usluge.

7. Potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja

Sukladnost s posebnim uvjetima priključenja

Članak 162.

Potvrdom o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja potvrđuje se, na način određen propisima o prostornom uređenju i gradnji, da je idejni projekt za ishodenje lokacijske dozvole ili rješenja o uvjetima građenja odnosno glavni projekt za ishodenje građevinske dozvole ili drugoga

akta kojim se dopušta građenje, koji se izdaje, prema posebnim propisima, sukladan posebnim uvjetima priključenja.

Potvrdu o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja izdaje isporučitelj vodne usluge.

Potvrda o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja važi koliko važi i akt kojim se odobrava građenje.

XI. KONCESIJE

1. Koncesije za gospodarsko korištenje voda

Vrste koncesija za gospodarsko korištenje voda

Članak 163.

Koncesija za korištenje voda potrebna je za:

1. korištenje vodne snage radi proizvodnje električne energije,
2. korištenje vodne snage za pogon uređaja, osim proizvodnje električne energije,
3. zahvaćanje voda radi korištenja za tehnološke i slične potrebe,
4. zahvaćanje mineralnih, termalnih i termomineralnih voda, osim u slučaju iz točke 8. ovoga stavka,
5. zahvaćanje voda za navodnjavanje za različite namjene,
6. korištenje voda za splavarenje, uključujući i korištenje voda za rafting, vožnju kanuima i drugim sličnim plovilima,
7. korištenje voda za postavljanje plutajućih ili plovećih objekata na unutarnjima vodama radi obavljanja ugostiteljske ili druge gospodarske djelatnosti,
8. zahvaćanje izvorskih, mineralnih i termomineralnih voda radi stavljanja na tržište u izvornom obliku, osim u slučaju iz članka 89. stavak 1. ovoga Zakona, ili u prerađenom obliku, u bocama ili drugoj ambalaži i
9. korištenje kopnenih voda radi uzgoja riba i drugih vodenih organizama pogodnih za gospodarski uzgoj.

Koncesije iz stavka 1. ovoga članka su koncesije za gospodarsko korištenje općeg ili drugog dobra sukladno Zakonu o koncesijama.

Kada se koncesija iz stavka 1. ovoga članka ne može ostvariti bez prava građenja na javnom vodnom dobru, na to se građenje primjenjuju odredbe članka 16. ovoga Zakona.

Kada koncesija za gospodarsko korištenje voda nije potrebna

Članak 164.

Koncesije iz članka 163. stavka 1. ovoga Zakona nisu potrebne Republici Hrvatskoj, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, niti pravnim osobama kojima su Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave većinski udjeličar, dioničar ili osnivač

s većinskim pravom odlučivanja, za korištenje voda radi pružnja javnih usluga po ovom Zakonu ili posebnom zakonu ili radi zahvaćanja voda z članka 89. ovoga Zakona.

Koncesija iz članka 163. stavka 1. točka 5. ovoga Zakona nije potrebna za navodnjavanje iz površinskih voda do ukupno pet hektara zemljišta istog vlasnika, niti za navodnjavanje podzemnom vodom, što se zahvaća i crpi na istom zemljištu, do ukupno jednog hektara zemljišta istoga vlasnika.

U slučajevima uz stavka 1. i 2. ovoga članka izdaje se vodopravna dozvola za korištenje voda.

Dodatni sadržaj dokumentacije za nadmetanje

Članak 165.

Dokumentacija za nadmetanje u postupku davanja koncesija iz članka 163. stavka 1. ovoga Zakona, mora, pored sastavnica uređenih Zakonom o koncesijama, sadržavati i:

1. posebne uvjete koje izdaju Hrvatske vode prema stavku 2. ovoga članka (u daljnjem tekstu: koncesijski uvjeti);
2. poziv ponuditeljima da dostave dokaz o dopuštenosti zahvata u prostoru prema stavku 3. ovoga članka;
3. mišljenja drugih tijela državne uprave, jedinica lokalne samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima prema stavcima 4., 5. i 6. ovoga članka.

Koncesijskim uvjetima određuju se uvjeti korištenja vode, količine vode, radnje, rokovi, ograničenja i zabrane, koje mora ispunjavati koncesionar.

Ako ostvarenje koncesije iz članka 163. stavak 1. ovoga Zakona nije moguće bez poduzimanja određenoga zahvata u prostoru za koji se prema propisima o prostornom uređenju i gradnji mora ishoditi lokacijska dozvola, izvod iz detaljnoga plana uređenja ili drugi akt, ponuditelj će biti pozvan podnijeti i takav dokaz.

O davanju koncesija na području zaštićenom temeljem posebnoga zakona mišljenje daje nadležno ministarstvo.

O davanju koncesije iz članka 163. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona mišljenje daje ministarstvo nadležno za turizam, te Agencija za vodne putove, ako je mjesto koncesije na unutarnjem vodnom putu.

O davanju koncesije iz članka 163. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona mišljenje daje upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za gospodarstvo, te tijelo ili pravna osoba koja upravlja lučkim područjem ako je mjesto koncesije na lučkom području.

Ako se mišljenje iz stavka 4., 5. i 6. ovoga članka ne dostavi davatelju koncesije, u roku određenom propisom iz članka 170. ovoga Zakona, smatra se da je izdano bezuvjetno mišljenje u korist davanja koncesije. Davatelj koncesije je dužan, dopisom kojim traži izdavanje mišljenja, upozoriti davatelja mišljenja na posljedicu propusta pravodobnoga davanja mišljenja.

Sadržaj ugovora o koncesiji za gospodarsko korištenje voda

Članak 166.

Ugovor o koncesiji iz članka 163. stavak 1. ovoga Zakona obvezno sadržava:

1. oznaku koncesionara, uključivo i matični broj poslovnog subjekta i osobni identifikacijski broj, te ime i prezime zakonskog zastupnika,

2. identifikacijski broj iz Registra koncesija,
3. bliže namjene za koje se daje koncesija,
4. posebni uvjeti kojima u toku korištenja koncesije mora udovoljavati koncesionar (koncesijski uvjeti), uključujući i posebne mjere za zaštitu života i zdravlja ljudi, zaštite okoliša i imovine drugih osoba sukladno ovom Zakonu i propisima o zaštiti okoliša,
5. precizno mjesto ispunjenja koncesije (mjesto koncesije), uključivo naselje, općinu/grad, županiju, katastarsku općinu i katastarsku česticu,
6. upućivanje da se iznos naknade za koncesiju, rokovi i način plaćanja naknade za koncesiju, određuje sukladno propisu iz članka 170. ovoga Zakona, rješenjem o obračunu naknade za koncesiju izdanom temeljem članka 168. stavak 2. ovoga Zakona,
7. rok važenja ugovora o koncesiji,
8. sredstva osiguranja koncesionara i eventualna jamstva za koncesionara,
9. način razrješenja odnosa u slučaju prestanka koncesije prije isteka roka na koji se koncesija daje,
10. odredbe o naknadi štete zbog neispunjenja ugovora o koncesiji,
11. odredbu o ovlasti davatelja koncesije na jednostrani raskid ugovora o koncesiji ako koncesionar ne plati naknadu za koncesiju više od dva puta uzastopno ili ako općenito neuredno plaća naknadu za koncesiju,
12. druge osnove za raskid ugovora o koncesiji i
13. druga prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara.

Koncesijski uvjeti iz članka 165. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona sastavni su dio ugovora o koncesiji.

Nepostupanje po koncesijskim uvjetima iz članka 165. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona razlog je za jednostrani raskid ugovora o koncesiji.

Protupravna eksploatacija šljunka i pijeska u području značajnom za vodni režim od strane koncesionara bilo koje koncesije iz članka 163. stavak 1. ovoga Zakona razlog je za jednostrani raskid ugovora o koncesiji iz članka 163. stavak 1. ovoga Zakona.

Davatelj koncesije iz članka 163. stavak 1. ovoga Zakona dužan je obavijestiti nadležno državno odvjetništvo o nepoštivanju ugovornih obveza koncesionara te dostaviti ministarstvu nadležnom za financije izvješće o poduzetim radnjama.

Promjena uvjeta koncesije za gospodarsko korištenje voda

Članak 167.

Ako u razdoblju trajanja koncesije iz članka 163. stavka 1. ovoga Zakona nastanu promjene u vodnom režimu, koje se ne mogu pripisati djelovanju Republike Hrvatske ili pravne osobe koja upravlja vodama, a zbog kojih je u javnom interesu potrebno ograničiti opseg koncesije ili tražiti prilagođavanje s novonastalim stanjem, davatelj koncesije i koncesionar potpisat će dodatak ugovora o koncesiji, sastavni dio kojeg su izmijenjeni koncesijski uvjeti, a koncesionar je ovlašten raskinuti ugovor ako izmijenjene koncesijske uvjete smatra nepravičnim.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka koncesionar nema pravo na naknadu štete.

Obračun i naplata naknade za koncesiju za gospodarsko korištenje voda

Članak 168.

Obračun i naplatu naknade za koncesije iz članka 163. stavka 1. ovoga Zakona obavljaju Hrvatske vode.

Naknada za koncesije iz članka 163. stavka 1. ovoga Zakona obračunava se i naplaćuje prema postupku obračuna i naplate naknade za korištenje voda sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Nadzor nad ispunjenjem ugovora o koncesiji za gospodarsko korištenje voda

Članak 169.

Nadzor nad ispunjenjem ugovora o koncesiji iz članka 163. stavka 1. ovoga Zakona obavlja Ministarstvo, a stručnu potporu pri nadzoru ispunjenja koncesijskih uvjeta pružaju Hrvatske vode.

Propis o uvjetima davanja koncesija za gospodarsko korištenje voda

Članak 170.

Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje uvjete davanja koncesija iz članka 163. stavka 1. ovoga Zakona, a osobito rok na koji se daje koncesija, najniži iznos naknade za koncesiju, način određivanja iznosa naknade za koncesiju, te rokove izdavanja mišljenja iz članka 165. stavci 4., 5. i 6. ovoga Zakona.

2. Koncesije za javne usluge i javne radove

Koncesija za javne usluge i javne radove

Članak 171.

Koncesija za javne usluge i javne radove ne daje se za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe.

Koncesija za javne usluge i javne radove ne daje se za obavljanje djelatnosti javne odvodnje.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka:

- pravna osoba može koncesijom steći pravo pružanja javne usluge pročišćavanja otpadnih voda i/ili pravo izvođenja ili projektiranja i izvođenja radova u djelatnosti pročišćavanja otpadnih voda i
- pravna ili fizička osoba može koncesijom steći pravo pružanja javne usluge čišćenja septičkih i sabirnih jama.

Pravna ili fizička osoba može koncesijom steći pravo pružanja usluge javnoga navodnjavanja i/ili pravo izvođenja ili projektiranja i izvođenja radova u djelatnosti javnoga navodnjavanja.

Temeljem odredbi ovoga Zakona ne daje se koncesija za javne usluge, niti za javne radove koji uključuju gospodarsko korištenje voda iz članka 163. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona.

Sadržaj ugovora o koncesiji za javne usluge i javne radove

Članak 172.

Ugovori o koncesiji iz članka 171. stavka 3. i 4. ovoga Zakona obvezno sadržavaju:

1. oznaku koncesionara, uključivo i matični broj poslovnog subjekta i osobni identifikacijski broj, te ime i prezime zakonskog zastupnika,
2. bliže namjene za koje se daje koncesija,
3. posebne uvjete koncesije, uključujući i posebne mjere za zaštitu života i zdravlja ljudi, zaštite okoliša i imovine drugih osoba sukladno ovom Zakonu i propisima o zaštiti okoliša,
4. područje obavljanja usluge (aglomeracija) odnosno izvođenja javnih radova,
5. iznos naknade za koncesiju, rokove i način plaćanja, gdje je primjenjivo,
6. rok važenja ugovora o koncesiji,
7. sredstva osiguranja koncesionara i eventualna jamstva za koncesionara,
8. druga prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara,
9. način razrješenja odnosa u slučaju prestanka koncesije prije isteka roka na koji se koncesija daje,
10. odredbe o naknadi štete zbog neispunjenja ugovora o koncesiji,
11. osnove za raskid ugovora o koncesiji i
12. druga prava i obveze koncesionara i davatelja koncesije.

Rokovi na koje se daju koncesije za javne usluge i javne radove

Članak 173.

Koncesija za pružanje javne usluge pročišćavanja otpadnih voda daje se na razdoblje od 5 do 10 godina.

Koncesija za javne radove u djelatnosti pročišćavanja otpadnih voda daje se na razdoblje do najviše 30 godina.

Koncesija za pružanje javne usluge čišćenja septičkih i sabirnih jama daje se na razdoblje od 3 do 5 godina.

Koncesija za pružanje usluge javnoga navodnjavanja daje se na razdoblje od 3 do 5 godina.

Koncesija za javne radove u djelatnosti javnog navodnjavanja daje se na razdoblje do najviše 20 godina.

3. Zajedničke odredbe o koncesijama

Primjena Zakona o koncesijama i postupak davanja koncesija

Članak 174.

Na sva pitanja koja se odnose na koncesije, a koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuje se Zakon o koncesijama. .

Postupak davanja koncesija iz članka 163. stavak 1. ovoga Zakona provodi Ministarstvo. Obavijest o namjeri davanja koncesije potpisuje Ministar.

Postupak davanja koncesija iz članka 171. stavak 3. ovoga Zakona provodi nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave. Obavijest o namjeri davanja koncesije potpisuje gradonačelnik odnosno općinski načelnik.

Postupak davanja koncesija iz članka 171. stavak 4. ovoga Zakona provodi nadležno upravno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave. Obavijest o namjeri davanja koncesije potpisuje župan.

Za koncesije iz članka 163. stavak 1. točke 6. i 7. ovoga Zakona davatelj koncesije ne izrađuje studiju opravdanosti davanja koncesije.

Odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja

Članak 175.

Odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja donosi davatelj koncesije i to:

1. za koncesiju iz članka 163. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, snage postrojenja od 20 MW i više - Hrvatski sabor;
2. za koncesiju iz članka 163. stavka 1. točka 1. ovoga Zakona snage postrojenja do 20 MW i za koncesije iz članka 163. stavka 1. točke 4. i 8. ovoga Zakona - Vlada Republike Hrvatske;
3. za koncesije iz članka 163. stavka 1. točke 2.,3.,5.,6.,7 i 8. ovoga Zakona – Ministarstvo;
4. za koncesiju iz članka 171. stavka 3. ovoga Zakona – predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave;
5. za koncesiju iz članka 171. stavka 4. ovoga Zakona - predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave.

Potpisnici ugovora o koncesiji

Članak 176.

Ugovor o koncesiji iz članka 163. stavak 1. potpisuje Ministar, u ime Republike Hrvatske i odabrani najpovoljniji ponuditelj.

Ugovor o koncesiji iz članka 171. stavak 3. ovoga Zakona potpisuje gradonačelnik odnosno općinski načelnik u ime jedinice lokalne samouprave i odabrani najpovoljniji ponuditelj.

Ugovor o koncesiji iz članka 171. stavak 4. ovoga članka potpisuje župan u ime jedinice lokalne područne (regionalne) samouprave i odabrani najpovoljniji ponuditelj.

Obveza dostavljanja odluke i ugovora

Članak 177.

Tijelo iz članka 174. stavci 2., 3. odnosno 4. ovoga Zakona dužno je dostaviti ministarstvu nadležnom za financije odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja i ugovor o koncesiji radi upisa u registar koncesija, koji se vodi temeljem Zakona o koncesijama.

Tijelo iz članka 174. stavak 2. ovoga Zakona dužno je dostaviti Hrvatskim vodama odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja i ugovor o koncesiji radi upisa u očevidnik koncesija koji se vodi prema odredbama ovoga Zakona.

Rok za dostavu akata iz stavka 1. i 2. ovoga članka je 30 dana od dana sklapanja ugovora o koncesiji.

Prijenos ugovora o koncesiji

Članak 178.

Prijenos ugovora o koncesiji na pravne sljednike koncesionara i treće osobe dopušten je uz suglasnost davatelja koncesije, pod uvjetom da osoba na koju se prenosi ugovor o koncesiji ispunjava uvjete sposobnosti koje je morao ispuniti prvobitni koncesionar.

Raskid ugovora o koncesiji

Članak 179.

Ugovor o koncesiji može se jednostrano raskinuti iz razloga predviđenih Zakonom o koncesijama i ovim Zakonom.

Prihod od naknade štete koju koncesionar duguje davatelju koncesije prihod je davatelja koncesije.

Prihod od naknade za koncesiju

Članak 180.

Naknada za koncesije iz članka 163. stavak 1. ovoga Zakona prihod je Državnoga proračuna.

Naknada za koncesiju koja se obračunava i plaća na koncesije iz članka 163. stavak 1. točka 8. ovoga Zakona dijeli se između države i jedinica lokalne samouprave na čijem se području ostvaruje koncesija sukladno Zakonu o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“ broj: 117/93., 69/97., 33/00., 73/00., 127/00., 59/01., 107/01., 117/01., 150/02., 147/03., 132/06., 26/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 73/08.).

Naknada za koncesiju koja se obračunava i plaća na koncesije iz članka 163. stavak 1. točke 2. do 7. i 9. dijeli se između države i jedinica područne (regionalne) samouprave na čijem se području ostvaruje koncesija tako da udio jedinica područne (regionalne) samouprave iznosi 80%, a države 20%.

Naknada za koncesiju iz članka 171. stavka 3. ovoga Zakona prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave.

Naknada za koncesiju iz članka 171. stavka 4. ovoga Zakona, prihod je proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave.

XII. NACIONALNO VIJEĆE ZA VODE I HRVATSKE VODE

1. Nacionalno vijeće za vode

Nadležnost

Članak 181.

Nacionalno vijeće za vode osniva se radi razmatranja sustavnih pitanja upravljanja vodama, usklađivanja različitih potreba i interesa te predlaganja mjera za razvoj i poboljšanje vodnog sustava u Republici Hrvatskoj.

Sastav

Članak 182.

Nacionalno vijeće za vode ima predsjednika i deset članova koje na vrijeme od četiri godine imenuje Hrvatski sabor.

Predsjednik i članovi Nacionalnog vijeća za vode imenuju se iz reda zastupnika u Hrvatskom saboru, te iz reda istaknutih znanstvenika i stručnih djelatnika iz područja upravljanja vodama i tome srodnih područja.

Djelokrug

Članak 183.

Nacionalno vijeće za vode:

1. razmatra i daje mišljenje o prijedlozima zakona i drugih propisa kojima se uređuju pitanja u vezi s upravljanjem vodama;
2. razmatra provođenje zakona i drugih propisa o upravljanju vodama;
3. razmatra potrebu promjene Strategije upravljanja vodama i Plana upravljanja vodnim područjima;
4. razmatra sustav financiranja upravljanja vodama i način korištenja tako osiguranih sredstava;
5. razmatra rad i ulogu institucija za upravljanje vodama;
6. razmatra potrebe koje se putem sustava upravljanja vodama ostvaruju u različitim djelatnostima i područjima života (uređenje naselja, zaštita ekosustava, poljoprivreda, ribarstvo, energetika, plovidba, industrija, turizam i dr.).

U vezi s pitanjima koja razmatra, Nacionalno vijeće za vode daje mišljenja, utvrđuje stajališta i prijedloge, predlaže donošenje propisa i poduzimanje mjera.

Poslovník i obavljanje stručnih poslova

Članak 184.

Nacionalno vijeće za vode donosi poslovnik o svom radu.

Stručni i drugi poslovi potrebni za rad Nacionalnog vijeća za vode obavljaju se u skladu s poslovnikom.

Stručne i druge poslove potrebne za rad Nacionalnog vijeća za vode obavlja Ministarstvo.

2. Hrvatske vode

Pravni status

Članak 185.

Hrvatske vode osnovane člankom 156. Zakona o vodama („Narodne novine“, broj 107/95 i 150/05) nastavljaju poslovati po odredbama ovoga Zakona.

Puni naziv Hrvatskih voda je Hrvatske vode – pravna osoba za upravljanje vodama.

Skraćeni naziv je: Hrvatske vode.

Sjedište Hrvatskih voda je u Zagrebu.

Na Hrvatske vode se, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano, primjenjuju propisi koji vrijede za ustanove.

Djelatnost Hrvatskih voda

Članak 186.

Djelatnost Hrvatskih voda je upravljanje vodama u granicama poslova iz stavka 2. ovoga članka.

Poslovi Hrvatskih voda su:

1. u izradi planskih dokumenata za upravljanje vodama - priprema nacрта prijedloga Strategije upravljanja vodama, priprema nacрта prijedloga Plana upravljanja vodnim područjima, priprema nacрта prijedloga višegodišnjih programa gradnje, donošenje detaljnih planova i programa uz planove upravljanja vodnim područjem; priprema prijedloga financijskog plana i donošenje Plan upravljanja vodama;
2. u studijskim i analitičkim poslovima - izrada projektnih zadataka, konceptijskih rješenja, studija i investicijskih programa i revizija projektne dokumentacije, osim kontrole glavnih projekata u smislu propisa o prostornom uređenju i gradnji;
3. u uređenju voda i zaštiti od štetnog djelovanja voda - praćenje i utvrđivanje hidroloških prilika (uključivo motrenje, prikupljanje, kontrolu, obradu, čuvanje i objavu hidroloških podataka, analizu hidrološkog režima, prognozu hidroloških ekstremnih pojava, poplava i suša), procjena poplavnih rizika, praćenje stanja vodotoka i stanja regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina; investitorski poslovi u gradnji i održavanju regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina; nadzor nad građenjem i održavanjem regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina; upravljanje poplavnim rizicima; rukovođenje i nadzor, te provedba preventivne, redovne i izvanredne obrane od poplava;
4. u melioracijskoj odvodnji - investitorski poslovi u gradnji i održavanju građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju; nadzor nad građenjem i održavanjem građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju;

5. u korištenju voda - utvrđivanje zaliha voda, skrb o strateškim zalihama voda, vodoistražni radovi; davanje mišljenja na provedbene propise koje temeljem ovoga Zakona donose jedinice lokalne samouprave i/ili jedinice regionalne (područne) samouprave; poduzimanje drugih mjera za namjensko i racionalno korištenje voda; sufinanciranje gradnje građevina javne vodoopskrbe i nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava u gradnji;
6. u zaštiti voda - upravljanje kakvoćom voda, provedba monitoringa površinskih, uključivo i priobalnih voda i podzemnih voda, uključivo i laboratorijske poslove u provedbi monitoringa, primjena i nadzor nad primjenom drugih obveznika primjene mjera iz Državnoga plana mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja, davanje mišljenja, a iznimno i suglasnosti, na provedbene propise koje temeljem ovoga Zakona donose jedinice lokalne samouprave i/ili jedinice regionalne (područne) samouprave, sufinanciranje gradnje građevina javne odvodnje otpadnih voda i nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava u gradnji;
7. u navodnjavanju - upravljanje projektima gradnje građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave sukladno nacionalnim programima i projektima; sufinanciranje gradnje građevina za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave;
8. upravljanje javnim vodnim dobrom;
9. vođenje vodne dokumentacije i jedinstvenoga informacijskog sustava voda, te izdavanje vodopravnih akata u skladu s ovim Zakonom;
10. stručni poslovi u vezi s davanjem koncesija za gospodarsko korištenje voda;
11. stručni nadzor nad provođenjem uvjeta iz vodopravnih akata i koncesijskih uvjeta (vodni nadzor);
12. obračun i naplata naknada za koncesije za gospodarsko korištenje voda;
13. obračun i naplata vodnih naknada u skladu sa zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva;
14. upravljanje posebnim projektima određenih Zakonom, odlukom Vlade Republike Hrvatske ili Upravnoga vijeća Hrvatskih voda;
15. drugi poslovi stavljeni u nadležnost Hrvatskim vodama ovim Zakonom, drugim zakonom i statutom Hrvatskih voda.

Djelatnost iz stavka 1. ovoga članka obavlja se kao javna služba.

Poslovi iz stavka 2. točke 9., 10., 11., 12. i 13. ovoga članka javne su ovlasti.

Imovina

Članak 187.

Imovina Hrvatskih voda utvrđena je bilancom i drugim poslovnim knjigama.

Imovinu Hrvatskih voda čine i druge stvari, prava, novac i obveze koje Hrvatske vode steknu odnosno preuzme u skladu sa Zakonom.

Poslovanje Hrvatskih voda financira se iz vodnih naknada koje su uređene zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Odgovornost za obveze

Članak 188.

Hrvatske vode za svoje obveze odgovaraju cijelom svojom imovinom.

Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze Hrvatskih voda.

Zabrana i ograničenje poslovne sposobnosti

Članak 189.

Hrvatske vode neće za treće osobe uzimati zajmove i/ili kredite, preuzimati dugove, preuzimati ispunjenje, pristupati dugu, davati jamstva ili mjenična jamstva, niti podmiriti tuđi dug sa pravom ili bez prava subrogacije.

Pod tuđim dugom, u smislu stavka 1. ovoga članka smatra se i dug koji nastane radi izgradnje vodnih građevina na kojima treće osobe imaju pravo vlasništva ili koje će se prenijeti u vlasništvo trećih osoba.

Hrvatske vode mogu, do iznosa predviđenoga statutom, preuzeti ispunjenje duga ili podmiriti dug trgovačkih društava u kojima Hrvatske vode imaju većinski udio, osim duga nastalog radi izgradnje građevina na kojima to trgovačko društvo nema pravo vlasništva ili koje će se prenijeti u vlasništvo trećih osoba, a preko iznosa određenoga statutom uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Pravni poslovi sklopljeni protivno stavcima 1. do 3. ovoga članka su ništetni.

Upravno vijeće

Članak 190.

Tijelo upravljanja Hrvatskih voda je Upravno vijeće koje čini sedam članova.

Šest članova upravnoga vijeća imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministra.

Jednoga člana upravnoga vijeća imenuju i razrješuju radnici, odnosno radničko vijeće Hrvatskih voda prema posebnim propisima o radu.

Predsjednika upravnoga vijeća biraju i razrješuju članovi upravnoga vijeća iz svojih redova.

Članovi Upravnoga vijeća imenuju se na razdoblje od četiri godine.

Članovi Upravnog vijeća prvenstveno se imenuju iz reda nositelja javnih dužnosti i stručnjaka s područja upravljanja vodama, gospodarstva i javnih financija.

Članom Upravnog vijeća ne može biti osoba koja je u poslovnom odnosu s Hrvatskim vodama.

Vlada Republike Hrvatske, radnici odnosno radničko vijeće mogu razriješiti člana Upravnog vijeća i prije isteka vremena na koje je imenovan, a dužni su ga razriješiti ako nastupe okolnosti iz stavka 6. ovoga članka.

Djelokrug Upravnog vijeća**Članak 191.**

Upravno vijeće:

1. donosi statut,
2. donosi Plan upravljanja vodama,
3. utvrđuje nacrt prijedloga Plana upravljanja vodnim područjima,
4. prihvaća izvješća o izvršenju financijskog plana Hrvatskih voda i Plana upravljanja vodama,
5. donosi pravilnik o unutarnjem ustrojstvu,
6. donosi opće akte potrebne za poslovanje Hrvatskih voda i druge akte koje prema ovome Zakonu donose Hrvatske vode,
7. donosi poslovnik o svome radu,
8. razmatra izvješća generalnog direktora i o tome donosi odluke,
9. odlučuje o osnivanju društava kapitala ili drugih pravnih osoba, te o ulaganjima u te pravne osobe,
10. odlučuje o zaduživanju iznad iznosa određenog Statutom,
11. odlučuje o otuđenju i opterećenju nekretnina čija vrijednost prelazi iznos određen Statutom i
12. obavlja druge poslove i zadatke određene ovim Zakonom, Statutom i općim aktima Hrvatskih voda.

Akt iz stavka 1. točke 1. ovoga članka donosi se uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Akti iz stavka 1. točke 2., 5., 9., 10. i 11. ovoga članka donose se uz prethodnu suglasnost Ministra.

Generalni direktor**Članak 192.**

Voditelj poslovanja Hrvatskih voda je generalni direktor.

Generalni direktor:

1. zastupa i predstavlja Hrvatske vode,
2. vodi i organizira poslovanje Hrvatskih voda,
3. donosi plan sistematiziranih radnih mjesta,
4. predlaže upravnom vijeću akte iz članka 191. stavka 1. ovoga Zakona,
5. podnosi izvješća o stanju vodnog režima i poslovanju Hrvatskih voda,
6. donosi akte poslovanja, osim onih koje donosi upravno vijeće,
7. osigurava obavljanje stručnih poslova za rad upravnog vijeća i
8. obavlja druge poslove i zadatke sukladno Statutu.

Generalni direktor odgovoran je za zakonitost poslovanja Hrvatskih voda.

Imenovanje i razrješenje generalnog direktora

Članak 193.

Generalnoga direktora imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministra.

Generalni direktor imenuju se na vrijeme od pet godina.

Uvjeti koje mora ispunjavati osoba koja se imenuje za generalnoga direktora određuju se statutom.

Statut

Članak 194.

Statutom Hrvatskih voda se uređuju: način odlučivanja i druge ovlasti upravnoga vijeća i generalnoga direktora, osnivanje i nadležnosti stručnoga savjeta, osnove unutarnjeg ustrojstva, način i uvjeti raspolaganja sredstvima, način ostvarivanja odnosa s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u pitanjima upravljanja vodama, način ostvarivanja javnosti rada, naknada za rad i naknada putnih troškova članovima upravnoga vijeća, te druga pitanja za koja je ovim ili drugim zakonom određeno da se uređuju statutom.

Obavljanje vodočuvarske službe, te rukovanje i održavanje uređaja na regulacijsko-zaštitnim vodnim građevinama

Članak 195.

Poslove vodočuvarske službe, rukovanja i održavanja strojarske i električne opreme na crpnim stanicama za obranu od poplava, rukovanja i održavanja uređaja na regulacijsko-zaštitnim vodnim građevinama (uređaji na branama i ustavama), rukovanja i održavanja vodomjernih stanica (limnigrafi, automatske vodomjerne stanice i sl.) obavlja pravna osoba kojoj su Hrvatske vode jedini osnivač, na teret naknade za uređenje voda sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje vodnog gospodarstva.

XIII. JAVNA VODOOPSKRBA I JAVNA ODVODNJA

1. Zajedničke odredbe

Djelatnost i uvjeti za obavljanje djelatnosti

Članak 196.

Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje obavljaju se kao javna služba.

Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje od interesa su za jedinice lokalne samouprave na uslužnom području.

Jedinice lokalne samouprave su dužne osigurati obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje.

Jedinice područne (regionalne) samouprave imaju u djelatnostima javne vodoopskrbe i javne odvodnje ovlasti i obveze propisane ovim Zakonom.

Načela

Članak 197.

Vodne usluge se pružaju pod nediskriminacijskim uvjetima i socijalno prihvatljivim uvjetima.

Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje obavljaju se učinkovito, ekonomično i svhovito.

Djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje obavljaju se tako da se osigura njihov održivi razvitak i stalno povećanje kakvoće vodnih usluga.

Komunalne vodne građevine održavaju se trajno u stanju funkcionalne sposobnosti.

Cijene vodnih usluga određuju se prema načelima punoga povrata troškova kako je utvrđeno zakonom kojim se uređuje financiranje vodnog gospodarstva, socijalne prihvatljivosti cijene vode i zaštite od monopola.

Cijena vodnih usluga ne može pokrivati troškove neekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga.

Javnost mora biti upoznata s bitnim informacijama o pružanju vodnih usluga.

Financiranje gradnje komunalnih vodnih uređuje se zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Područja obavljanja djelatnosti

Članak 198.

Osnovna jedinica za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe je vodoopskrbno područje, a za obavljanje djelatnosti javne odvodnje je aglomeracija.

Uslužno područje obuhvaća jedno ili više vodoopskrbnih područja i jednu ili više aglomeracija.

Uslužna područja

Članak 199.

Uslužna područja se uspostavljaju radi osiguranja:

1. tehničkog i tehnološkog jedinstva građevina javne vodoopskrbe od izvorišta do krajnjega korisnika,

2. tehničkog i tehnološkog jedinstva građevina javne odvodnje od mjesta ispuštanja do prirodnoga prijamnika,

3. isporuke vode namijenjene ljudskoj potrošnji od najmanje 2 milijuna prostornih metara godišnje.

Iznimno, uslužno područje se može uspostaviti i ako nije ispunjena pretpostavka iz točke 3. stavka 1. ovoga članka, gdje su zemljopisne značajke područja takve da nije moguće ostvariti tehničko-tehnološko povezivanje građevina javne vodoopskrbe odnosno javne odvodnje.

Vlada Republike Hrvatske uredbom uspostavlja uslužna područja i određuje njihove granice, te po potrebi propisuje način donošenja i provedbe odluka koje po odredbama ovoga Zakona u

djelatnostima javne vodoopskrbe i javne odvodnje donosi jedinica lokalne samouprave i isporučitelj vodnih usluga, ako se te odluke moraju u istovjetnom tekstu donijeti na vodoopskrbnom području, aglomeraciji ili uslužnom području.

Propis iz stavka 3. ovoga članka može se donijeti nakon provedenoga postupka savjetovanja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnim isporučiteljima vodnih usluga.

Ograničenja na komunalnim vodnim građevinama

Članak 200.

Komunalne vodne građevine ne mogu se opteretiti založnim pravom, niti mogu biti predmetom ovrhe.

Komunalne vodne građevine mogu biti u prometu samo između osoba iz članka 23. stavka 3. ovoga Zakona.

Komunalne vodne građevine u vlasništvu javnog isporučitelja vodne usluge ne ulaze u stečajnu ili likvidacijsku masu, te se u slučaju stečaja ili likvidacije javnog isporučitelja vodne usluge izlučuju u vlasništvo jedinice lokalne samouprave, koja je njihov udjeličar, dioničar ili osnivač.

Osoba privatnoga prava ne može steći većinski poslovni udio u javnom isporučitelju vodne usluge koji je ujedno vlasnik komunalne vodne građevine.

Obavljanje djelatnosti

Članak 201.

Djelatnost javne vodoopskrbe i javne odvodnje obavljaju javni isporučitelji vodne usluge. Iznimno od stavka 1. ovoga članka, jedinice lokalne samouprave mogu drugim pravnim odnosno fizičkim osobama dati koncesiju iz članka 171. stavka 3. ovoga Zakona.

Pravne i fizičke osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka isporučitelji su vodnih usluga.

Javni isporučitelj usluga

Članak 202.

Javni isporučitelj vodnih usluga javne vodoopskrbe ili javne odvodnje je trgovačko društvo ili ustanova u kojem udjele odnosno dionice u temeljnom kapitalu odnosno osnivačko pravo imaju isključivo jedinice lokalne samouprave.

Javni isporučitelj vodne usluge ne može obavljati drugih djelatnosti, osim javne vodoopskrbe i javne odvodnje, odnosno djelatnosti iz članka 125. stavak 3. ovoga Zakona.

Stekne li treća osoba poslovni udio, dionice ili osnivačka prava u javnom isporučitelju vodnih usluga ili ako javni isporučitelj vodne usluge obavlja ili je u sudskom registru registriran za obavljanje djelatnosti protivno stavku 2. ovoga članka prestaje mu pravni status javnoga isporučitelja vodnih usluga i pravo obavljati djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje.

Uvjeti za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje

Članak 203.

Za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje, te za upis istih u sudski registar, pravne osobe iz članka 202. ovoga Zakona moraju ispunjavati posebne uvjete tehničke opremljenosti, te brojnosti i stručnosti zaposlenika.

Posebne uvjete iz stavka 1. ovoga članka propisuje Ministar pravilnikom.

Ispunjenje uvjeta propisa iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje Ministarstvo rješenjem u upravnom postupku.

Rješenje iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo ukida po službenoj dužnosti ako se nakon njegovog donošenja utvrdi prestanak ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka odnosno prestanak statusa javnoga isporučitelja vodnih usluga iz članka 202. stavka 3. ovoga Zakona.

Protiv rješenja iz stavaka 3. i 4. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Isporučka vode prema drugim isporučiteljima

Članak 204.

Jedinica područne (regionalne) samouprave može biti osnivač javnih isporučitelja vodnih usluga koji isporučuju vodu namijenjenu ljudskoj potrošnji isključivo drugim isporučiteljima vodnih usluga.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka jedinica područne (regionalne) samouprave ima ovlasti i obveze koje po ovom zakonu ima jedinica lokalne samouprave u djelatnostima javne vodoopskrbe.

2. Cijena vodnih usluga

Cijena vodnih usluga

Članak 205.

Sredstva za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje osiguravaju se iz cijene vodne usluge.

Cijena vodnih usluga prihod je isporučitelja vodne usluge, a obveznik plaćanja je vlasnik ili drugi zakoniti posjednik nekretnine u kojoj se usluga koristi (korisnik).

Osnovica cijene vodne usluge za odvodnju i/ili pročišćavanje otpadnih voda se utvrđuje prema količini (prostorni metar) ispuštene otpadne vode koja se mjeri na način propisan zakonom kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva za mjerenje ispuštene otpadne vode za potrebe obračuna naknade za zaštitu voda.

Odluka o cijeni vodnih usluga

Članak 206.

Visinu cijene vodnih usluga određuje isporučitelj vodne usluge, uz prethodnu suglasnost jedinice lokalne samouprave.

Cijena vodne usluge ne može biti niža od one određene propisom iz stavka 7. ovoga članka.

Tarifa vodnih usluga javne vodoopskrbe najmanje mora sadržavati:

- osnovnu cijenu vodne usluge, i
- cijenu koju plaćaju socijalno ugroženi građani za količinu isporučene vode nužne za osnovne potrebe kućanstva.

Cijena iz stavka 3. podstavak 2. ovoga članka ne može se utvrditi u visini većoj od 60% od osnovne cijene vodne usluge .

Odluka o cijeni vodnih usluga sadržava: vrstu vodne usluge, visinu cijene (tarifa vodne usluge), način obračuna i plaćanja usluge i iskaz javnih davanja koja se obračunavaju i naplaćuju uz cijenu usluge.

Isporučitelji vodnih usluga dužni su objaviti odluku iz stavka 1. ovoga članka na Internetu i na drugi prikladan način, te ga učiniti javno dostupnim za sve vrijeme njegovog važenja.

Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Vijeća za vodne usluge, uredbom propisuje najnižu osnovnu cijenu vodnih usluga i vrste troškova koje cijena vodnih usluga pokriva.

Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Vijeća za vodne usluge, uredbom propisuje mjerila ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga.

Prethodna suglasnost

Članak 207.

Prethodnu suglasnost na odluku o cijeni vodnih usluga daju gradonačelnici odnosno općinski načelnici iz jedinica lokalne samouprave na vodoopskrbnom području odnosno području aglomeracije.

U roku od 15 dana od podnošenja odluke jedinici lokalne samouprave na suglasnost ona je dužna izdati suglasnost, obrazloženo odbiti izdavanje ili zatražiti izmjene i dopune. Ne postupi li jedinica lokalne samouprave na opisani način, istekom roka smatra se da suglasnost nije dana.

Ako suglasnost trebaju izdati više jedinica lokalne samouprave na vodoopskrbnom području ili području aglomeracije smatra se da je ista izdana kada je izdaju jedinice lokalne samouprave koje su većinski udjeličar, dioničar odnosno osnivač javnoga isporučitelja vodne usluge.

Isporučitelji vodnih usluga dužni su dostaviti odluku o cijeni vodnih usluga Vijeću za vodne usluge u roku od 5 dana po ishodu prethodnih suglasnosti iz stavka 2. odnosno 3. ovoga stavka.

Cijena vode prema drugim isporučiteljima vodnih usluga

Članak 208.

Isporučitelj vodne usluge koji isporučuje vodu namijenjenu ljudskoj potrošnji drugom isporučitelju vodne usluge ne može odrediti cijenu vode u iznosu većem od prosječne cijene vodne usluge koja se primjenjuje na korisnike na njegovom vodoopskrbnom području, koja se može uvećati za razuman trošak provoda vode kroz građevine javne vodoopskrbe, a ako takvih korisnika nema obavezan je odrediti cijenu vodne usluge sukladno načelima iz članka 197. stavka 5. ovoga Zakona.

Osoba koja isporučitelju vodne usluge isporučuje tehnološku ili drugu vodu, koja nakon kondicioniranja može služiti ljudskoj potrošnji određuje njenu cijenu sukladno načelima iz članka 197. stavka 5. ovoga Zakona.

Nezadovoljna strana ima pravo tražiti da sud u parničnom postupku izmjeni ugovornu cijenu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka. Do odluke suda nezadovoljna strana može tražiti da Vijeće za vodne usluge privremenom mjerom odredi cijenu vode.

Odredbes stavka 1. do 3. ovoga članka ne odnose se na prekograničnu isporuku vode.

3. Priključenje na komunalne vodne građevine

Odluka o priključenju

Članak 209.

Građevine i druge nekretnine se mogu priključiti na komunalne vodne građevine sukladno odluci o priključenju.

Odluku o priključenju donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave na prijedlog isporučitelja vodne usluge.

Odlukom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se:

- postupak,
- rokovi za priključenje,
- naknada za priključenje sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva,
- način plaćanja naknade za priključenje sukladno zakonu kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva,
- način i uvjeti financiranja gradnje komunalnih vodnih građevina od strane budućih korisnika i
- prekršajne odredbe.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može izuzeti vlasnike nekretnina ili druge zakonite posjednike obveze priključenja na komunalne vodne građevine ukoliko su isti na odgovarajući način pojedinačno riješili vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Isporučitelj vodne usluge objavljuje odluku o priključenju na Internetu i na drugi prikladan način, i dužan ju je učiniti dostupnom javnosti za cjelokupno vrijeme njezina važenja.

Jedinica lokalne samouprave dužna je dostaviti odluku o priključenju Vijeću za vodne usluge u roku do 5 dana po njenom donošenju.

Donošenje odluke o priključenju

Članak 210.

Predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave dužna su donijeti odluku o priključenju u roku od 30 dana od dana podnošenja prijedloga.

Ne postupi li se po odredbi stavka 1. ovoga članka, odluku će na prijedlog isporučitelja vodne usluge donijeti predstavničko tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave, koja ostaje na snazi do stupanja na snagu odluke iz stavka 1. ovoga članka.

Ugradnja vodomjera

Članak 211.

Građevine se projektiraju i grade tako da se svaki posebni dio zgrade koji predstavlja samostalnu uporabnu cjelinu u kojoj se koristi voda (stan, poslovni prostor, garaža i sl.) ima ugrađen vodomjer.

Obveza priključenja

Članak 212.

Vlasnik građevine odnosno vlasnik druge nekretnine dužan je priključiti svoju građevinu odnosno drugu nekretninu na komunalne vodne građevine sukladno odluci o priključenju, a najkasnije u roku od 1 godine od dana obavijesti isporučitelja vodne usluge o mogućnosti priključenja.

Građevine izgrađene bez akta o dopuštenju gradnje, kao i građevine za koje se vodi postupak obustave građenja ili uklanjanja građevine prema posebnom zakonu ne smiju se priključiti na komunalne vodne građevine.

Radove priključenja izvodi isporučitelj vodne usluge ili njegov ugovaratelj, a stvarni trošak radova snosi vlasnik ili drugi zakoniti posjednik nekretnine koja se priključuje.

Neispunjenje obveze priključenja

Članak 213.

Ako vlasnik građevine odnosno druge nekretnine ne postupi po odredbi članka 212. stavka 1. ovoga Zakona, jedinica lokalne samouprave donosi, na prijedlog isporučitelja vodnih usluga, rješenje u upravnom postupku o obvezi priključenja na teret vlasnika ili drugog zakonitog posjednika građevine odnosno nekretnine.

Protiv rješenja je dopuštena žalba tijelu jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnom za gospodarstvo.

Financiranje gradnje komunalnih vodnih građevina od strane budućih korisnika

Članak 214.

U slučaju kada gradnja određene komunalne vodne građevine nije predviđena planom gradnje komunalnih vodnih građevina, budući korisnici vodnih usluga koji bi se priključili na te građevine mogu sudjelovati u financiranju njihove gradnje, uz povrat uložениh sredstava u određenom roku, pod uvjetima utvrđenim ugovorom s jedinicom lokalne samouprave.

Sredstva iz stavka 1. ovoga članka uplaćuju se na račun jedinice lokalne samouprave, a rok povrata sredstava ne može biti dulji od 5 godina od dana sklapanja ugovora.

4. Opći i tehnički uvjeti isporuke vodnih usluga

Opći i tehnički uvjeti isporuke vodnih usluga

Članak 215.

Isporučitelj vodnih usluga dužan je donijeti opće i tehničke uvjete isporuke vodnih usluga.

Opći i tehnički uvjeti sadržavaju odredbe o:

- postupku izdavanja suglasnosti i osiguranju uvjeta za priključenje na komunalne vodne građevine,
- tehničko-tehnološkim uvjetima priključenja (posebni uvjeti priključenja);
- kvaliteti opskrbe vodnim uslugama,
- pravima i obvezama isporučitelja vodnih usluga i korisnika vodnih usluga,
- uvjetima mjerenja, obračuna i naplate vodnih usluga,
- uvjetima za primjenu postupka ograničenja ili obustave isporuke vodnih usluga,
- postupanju u slučaju neovlaštenog korištenja vodnih usluga i
- tehničko-tehnološke uvjete za ugradnju vodomjera

Isporučitelj vodnih usluga dužan je objaviti opće i tehničke uvjete isporuke vodnih usluga na Internetu ili na drugi prikladan način, te ih učiniti dostupnim javnosti za cjelokupno vrijeme njihova važenja.

Ograničenja ili obustave isporuke vodnih usluga

Članak 216.

Isporučitelj vodne usluge može iz opravdanih razloga, sukladno općim i tehničkim uvjetima isporuke vodnih usluga, ograničiti odnosno obustaviti korisnicima isporuku vodnih usluga.

5. Vijeće za vodne usluge

Vijeće za vodne usluge

Članak 217.

Vijeće za vodne usluge osniva se radi osiguranja zakonitosti u području određivanja cijene vodnih usluga iz ovoga Zakona, naknade za razvoj i naknade za priključenje iz zakona kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Vijeće čini 9 članova iz reda stručnjaka s područja vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda, upravljanja vodama, gospodarstva, javnih financija i drugih područja.

Članove Vijeća imenuje i razrješuje Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Članovi Vijeća se imenuju na razdoblje od 4 godine, ali mogu biti razriješeni i prije isteka tog razdoblja.

Vijeće o svom radu donosi poslovnik.

Članovi Vijeća biraju i razrješuju predsjednika i potpredsjednika Vijeća.

Sredstva za rad Vijeća

Članak 218.

Sredstva za rad Vijeća i poslove stručne potpore radu Vijeća osigurava Ministarstvo.

Članovi Vijeća imaju pravo na naknadu za rad u Vijeću i pravo na naknadu putnih i ostalih troškova pri izvršenju dužnosti člana Vijeća u skladu sa aktom Ministra.

Djelokrug Vijeća

Članak 219.

Vijeće:

1. predlaže Vladi Republike Hrvatske propis iz članka 206. stavka 7. ovoga Zakona,
2. predlaže Vladi Republike Hrvatske propis o najvišem iznosu naknade za priključenje iz zakona kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva,
3. nadzire zakonitost odluke o cijeni vodnih usluga,
4. nadzire zakonitost odluke o naknadi za razvoj iz zakona kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva,
5. nadzire zakonitost odluke o naknadi za priključenje iz zakona kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva i
6. nadzire zakonitost određivanja cijene vode iz članka 208. ovoga Zakona.

U postupku nadzora iz stavka 1. točaka 3 do 5. ovoga članka, Vijeće je ovlašteno rješenjem u upravnom postupku obustaviti od izvršenja nezakonitu odluku. Protiv odluka Vijeća iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali je dopušten upravni spor koji se rješava u hitnom postupku.

U postupku nadzora iz stavka 1. točke 6. ovoga članka Vijeće je ovlašteno donijeti privremenu mjeru i odrediti cijenu vode do pravomoćne odluke suda.

XIV. POSEBNE DJELATNOSTI ZA POTREBE UPRAVLJANJA VODAMA

Posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama

Članak 220.

Posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama su:

1. vodoistražni radovi i drugi hidrogeološki radovi,
2. poslovi preventivne obrane od poplava, te poslovi i mjere redovne i izvanredne obrane od poplava,
3. upravljanje detaljnim građevinama za melioracijsku odvodnju i vodnim građevinama za navodnjavanje,
4. sprječavanje širenja i otklanjanje posljedica izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda i vodnoga dobra,

5. uzimanje uzoraka i ispitivanje voda, osim vode za piće sukladno propisima o hrani i

ispitivanje vodonepropusnosti građevina za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda. Uvjeti za obavljanje posebnih djelatnosti za potrebe upravljanja vodama

Članak 221.

Za obavljanje posebnih djelatnosti za potrebe upravljanja vodama, te za njihov upis u sudski registar moraju biti ispunjeni i posebni uvjeti, a osobito tehnička opremljenost, brojnost i stručnost zaposlenika.

Posebne uvjete iz stavka 1. ovoga članka propisuje Ministar pravilnikom, na prijedlog Hrvatskih voda, u kojem propisuje i branjena područja iz članka 113. stavak 2. ovoga Zakona, posebne postupovne odredbe o donošenju rješenja iz stavka 3. ovoga članka, te posebne razloge za ukidanje tog rješenja. Posebni uvjeti za obavljanje djelatnosti iz članka 220. točke 7. ovoga Zakona propisuju se uz suglasnost Hrvatske akreditacijske agencije.

Ispunjenje posebnih uvjeta iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se rješenjem Ministarstva u upravnom postupku (certifikacijsko rješenje).

Za djelatnost iz članka 220. točke 4. ovoga Zakona certifikacijsko rješenje se izdaje po branim područjima na razdoblje od 10 godina.

Certifikacijsko rješenje ukida Ministarstvo po službenoj dužnosti i bez pristanka stranke, a ukidanje upisuje u trgovački registar, ako nakon njegovoga izdavanja utvrdi prestanak ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka.

Protiv rješenja iz stavaka 3. i 5. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Znanstvena institucija za vode

Članak 222.

Vlada Republike Hrvatske, sukladno posebnim propisima o znanstvenoj djelatnosti, može osnovati znanstvenu instituciju u području voda, s pravnim statusom ustanove, radi pružanja znanstvene podrške upravljanju vodama sukladno Strategiji upravljanja vodama („Narodne novine“ broj: 91/08), odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje financiranje vodnoga gospodarstva.

Sredstva za financiranje poslovanja institucije iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu.

Uredbom iz stavka 1. ovoga članka urediti će se: tijela znanstvene institucije, njihove ovlasti, način njihovoga odlučivanja, imovina, odgovornost za obveze, raspolaganje sredstvima, način ostvarivanja javnosti rada i djelatnosti institucije.

XV. NADZOR I UPRAVNE MJERE

Upravni nadzor

Članak 223.

Upravni nadzor nad Hrvatskim vodama, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u provedbi javnih ovlasti na temelju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju Zakona, obavlja Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor

Članak 224.

Inspekcijski nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju Zakona provodi inspekcija ustrojena u Ministarstvu (u daljnjem tekstu: državna vodopravna inspekcija), ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Inspekcijski nadzor se provodi i nad isporučiteljima vodnih usluga u pružanju vodnih usluga.

Inspekcijski nadzor ne provodi se nad javnim ovlastima Hrvatskih voda iz članka 186. stavak 4. ovoga Zakona, nad aktima iz članka 191. i 192. ovoga Zakona, niti nad jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u provedbi javnih ovlasti donošenja općih akata temeljem ovoga Zakona i rješavanja u upravnim stvarima temeljem ovoga Zakona.

Poslovi inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka smatraju se poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada.

Državni vodopravni inspektori

Članak 225.

Inspekcijski nadzor iz članka 224. ovoga Zakona obavljaju državni vodopravni inspektori.

Inspekcijski nadzor iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati i drugi državni službenici koje na to ovlasti Ministar.

Provedba inspekcijskog nadzora

Članak 226.

U provedbi inspekcijskog nadzora, državni vodopravni inspektor provodi izravan uvid u akte, uvjete i način rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba te je ovlašten zahtijevati od odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno od fizičke osobe kod koje obavlja inspekcijski nadzor da, bez odlaganja:

1. omogućiti izvršenje nadzora u radnim prostorijama na lokacijama koje su predmet inspekcijskog nadzora;
2. stavi na uvid i raspolaganje sve potrebne podatke, dokumentaciju i druge dokaze, očituje se o činjenicama koje su od značaja za obavljanje nadzora;
3. izvijesti o poduzetim mjerama za otklanjanje utvrđenih nedostataka;
4. organizira i omogućiti uzimanje uzoraka vode u svrhu njezine analize;
5. omogućiti izravan uvid u način obavljanja djelatnosti.

Troškovi analize uzoraka vode iz stavka 1. točke 4. ovoga članka podmiruju se iz sredstava Državnog proračuna.

Ukoliko se inspekcijskom nalazom utvrdi da kakvoća vode ne odgovara propisanim uvjetima, troškove analize iz stavka 2. podmiruje nadzirana pravna, odnosno fizička osoba iz stavka 1. ovoga članka.

Državni vodopravni inspektor provodi inspekcijski nadzor usklađeno s inspektorima koji su nadležni za nadzor zaštite ostalih sastavnica okoliša na lokacijama za koje su izdani objedinjeni uvjeti zaštite okoliša ili je te uvjete potrebno ishoditi u skladu sa zakonom kojim su uređena pitanja zaštite okoliša.

Na lokacijama iz stavka 4. ovoga članka državni vodopravni inspektor može samostalno obaviti inspekcijski nadzor iz članka 224. ovoga Zakona.

Obveze državnog vodopravnog inspektora

Članak 227.

Ukoliko državni vodopravni inspektor utvrdi da su povrjeđene odredbe ovoga Zakona ili drugih propisa donesenih na temelju Zakona, obavezan je donijeti rješenje kojim će narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti i odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, državni vodopravni inspektor je ovlašten je :

1. zabraniti građenje ili izvođenje drugih radova koji se izvode bez propisanih vodopravnih akata ili protivno njima;
2. narediti privremenu obustavu rada, odnosno obavljanja djelatnosti;
3. zabraniti uporabu građevina ili uređaja;
4. zabraniti ili ograničiti korištenje voda;
5. zabraniti ili ograničiti ispuštanje opasnih ili drugih onečišćujućih tvari u vode, koje se ispuštaju u suprotnosti s ovim Zakonom;
6. narediti poduzimanje mjera za pročišćavanje onečišćenih voda i otklanjanje uzroka onečišćenja;
7. narediti drugo usklađenje postupanja s odredbama vodopravnih akata;
8. narediti otklanjanje šteta i uspostavu prijašnjeg stanja;
9. zabraniti smetanje ili oduzimanje posjeda javnoga vodnoga dobra i vodne građevine i narediti uspostavu prijašnjeg stanja;
10. narediti uklanjanje privremenih građevina;
11. narediti privremeno oduzimanje predmeta kojim je počinjen prekršaj iz ovoga Zakona, do konačnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka;
12. poduzeti druge mjere i radnje u skladu s ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju njega.

Državni vodopravni inspektor ne može narediti Hrvatskim vodama, jedinicama lokalne ili područne (regionalne) samouprave zahvate koji zahtijevaju ulaganja u vodne građevine odnosno u javno vodno dobro, osim kada je to prijeko potrebno radi sprječavanja štetnih posljedica zbog događaja prouzročenoga višom silom.

Zapisnik o izvršenom nadzoru

Članak 228.

O izvršenom nadzoru, utvrđenom stanju i poduzetim, odnosno naređenim mjerama i radnjama, državni vodopravni inspektor sastavlja zapisnik.

Jedan primjerak zapisnika obvezno se uručuje stranci nad kojom je izvršen inspekcijski nadzor.

O obavljenim nadzorima državni vodopravni inspektor obavezan je voditi očevidnik.

Sadržaj i način vođenja očevidnika propisuje Ministar.

Izveštavanje drugog tijela državne uprave

Članak 229.

Ako državni vodopravni inspektor tijekom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi povredu propisa iz djelokruga drugog tijela državne uprave, obavezan je o tome bez odgode izvijestiti nadležno tijelo.

Podnesak pravne ili fizičke osobe

Članak 230.

Državni vodopravni inspektor je dužan razmotriti podnesak pravne ili fizičke osobe koji se odnosi na nadzor iz njegove nadležnosti i o poduzetim radnjama i mjerama pisano obavijestiti podnositelja.

Državni vodopravni inspektor je dužan čuvati kao službenu tajnu podatak o identitetu podnositelja.

Donošenje usmenog rješenja

Članak 231.

Državni vodopravni inspektor može donijeti usmeno rješenje i odmah narediti njegovu izvršenje, u slučaju kada je potrebno spriječiti radnju zbog koje može nastati neposredna opasnost za život i zdravlje ljudi, životinjski ili biljni svijet, odnosno veća materijalna šteta, a osobito:

1. ako bi nastala neposredna opasnost od poplava, izljeva vode ili pogoršanja stanja u tijeku poplave;
2. ako bi mogla nastati nestašica vode ili teškoće u opskrbi vodom;
3. ako postoji opasnost od onečišćenja vode ili je nastupilo onečišćenje u opsegu u kojem to predstavlja neposrednu opasnost za život i zdravlje ljudi ili za životinjski ili biljni svijet.

Usmeno rješenje mora se unijeti u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.

Pisani otpravak usmenog rješenja mora se dostaviti stranci u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

Žalba

Članak 232.

Protiv rješenja državnog vodopravnog inspektora dopuštena je žalba Ministarstvu u roku osam dana od primitka rješenja.

O žalbi odlučuje povjerenstvo koje imenuje Ministar.

Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja, osim ako rješenjem nije drukčije određeno.

Kada žalba ne odgađa izvršenje rješenja, povjerenstvo može odgoditi izvršenje rješenja, ako postoji opasnost od nenadoknadive štete.

Uvjeti za državnog vodopravnog inspektora

Članak 233.

Poslove državnog vodopravnog inspektora može obavljati osoba koja, pored zakonom utvrđenih uvjeta za rad u tijelima državne uprave, ima:

1. završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij građevinskog, kemijskog, prehrambeno-biotehnološkog, inženjersko-ekološkog, agronomskog, pravnog, geološkog ili kulturno-tehničkog smjera;
2. pet godina iskustva na poslovima upravljanja vodama ili zaštite okoliša ili prirode;
3. položen državni stručni ispit za državnog vodopravnog inspektora.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, poslove državnog vodopravnog inspektora mogu obavljati državni službenici zatečeni na poslovima područnih vodopravnih inspektora u uredima državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave i Gradskom uredu Grada Zagreba, nadležnom za vodno gospodarstvo, koji se preuzimaju u Ministarstvo danom stupanja na snagu ovoga Zakona.

Službena iskaznica i značka državnog vodopravnog inspektora

Članak 234.

Državni vodopravni inspektori imaju službenu iskaznicu i značku, kojom se dokazuje njihovo službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

Oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice i oblik i sadržaj značke i vođenje očevidnika o izdanim službenim iskaznicama i značkama propisuje Ministar pravilnikom.

Rudarska inspekcija

Članak 235.

U cilju osiguranja primjene odredaba ovoga Zakona i drugih propisa donesenih na temelju njega, tijelo državne uprave nadležno za poslove rudarske inspekcije može:

1. zabraniti vađenje i/ili kopanje šljunka i pijeska, te kamena i zemlje, uključujući glinu;
2. narediti deponiranje protupravno izvađenih i/ili iskopanih količina šljunka i pijeska, te kamena i zemlje, uključujući glinu na određeno mjesto ili razmještanje unutar vodotoka ili kanala;
3. narediti usklađenje postupaka nadzirane osobe s odredbama vodopravnih akata iz članka 98. i članka 99. stavak 2. ovoga Zakona.
4. narediti i druge mjere na koje ga ovlašćuje Zakon i propisi doneseni temeljem njega.

O poduzetim mjerama iz stavka 1. ovoga članka, tijelo državne uprave nadležno za poslove rudarske inspekcije izvijestit će državnu vodopravnu inspekciju.

Sanitarna inspekcija

Članak 236.

U cilju osiguranja primjene ovoga Zakona i drugih propisa donesenih na temelju njega, tijelo državne uprave nadležno za poslove sanitarne inspekcije može:

1. zabraniti građenje ili uporabu građevina i uređaja, korištenje zemljišta i obavljanje gospodarske i druge djelatnosti u zonama sanitarne zaštite izvorišta koja služe za opskrbu vodom za piće, ako se time ugrožava zdravstvena ispravnost vode;
2. narediti otklanjanje nedostataka na vodnim građevinama i uređajima za opskrbu vodom za piće, koji mogu nepovoljno utjecati na količinu ili zdravstvenu ispravnost vode;
3. zabraniti zahvaćanje i korištenje vode za piće koja ne odgovara propisanim uvjetima glede kemijskih, fizikalnih, bakterioloških, bioloških i radioaktivnih osobina;
4. narediti kondicioniranje i provođenje drugih higijensko-epidemioloških mjera potrebnih u cilju postizanja zdravstveno ispravne vode za piće;
5. narediti poduzimanje drugih mjera potrebnih za osiguranje i zaštitu zdravstveno ispravne vode za piće;
6. narediti i poduzeti odgovarajuće mjere za osiguranje i zaštitu kakvoće voda za kupanje;
7. narediti poduzimanje mjera za postizanje ispravnog stanja i rada sabirnih i septičkih jama;
8. zabraniti izravno ispuštanje onečišćenih voda u tijela kopnenih voda i priobalnih voda.

O poduzetim mjerama iz stavka 1. ovoga članka, tijelo državne uprave nadležno za poslove sanitarne inspekcije izvijestit će državnu vodopravnu inspekciju.

Poljoprivredna i fitosanitarna inspekcija

Članak 237.

U cilju osiguranja primjene ovoga Zakona i propisa donesenih na osnovu njega, tijelo državne uprave nadležno za poslove poljoprivredne, odnosno fitosanitarne inspekcije može narediti primjenu dobre poljoprivredne prakse u slučajevima raspršenih izvora onečišćenja, sukladno propisima u poljoprivredi, te poduzeti druge mjere na koje su ovlaštene ovim Zakonom i propisima temeljem njega.

Primjena Zakona o vodama

Članak 238.

Odredbe članaka 226., 231. i 232. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju tijela državne uprave nadležna za poslove sanitarne inspekcije, rudarske, poljoprivredne i fitosanitarne inspekcije pri poduzimanju mjera na koje su ovlaštene ovim Zakonom.

Upravne mjere

Članak 239.

Ako pravna osoba u slučajevima iz članka 227. ovoga Zakona ne postupi prema rješenju državnog vodopravnog inspektora, prisilit će se na izvršenje upravnog mjerom u visini deseterostruke prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj u proteklom tromjesečju.

Svaka sljedeća upravna mjera izrečena osobi iz stavka 1. ovoga članka izriče se u dvostrukom iznosu od prethodne.

Ako fizička osoba u slučajevima iz članka 227. ovoga Zakona ne postupi prema rješenju državnog vodopravnog inspektora, prisilit će se na izvršenje upravnom mjerom u visini jedne prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj u proteklom tromjesečju.

Upravne mjere iz stavaka 1. do 3. ovoga članka izvršavaju tijela nadležna za izvršenje novčanih kazni izrečenih za prekršaje.

Novčani iznos naplaćuje se u korist proračuna jedinica lokalne samouprave na čijem je području počinjen prekršaj.

Vodočuvari

Članak 240.

Poslove neposrednog nadzora nad stanjem voda i vodnih građevina, protupravnog korištenja javnoga vodnog dobra, i protupravnog otuđenja šljunka i pijeska i drugoga materijala (gline, zemlje, kamena i dr.) radi sprečavanja, utvrđivanja i uklanjanja onečišćenja voda, oštećenja vodnih građevina i nanošenja štete javnoj imovini obavljaju vodočuvari.

O svakoj promjeni okolnosti iz stavka 1. ovoga članka vodočuvari su dužni odmah usmeno obavijestiti državnu vodopravnu inspekciju, te rudarsku inspekciju u slučaju protupravnog otuđenja šljunka i pijeska i drugoga materijala (gline, zemlje, kamena i dr.), a pisanim putem najkasnije u roku od 24 sata.

U obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka vodočuvari su ovlašteni utvrđivati identitet osoba.

Vodočuvari imaju vodočuvarsku iskaznicu.

Propisom koji donosi Ministar određuju se uvjeti za obavljanje poslova vodočuvarske službe, oblik i sadržaj vodočuvarske iskaznice te vođenje očevidnika o izdanim iskaznicama.

Poslove vodočuvarske službe obavlja pravna osoba iz članka 195. ovoga Zakona.

XVI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Novčane kazne u rasponu od 30.000,00 do 300.000,00 kuna

Članak 241.

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. koristi vodno dobro protivno namjeni iz članka 9. ovoga Zakona;
2. koristi javno vodno dobro bez propisanih akata iz članka 16. ovoga Zakona;
3. ne dopusti privremeno korištenje zemljišnih čestica izvan sustava javnog vodnog dobra za namjene iz članka 18. ovoga Zakona;
4. opasne tvari iz članka 43. ovoga Zakona ispušta u vode bez vodopravne dozvole;

5. ne provodi osnovne mjere iz programa mjera zaštite voda prema članku 47. stavku 1. ovoga Zakona;
6. ne provodi dopunske mjere iz programa mjera zaštite voda prema članku 47. stavku 3. ovoga Zakona;
7. prikuplja, pročišćava i ispušta otpadne vode protivno odredbi članka 61. ovoga Zakona;
8. ispušta otpadne vode protivno Odluci o odvodnji otpadnih voda iz članka 67. stavka 1. ovoga Zakona;
9. koristi vode protivno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz članka 78. ovoga Zakona;
10. ne poduzima propisane mjere zaštite izvorišta sukladno članku 91. ovoga Zakona
11. koristi vode protivno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz članka 91. stavka 3. ovoga Zakona;
12. vadi pijesak i šljunak u području značajnom za održavanje vodnog režima protivno članku 97. stavku 1. ovoga Zakona;
13. vadi pijesak i šljunak u zonama sanitarne zaštite izvorišta, a izvan područja značajnog za održavanje vodnog režima protivno članku 98. ovoga Zakona;
14. ne poduzme sve radnje na način propisan člankom 99. stavkom 3. ovoga Zakona;
15. koristi šljunak i pijesak protivno članku 102. stavku 1. do 3. ovoga Zakona;
16. nije nazočna na branjenom području ljudstvom i materijalnim sredstvima i ne održava vlastito ustrojstvo, stanje osposobljenosti i pokretljivosti ljudstva, kao i stanje materijalnih sredstava, sukladno članku 117. stavku 1. ovoga Zakona;
17. se ne odazove u pripremno stanje i ne sudjeluje u redovnoj i izvanrednoj obrani od poplava sukladno članku 117. stavku 2. ovoga Zakona;
18. ne koristi akumulacije i retencije na način kojim se osigurava prihvaćanje poplavnog vala iz članka 119. stavka 1. ovoga Zakona;
19. ne obavlja stalno promatranje sigurnosti brana prema članku 119. stavka 3. ovoga Zakona;
20. ne dopusti odlaganje pijeska, šljunka, gline ili kamena za korištenje u obrani od poplava, na zahtjev Hrvatskih voda sukladno članku 129. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona;
21. ne dopusti prijelaz osoba, prijevoznih sredstava i mehanizacije potrebne u obrani od poplava, na zahtjev Hrvatskih voda sukladno članku 129. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona;
22. ne dopusti ovlaštenicima Hrvatskih voda prijelaz preko zemljišta čiji je vlasnik i/ili korisnik, u cilju premjeravanja snimanja i obilježavanja u vezi s građenjem vodnih građevina i održavanjem vodotoka i vodnih građevina sukladno članku 130. stavku 1. ovoga Zakona;
23. obavlja radnje koje su zabranjene člankom 131. stavkom 1. ovoga Zakona;
24. bez vodopravnih akata iz članka 143., članka 148. odnosno članka 149. ovoga Zakona izvodi zahvate u prostoru za koje su ti akti propisani;
25. obavlja radnje protivno članku 151. ovoga Zakona;
26. ne poduzme mjere za zaštitu života i zdravlja ljudi, zaštite okoliša i imovine drugih osoba sukladno ovom Zakonu i propisima o zaštiti okoliša sukladno članku 166. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona;

27. obavlja djelatnosti iz članka 220. ovoga Zakona bez važećeg rješenja, propisanog člankom 221. stavkom 3. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 10.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 10.000,00 kuna.

Novčane kazne u rasponu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna

Članak 242.

Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. koristi javno vodno dobro za odmor i rekreaciju protivno članku 17. ovoga Zakona;
2. ne obavlja uzorkovanja i ispitivanja sastava otpadnih voda prema članku 65. stavku 1. ovoga Zakona;
3. ne koristi i održava uređaj za mjerenje protoka vode i za automatsko uzimanje uzoraka, te ga ne učini dostupnim vodnom nadzoru, prema članku 65. stavku 4. ovoga Zakona;
4. ne vodi očevidnik ispuštanja opasnih tvari sukladno članku 66. stavku 3. ovoga Zakona;
5. bez odgađanja ne obavijesti Državnu upravu za zaštitu i spašavanje u slučaju iz članka 72. ovoga Zakona;
6. ne vodi očevidnik o količinama zahvaćene vode sukladno propisu iz članka 80. stavka 2. ovoga Zakona;
7. koristi vode suprotno odluci o zaštiti izvorišta iz članka 91. stavka 3. ovoga Zakona;
8. ne vodi očevidnik vađenja šljunka i pijeska sukladno propisu iz članka 100. stavka 6. ovoga Zakona;
9. uzgaja i/ili sječe drveće i drugo raslinje suprotno propisu iz članka 107. stavka 3. ovoga Zakona;
10. ne sudjeluje u obrani od poplava sukladno uvjetima iz članka 118. ovoga Zakona;
11. ne provodi mjere obrane od leda iz članka 121. ovoga Zakona;
12. obavlja radnje koje su zabranjene člankom 126. ovoga Zakona;
13. ne omogući provedbu upravnog nadzora iz članka 223. ovoga Zakona;
14. ne omogući provedbu inspeksijskog nadzora sukladno članku 224. ovoga Zakona;
15. ne omogući neposredni nadzor vodočuvara sukladno članku 240. ovoga Zakona.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna.

Novčane kazne u rasponu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna**Članak 243.**

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne provodi monitoring otpadnih voda prema Planu upravljanja vodnim područjima iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona;
2. ne dostavi podatke o uzorkovanju i ispitivanju sastava ispuštenih otpadnih voda Hrvatskim vodama sukladno članku 66. stavku 1. ovoga Zakona;
3. ne dostavi podatke o proizvodnji odnosno uvozu kemikalija koje nakon uporabe dopijevaju u vode Hrvatskim vodama sukladno članku 66. stavku 2. ovoga Zakona;
4. u roku od 48 sati ne prijavi pronalaženje podzemne vode tijekom izvođenja radova, ne omogući uzimanje podataka i obavljanje potrebnih ispitivanja u cilju utvrđivanja ležišta, količina i kakvoće voda i/ili ne poduzme potrebne mjere po nalogu državnog vodopravnog inspektora, sukladno članku 82. ovoga Zakona;
5. ne dostavi podatke o količinama zahvaćene vode Hrvatskim vodama sukladno članku 80. stavku 1. ovoga Zakona;
6. ne prijavi podatke o količini izvađenog šljunka i pijeska sukladno članku 100. stavku 4. ovoga Zakona;
7. deponira šljunak i pijesak protivno članku 101. stavku 1. do 3. ovoga Zakona;
8. ne vodi očevidnik deponiranoga šljunka i pijeska sukladno članku 103. ovoga Zakona;
9. ne dostavlja podatke iz članka 139. stavak 2. ovoga Zakona ili ih ne dostavljaju u propisanim rokovima.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

Namjena sredstava od novčanih kazni**Članak 244.**

Iznosi novčanih kazni propisanih za prekršaje iz članaka 241. do 243. ovoga Zakona se uplaćuju u korist proračuna jedinica područne (regionalne) samouprave i namjenski se koriste za financiranje projekata koje provode Hrvatske vode na vodnom području gdje je prekršaj počinjen.

Zaštitne mjere**Članak 245.**

Pored kazne izrečene za prekršaj nadležno tijelo može izreći počinitelju prekršaja i zaštitnu mjeru privremenog oduzimanja stvari kojima je prekršaj počinjen.

Zaštitna mjera iz stavka 1. ovoga članka se izriče u trajanju od 1 mjeseca do 6 mjeseci.

U slučaju da počinitelj prekršaja ponovi prekršaj u roku od 2 godine, nadležno tijelo iz stavka 1. ovoga članka može izreći počinitelju prekršaja zaštitnu mjeru trajnog oduzimanja stvari kojima je prekršaj učinjen.

XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Provedbeni akti Vlade Republike Hrvatske****Članak 246.**

Vlada Republike Hrvatske će donijeti:

1. Akt iz članka 2. stavka 3. ovoga Zakona, u roku 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
2. Propis iz članka 16. stavka 7. ovoga Zakona, u roku 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
3. Akt iz članka 31. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
4. Propis iz članka 32. stavka 3. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
5. Propis iz članka 38. stavka 3. ovoga Zakona, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
6. Propis iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
7. Akt iz članka 49. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
8. Akt iz članka 50. stavka 2. ovoga Zakona, u roku u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
9. Propis iz članka 51. stavka 7. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
10. Državni plan mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda iz članka 70. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
11. Državni plan obrane od poplava iz članka 113. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
12. Propis iz članka 170. ovoga Zakona u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
13. Propis iz članka 199. stavka 3. ovoga Zakona u roku od 2 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
14. Propis iz članka 206. stavak 7. ovoga Zakona u roku od 2 godine od stupanja na snagu ovoga Zakona;
15. Propis iz članka 206. stavak 8. ovoga Zakona, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Akt iz članka 222. stavka 1. ovoga Zakona može se donijeti istekom 2 godine od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Provedbeni akti ministara**Članak 247.**

Ministar će donijeti:

1. Popis iz članka 25. stavka 1. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
2. Akt iz članka 33. stavka 2. ovoga Zakona u roku od 90 dana po stupanju na snagu akta iz članka 31. stavka 2. ovoga Zakona;
3. Propis iz članka 39. stavka 7. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
4. Propis iz članka 52. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;

5. Propis iz članka 53. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
6. Propis iz članka 60. stavka 3. u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
7. Propis iz članka 68. stavka 4. u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
8. Propis iz članka 80. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
9. Propis iz članka 90. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
10. Propis iz članka 96. stavka 3. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
11. Propis iz članka 100. stavak 6. ovoga Zakona u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
12. Propis iz članka 103. stavka 2., u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
13. Propis iz članka 104. stavak 8. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
14. Propis iz članka 119. stavka 3. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
15. Propis iz članka 140. ovoga Zakona, u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
16. Propis iz članka 142. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
17. Propis iz članka 203. stavka 2. ovoga Zakona, u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
18. Propis iz članka 221. stavak 2. ovoga Zakona, u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
19. Propis iz članka 228. stavka 4. ovoga Zakona, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
20. Propis iz članka 234. stavka 2. ovoga Zakona u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona;
21. Propis iz članka 240. stavka 5. ovoga Zakona, u roku od 9 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ministar poljoprivrede će donijeti propis iz članka 50. stavka 4. ovoga Zakona, u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu akta iz članka 50. stavak 2. ovoga Zakona.

Opći akti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Članak 248.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su donijeti opće akte na čije su donošenje ovlaštene ovim Zakonom u rokovima određenim provedbenim propisima iz članka 246. i 247. ovoga Zakona.

Ne donesu li jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave opći akt iz članka 91. stavka 3. ovoga Zakona u rokovima određenim propisom iz članka 90. stavka 2. ovoga Zakona, na njihovom se vodoopskrbnom području ili aglomeraciji, neće iz Državnoga proračuna, naknade za korištenje voda i naknade za zaštitu voda, sufinancirati građenje, rekonstrukcija ili sanacija, komunalnih vodnih građevina do stupanja na snagu tih općih akata sukladno članku 91. stavku 3. ovoga Zakona.

Akti Hrvatskih voda

Članak 249.

Hrvatske vode će donijeti statut u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Hrvatske vode dužne su u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona objaviti na internetu plan izrade akata iz članka 48. stavka 3., članka 52. stavka 3., članka 53. stavka 3., članka 110. stavka 1., članka 111. stavka 1. i članka 112. stavka 1. ovoga Zakona.

Kada je ovim Zakonom određeno da Ministar odnosno Ministarstvo daje suglasnost na akte Hrvatskih voda, suglasnost će se izdati odnosno obrazloženo odbiti njeno izdavanje u roku kojim se osigurava trajno obavljanje javne službe, a najdulje u roku od 30 dana od dana dostave urednog zahtjeva za izdavanje.

Prestanak važenja provedbenih akata

Članak 250.

Do stupanja na snagu propisa iz ovoga Zakona ostaju na snazi propisi i drugi provedbeni akti doneseni temeljem Zakona o vodama („Narodne novine“, br. 107/95 i 150/05) i to:

1. Uredba o klasifikaciji voda („Narodne novine“, br. 77/98 i 137/08),
2. Uredba o opasnim tvarima u vodama („Narodne novine“, br. 137/08),
3. Uredba o uvjetima i postupku za dodjelu koncesija na vodama i javnom vodnom dobru („Narodne novine“, br. 99/96 i 11/98),
4. Državni plan za zaštitu voda („Narodne novine“, br. 8/99),
5. Državni plan obrane od poplava („Narodne novine“, br. 8/97, 32/97, 43/98, 93/99, 14/03, 188/03, 2/05, 125/05 i 28/06),
6. Odluka o popisu voda I. reda („Narodne novine“, br. 97/07),
7. Odluka o utvrđivanju granica vodnih područja („Narodne novine“, br. 109/08),
8. Odluka o utvrđivanju slivnih područja („Narodne novine“, br. 20/96, 98/98 i 5/99),
9. Odluka o načinu vođenja evidencije o izvršenim inspekcijskim pregledima u vodoprivredi („Narodne novine“, br. 3/89),
10. Odluka o visini i obračunu naknade za vađenje pijeska i šljunka (»Narodne novine«, br. 103/02), osim u dijelu ukinutom člankom 126. točka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama („Narodne novine“ broj: 150/05),
11. Pravilnik o očevidniku zahvaćenih i crpljenih količina vode („Narodne novine“, br. 57/96),
12. Pravilnik o posebnim uvjetima za obavljanje vodoopskrbne djelatnosti („Narodne novine“, br. 82/96, 102/97 i 147/08),
13. Pravilnik o vođenju očevidnika o količini i kakvoći izvađenih tvari („Narodne novine“, br. 78/97),
14. Pravilnik o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati pravne osobe koje obavljaju poslove osobito značajne za upravljanje vodama („Narodne novine“, br. 43/08),
15. Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlašteni laboratoriji („Narodne novine“, br. 78/97, 92/97 i 65/05),
16. Pravilnik o tehničkim, gospodarskim i drugim uvjetima za uređenje sustava melioracijske odvodnje („Narodne novine“, br. 4/98),
17. Pravilnik o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati pravne osobe koje obavljaju djelatnosti odvodnje otpadnih voda („Narodne novine“, br. 93/96, 53/97, 102/97, 145/08),
18. Pravilnik o graničnim vrijednostima opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama („Narodne novine“, br. 94/08),
19. Pravilnik o službenoj iskaznici i znački vodopravnih inspektora („Narodne novine“, br. 17/07),
20. Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 55/02),
21. Pravilnik o vodnoj dokumentaciji („Narodne novine“, br. 13/06),

22. Pravilnik o izdavanju vodopravnih akata („Narodne novine“, br. 28/06),
23. Pravilnik o postupku i obavljanju obaveznog informiranja javnosti i sudjelovanja korisnika voda u izradi planskih osnova upravljanja vodama („Narodne novine“, br. 70/08),
24. Pravilnik o izradi vodnogospodarske osnove Hrvatske („Narodne novine“, br. 120/03),
25. Sporazum o utvrđivanju crte razgraničenja kopnenih voda i voda mora („Narodne novine“, br. 104/00).

Dovršenje započelih upravnih postupaka

Članak 251.

Svi upravni postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, po odredbama Zakona o vodama ("Narodne novine", broj 107/95 i 150/05), dovršit će se po odredbama toga Zakona i provedbenih propisa donesenih temeljem njega.

Ugovori o koncesiji

Članak 252.

Ugovori o koncesiji sklopljeni temeljem Zakona o vodama ("Narodne novine", br. 107/95 i 150/05) ostaju na snazi do isteka roka na koji su ugovori o koncesiji sklopljeni.

U roku do 6 mjeseci po stupanju na snagu ovoga Zakona, ugovori o koncesiji sklopljeni temeljem članka 143. Zakona o vodama ("Narodne novine", br. 107/95 i 150/05) uskladiti će se s odredbama članka 166. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona, ili u protivnom otkazati.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 170. ovoga Zakona, naknada za koncesije iz članka 163. stavka 1. točke 8., obračunava se sukladno drugoj rečenici u članku 10. stavku 1. točki 2. i članku 11. stavku 1. točki 2. Uredbe o postupku i uvjetima dodjele koncesija na vodama i javnom vodnom dobru („Narodne novine“ broj: 99/96 i 11/98).

Pokretanje postupaka uknjižbe javnog vodnog dobra

Članak 253.

Nadležno državno odvjetništvo je dužno u roku od 5 godina od stupanja na snagu ovoga Zakona pokrenuti postupke radi uknjižbe javnog vodnog dobra.

Ministarstvo je dužno donijeti rješenje iz članka 11. stavak 1. ovoga Zakona u roku od 3 godine od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Hrvatske vode su dužne državnom odvjetništvu dostaviti svu potrebnu dokumentaciju i snositi sve troškove u pripremi i provedbi uknjižbe iz stavka 1. ovoga članka.

Hrvatske vode su dužne izraditi plan radi izvršenja obveze iz stavka 3. ovoga članka u roku od 1 godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uknjižba javnog vodnog dobra i prava prvokupa na vodnom dobru

Članak 254.

Sudovi će provesti uknjižbu javnog vodnog dobra u vlasništvu Republike Hrvatske na svim nekretninama koje su vodno dobro iz članka 8. ovoga Zakona, koje su u posjedu Hrvatskih voda najmanje 10 godina do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, neovisno o tome tko je uknjižen kao vlasnik nekretnina.

Uknjižba prava vlasništva provest će se po prijedlogu nadležnog državnog odvjetništva, a na temelju potvrde tijela nadležnog za katastar da je nekretnina u posjedu Hrvatskih voda najmanje 10 godina, te potvrde Hrvatskih voda da se radi o zemljišnoj čestici iz članka 8. ovoga Zakona.

Uknjižbu prava prvokupa Republike Hrvatske na nekretninama vodnog dobra provest će sudovi po službenoj dužnosti na temelju rješenja iz članka 10. ovoga Zakona.

Primopredaja građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju

Članak 255.

Iznimno od odredbe članka 24. stavka 2. ovoga Zakona, Hrvatske vode upravljaju građevinama za detaljnu melioracijsku odvodnju na temelju Plana upravljanja vodama u razdoblju do 3 godine od stupanja na snagu ovoga Zakona. Na to se upravljanje, na odgovarajući način, primjenjuju odredbe članka 24. stavka 6. ovoga Zakona.

Unutar razdoblja iz stavka 1. ovoga članka Hrvatske vode su u obvezi osposobiti građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju i predati ih u posjed i na upravljanje jedinicama područne (regionalne) samouprave, u stanju u kojoj te građevine mogu služiti svojoj svrsi, a jedinice područne (regionalne) samouprave su ih dužne primiti.

O primopredaji Hrvatske vode i jedinica područne (regionalne) samouprave sastavljaju zapisnik.

U slučaju spora rješenje o primopredaji ili zabrani primopredaje donosi Ministar. Žalba protiv rješenja nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Odredba stavka 2. ovoga članka počinje se primjenjivati istekom sedmoga dana od dana obostranog potpisivanja zapisnika iz stavka 3. ovoga članka, odnosno na dan određen rješenjem iz stavka 4. ovoga članka.

Preuzimanje službenika

Članak 256.

Državni službenici zatečeni na poslovima inspekcijskog nadzora u uredima državne uprave i Gradskom uredu Grada Zagreba nadležnom za vodno gospodarstvo, preuzimaju se u Ministarstvo danom stupanja na snagu ovoga Zakona i nastavljaju obavljati poslove državnih vodopravnih inspektora prema odredbama ovoga Zakona i drugih propisa.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva s odredbama ovoga Zakona.

Ministar je obvezan uskladiti Pravilnik o unutarnjem redu Ministarstva s odredbama ovoga Zakona i Uredbe iz stavka 2. ovoga članka u roku od 30 dana od stupanja Uredbe na snagu.

Rješenja o raspoređivanju preuzetih službenika na radna mjesta, Ministar će donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika iz stavka 3. ovoga članka.

Preuzimanje na korištenje prostorija, opreme i sredstava**Članak 257.**

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Ministarstvo preuzima na korištenje prostorije, opremu i sredstva koju su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, za obavljanje poslova vodopravne inspekcije prema Zakonu o vodama („Narodne novine“, br. 107/95 i 150/05) koristili područni vodopravni inspektori u uredima državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave.

Prestanak važenja odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu**Članak 258.**

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 3., 4., 5., 11., 12., 13., 14., 15., 19., 20., osim stavka 3, članka 21., 30., 34., 35., 36., 37., 38., 39., 40., 40.a, 41., 44. i 45. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04, 178/04, 38/09 i 79/09) u dijelu koji se odnosi na komunalnu djelatnost opskrbe pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda.

Jedinice lokalne samouprave u kojima je obavljanje komunalnih djelatnosti opskrbe pitkom vodom, odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda bilo ustrojeno sukladno članku 4. stavku 1. točki 3. i stavku 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04, 178/04, 38/09 i 79/09) dužne su uskladiti obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje s odredbama ovoga Zakona u roku od 2 godine od njegovog stupanja na snagu.

Pravni status i predmet poslovanja isporučitelja komunalnih usluga u djelatnostima opskrbe pitkom vodom, odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda čiji je pravni status uređen sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04, 178/04, 38/09 i 79/09) mora se uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku 1 godine od stupanja na snagu propisa iz članka 203. stavka 2. ovoga Zakona.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ako isporučitelj komunalnih usluga u djelatnostima opskrbe pitkom vodom, odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda čiji je pravni status uređen sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04, 178/04, 38/09 i 79/09) obavlja i druge komunalne djelatnosti sukladno tom Zakonu, dužan je iz predmeta svoga poslovanja isključiti te komunalne djelatnosti u roku do 3 godine po stupanju na snagu ovoga Zakona.

Ne postupi li se po odredbama stavaka 3. i 4. ovoga članka na vodoopskrbnom području ili aglomeraciji tih isporučitelja, neće se iz sredstava državnoga proračuna, naknade za korištenje voda i naknade za zaštitu voda, sufinancirati projektiranje, građenje, rekonstrukcija ili sanacija, komunalnih vodnih građevina.

Pravne osobe koje temeljem Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04, 178/04, 38/09 i 79/09) isporučuju vodnu uslugu javne vodoopskrbe, a koje nisu javni isporučitelj vodne usluge prema članku 198. stavka 3. ovoga Zakona, nastavljaju obavljati djelatnost javne vodoopskrbe do isteka ata kojim im je pravo na obavljanje te djelatnosti povjereno.

Donošenje prvoga Plana upravljanja vodnim područjima**Članak 259.**

Plan upravljanja vodnim područjima donijet će se u roku 3 godine od pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Članak 260.

Ustupanje poslova obrane od poplava u prijelaznom razdoblju u roku odjedne godine po stupanju na snagu ovoga Zakona poslovi preventivne, redovne i izvanredne obrane od poplava ustupaju se sukladno člancima 173. i 174. Zakona o vodama („Narodne novine“, br. 107/95 i 150/05).

Ugradnja uređaja za mjerenje protoka vode i za automatsko uzimanje uzoraka**Članak 261.**

Pravne i fizičke osobe iz članka 65. stavak 4. dužne su se uskladiti s odredbom toga članka u roku od 1 godine od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Mandat članova upravnoga vijeća i direktora Hrvatskih voda**Članak 262.**

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona članovima upravnoga vijeća Hrvatskih voda nastavlja teći mandat do njegova isteka ili do razrješenja odlukom Vlade Republike Hrvatske odnosno odlukom radničkoga vijeća Hrvatskih voda.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, direktoru Hrvatskih voda nastavlja teći mandat kao generalnom direktoru do njegova isteka ili do razrješenja odlukom Vlade Republike Hrvatske.

Stupanje Zakona na snagu**Članak 263.**

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2010., osim članka 107. stavci 3. i 6. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 1. siječnja 2011. godine.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o vodama („Narodne novine“, br. 107/95 i 150/05), osim članaka 173. i 174. koji prestaju važiti 1. siječnja 2011. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuje se predmet uređivanja Zakona o vodama, te se jasno određuje da se Zakonom ne uređuje zaštita voda i vodnoga dobra od radioloških onečišćenja.

Uz članak 2.

Ovim člankom određuje se obuhvat, važenje Zakona u odnosu na predmet, odnosno da se njegove odredbe odnose na površinske i podzemne vode, priobalne vode u pogledu njihovog kemijskog i ekološkog stanja gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu, vode teritorijalnog mora u pogledu njihovog kemijskog stanja, gdje je to izričito određeno u ovom Zakonu, te u odnosu na nalazišta vode za piće, mineralne i termalne vode, osim mineralnih i geotermalnih voda iz kojih se mogu pridobivati mineralne sirovine ili koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe. Razgraničava se važenje Zakona o vodama u odnosu na važenje Pomorskog zakonika, Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda po pitanju zaštite voda od onečišćenja, kao i da granicu između kopnenih i priobalnih voda utvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Uz članak 3.

Ovim člankom uređuje se značenje izraza u ovom Zakonu.

Uz članak 4.

Ovim člankom uređuje se upravljanje vodama i osigurava pravni i institucionalni okvir za postizanje ciljeva upravljanja vodama, propisanih u ovom članku Zakona, a isti su preuzeti iz Strategije upravljanja vodama.

Uz članak 5.

Ovim člankom se propisuju načela upravljanja vodama koja su preuzeta iz postojećeg Zakona i proširena načelima relevantnih direktiva EU.

Uz članak 6.

Ovim člankom se uređuje vodna politika i međunarodna suradnja u pitanjima koja uređuje ovaj Zakon.

Uz članke 7. - 20.

Ovim člancima se propisuje da su vode opće dobro i kao takve imaju osobitu zaštitu Republike Hrvatske, uređuje se pravni status vodnog dobra kao dobra od interesa za Republiku Hrvatsku kao i način njegova korištenja, namjena vodnog dobra, utvrđenje pripadnosti vodnom dobru, propisuje se što je javno vodno dobro, zemljišne čestice koje čine javno vodno dobro, prestanak javnog vodnog dobra, njegov upis u zemljišnu knjigu, vodne građevine i druge građevine na javnom vodnom dobru te upravljanje, korištenje javnog vodnog dobra, obveze vlasnika zemljišnih čestica izvan sustava javnog vodnog dobra, a koje pripadaju vodnom dobru, pravo prvokupa, uvjeti izvlaštenja zemljišnih čestica u cilju pripajanja javnom vodnom dobru.

Uz članke 21. - 30.

Ovim člancima propisuje se namjena vodnih građevina, vrste vodnih građevina, pravni status vodnih građevina, upravljanje vodnim građevinama te razvrstaj vodnih građevina za melioracije, gradnja i održavanje vodnih građevina, izvlaštenje u svrhu građenja i održavanja vodnih građevina, građenje i služnost na javnim nekretninama, upravljanje višenamjenskim akumulacijama, upravljanje vodnim građevinama za proizvodnju električne energije i unutarnju plovidbu.

Uz članke 31. - 33.

Ovim člancima se uređuju vodna područja: vodno područje rijeke Dunav i jadransko vodno područje, a njihove granice utvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Propisuje se jedinstveno upravljanje te podjela voda na vode I. i II. reda, kao i mogućnost podjele vodnih područja na područja podslivova, malih slivova i sektora.

Uz članke 34. – 39.

Ovim člancima se propisuju planski dokumenti upravljanja vodama, osnovne odrednice o Strategiji upravljanja vodama, tko donosi Strategiju, višegodišnji programi gradnje, sadržaj i donošenje Plana upravljanja vodnim područjima, mogućnost donošenja detaljnijih planova upravljanja za podsliv, mali sliv i sektor, propisuje se donošenje financijskog plana Hrvatskih voda te detalji o Planu upravljanja vodama, postupak konzultiranja i informiranja javnosti u postupku pripreme Strategije i Plana upravljanja vodnim područjima putem javnih rasprava kao i putem Savjeta vodnog područja, propis o Strategiji upravljanja vodama i Planu upravljanja vodnim područjima.

Uz članke 40. – 73.

Ovim člancima se uređuju ciljevi zaštite voda, standard kakvoće voda, zabrana ispuštanja opasnih tvari u vode i njezine iznimke, monitoring voda, analiza značajki vodnoga područja, klasifikacija vodnih tijela, program mjera zaštite voda i vodnog okoliša, zaštićena područja, osjetljiva i manje osjetljiva područja, utvrđivanje ranjivih područja, upravljanje kakvoćom voda za kupanje, upravljanje kakvoćom voda pogodnih za život slatkovodnih riba, upravljanje kakvoćom voda pogodnih za školjkaše, uvjeti za dopuštena odstupanja od postizanja ciljeva zaštite voda i vodnoga okoliša, ispuštanje, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda (načela, otklanjanje štete na izvoru nastanka, načela kombiniranog pristupa i onečišćivač plaća, granične vrijednosti emisija, ograničenja ispuštanja, uzorkovanje i ispitivanje sastava otpadnih voda, vođenje očevidnika i dostavu podataka, sadržaj odluke o odvodnji otpadnih voda, kontroli ispravnosti građevina za odvodnju otpadnih voda), izvanredna i iznenadna onečišćenja voda (Državni plan mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda, mjere sprječavanja i otklanjanja onečišćenja).

Uz članke 74. – 80.

Ovim člancima propisuju se vrste i uvjeti korištenja voda, opći uvjeti korištenja voda, te se određuje da opća uporaba voda ne obuhvaća korištenje voda za navodnjavanje neovisno od veličine površine koja se navodnjava. Predviđa se mogućnost da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskih voda, po potrebi donose detaljniji provedbeni propis o mjestu, načinu i opsegu općeg korištenja voda, pri čemu moraju osigurati ravnopravno i jednako korištenje voda za sve, uz uvjet da opće korištenje voda ne smije biti na štetu ostalih posebnih namjena voda određenih Zakonom. Propisuje se slobodno korištenje voda vlasnika odnosno ovlaštenika drugog stvarnog prava na zemljištu, oborinskih voda koje se skupljaju, odnosno izviru na njegovu zemljištu.

Propisuje se da je za svako korištenje voda koje prelazi opseg općeg korištenja voda odnosno slobodnog korištenja voda, potreban je ugovor o koncesiji ili vodopravna dozvola za korištenje voda.

Propisuje se da su pravne i fizičke osobe obvezne voditi očevidnik o zahvaćenim količinama vode i dostavljati podatke Hrvatskim vodama te je propisano donošenje propisa o sadržaju i načinu vođenja očevidnika i dostavljanju podataka.

Uz članke 81. - 83.

Ovim člancima se propisuje kada je moguće ograničiti korištenje voda te obveza pravne ili fizičke osobe koja prilikom rudarskih radova, iskopa tunela i drugih iskopa i bušenja tla naiđe na podzemne vode, da o tome hitno obavijesti Hrvatske vode te obavljanje vodoistražnih radova.

Uz članke 84. - 88.

Ovim člancima propisano je prvenstvo korištenja voda za vodoopskrbu stanovništva vodom za piće i sanitarne potrebe te za potrebe protupožarne zaštite i obrane u odnosu na ostale namjene kao i mogućnost uređivanja reda prvenstva korištenja voda uz poštivanje prioriteta za gore navedene svrhe,

prvenstvo u korištenju voda vodoopskrbnog područja na kojem se nalaze izvorišta odnosno druga ležišta, kao i da se odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave propisuje održavanje i korištenje javnih zdenaca, crpki i sličnih građevina izvan sustava javne vodoopskrbe, obveza javnog isporučitelja vodne usluge javne vodoopskrbe o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, obveza Hrvatskih voda da identificiraju sve vode namijenjene ljudskoj potrošnji na svakom vodnom području radi osiguranja reda prvenstva u korištenju voda za vodoopskrbu.

Uz članke 89. - 92.

Ovim člancima se propisuje prodaja vode namijenjene ljudskoj potrošnji u izvornom obliku na tržištima drugih zemalja, zaštita izvorišta i zone sanitarne zaštite, donošenje pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite, mjerama i ograničenjima, donošenje odluke o zaštiti izvorišta na uslužnom području i obveza uvođenja naknade za razvoj kada su potrebna povećana ulaganja u zonama sanitarne zaštite.

Uz članke 93. - 96.

Ovim člancima se uređuje pravo korištenja vodnih snaga, mjerne jedinice za korištenje vodnih snaga, uvjeti za projektiranje i izvedbu vodnih građevina za korištenje vodnih snaga te osiguranje višenamjenskog korištenja akumulacija, korištenje voda za navodnjavanje.

Uz članke 97. – 104.

Ovim člancima se propisuju zabrana eksploatacije šljunka i pijeska u području značajnom za održavanje vodnog režima, kako iz neobnovljivih, tako i obnovljivih ležišta, šljunak i pijesak izvan područja značajnog za održavanje vodnog režima, šljunak i pijesak izvađen tijekom radova na vodama i vodnom dobru, obveza vođenja očevidnika vađenja šljunka i pijeska, deponiranja šljunka i pijeska, korištenje šljunka i pijeska tijekom radova na vodama i vodnom dobru, obveza vođenja očevidnika deponiranoga šljunka i pijeska, obveza naknade štete za protupravno vađenje i/ili kopanje šljunka i pijeska.

Uz članke 105. – 114.

Ovim člancima propisuje se zaštita od štetnog djelovanja voda, uređenje voda, radovi održavanja, uređeno i neuređeno inundacijsko područje, prethodna procjena rizika od poplava, karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava, planovi i upravljanje rizicima od poplava, sadržaj Državnog plana obrane od poplava.

Uz članke 115. – 125.

Ovim člancima propisuju se vrste obrana od poplava, ustupanje poslova obrane od poplava, načelo mobilizacije (stanja pripravnosti) i načelo trajne imobilizacije (prisutnosti) pravnih osoba kojima je izdano certifikacijsko rješenje na certifikacijskom području, obveza civilnog sudjelovanja u obrani od poplava, prihvata poplavnog vala u akumulacijama, zabrana prometovanja tijekom obrane od poplava, mjere obrane od leda, zaštita od erozija i bujica, pojasu za održavanje građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju, građevina za navodnjavanje i građevina oborinske odvodnje, te građenje i održavanje građevina oborinske odvodnje.

Uz članke 126. - 133.

Ovim člancima se propisuju ograničenja prava vlasnika odnosno zabrana određenih radnji očuvanja i održavanja zaštitnih i drugih građevina (održavanja vodnog režima), prava i obveze vlasnika zemljišta, zabrana utjecaja na tok i korištenje voda, te služnost dovodenja odnosno odvođenja vode odgovornost za štete.

Uz članke 134.- 140.

Ovim člancima uređuje se vodna dokumentacija: vodne knjige, vodni katastri i očevidnici koncesija za gospodarsko korištenje voda, podaci koji se vode u njima, odredbe o informacijskom sustavu voda, razmjena podataka s drugim tijelima javne vlasti te donošenje propisa o vodnoj dokumentaciji.

Uz članke 141. - 162.

Ovim člancima se uređuju vrste vodopravnih akata, propis o izdavanju vodopravnih akata, kada su potrebni vodopravni uvjeti, kada nisu potrebni vodopravni uvjeti, tijelo nadležno za njihovo izdavanje, pravni lijek, slučajevi kada se odbija izdavanje vodopravnih uvjeta, promjena i važenje vodopravnih uvjeta, uvjeti kada je potrebno pribaviti obvezujuće vodopravno mišljenje, izdavanje vodopravne potvrde i razdoblje na koje se izdaje, obveza pribavljanja vodopravne dozvole, sadržaj vodopravne dozvole, posebno o vodopravnim dozvolama za ispuštanje otpadnih voda, za stavljanje u promet kemikalija i u kojim slučajevima ta dozvola nije potrebna, vodopravna dozvola za korištenje voda, razdoblje na koje se vodopravna dozvola izdaje, prijenos vodopravne dozvole, u kojim slučajevima ta dozvola nije potrebna, što se određuje posebnim uvjetima priključenja, kada su potrebni, kada nisu potrebni, te izdavanje posebnih uvjeta priključenja, a propisuje se i izdavanje potvrde o sukladnosti s posebnim uvjetima priključenja, rok izdavanja potvrde te važenje potvrde.

Uz članke 163. – 180.

Ovim člancima se propisuje potreba dobivanja koncesije za korištenje voda za potrebe javne vodoopskrbe, te za gospodarsko korištenje voda, predmet i vrste koncesija, kada koncesija nije potrebna, dodatni sadržaj dokumentacije za nadmetanje, sadržaj ugovora o koncesiji za gospodarsko korištenje voda, promjena uvjeta koncesije za gospodarsko korištenje voda, obračun i naplata naknade za koncesiju za gospodarsko korištenje voda, nadzor nad ispunjenjem ugovora o koncesiji za gospodarsko korištenje voda, donošenje propisa o uvjetima davanja koncesija za gospodarsko korištenje voda, posebno o koncesijama za javne usluge i radove, sadržaj ugovora o koncesiji za javne usluge i javne radove, rokovi na koje se daju koncesije za javne usluge i javne radove, postupak davanja koncesija, nadležnosti kod donošenja odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, potpisnike ugovora o koncesiji, obvezu dostavljanja odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja i ugovora o koncesiji, prijenos ugovora o koncesiji, prihod od naknade za koncesiju.

Uz članke 181. – 184.

Ovim člancima uređeno je osnivanje, sastav i djelokrug Nacionalnog vijeća za vode, imenovanje predsjednika i članova Nacionalnog vijeća za vode. Predviđeno je donošenje poslovnika o radu Nacionalnog vijeća, kao i da Ministarstvo obavlja stručne i druge poslove potrebne za rad Nacionalnog vijeća za vode.

Uz članke 185. – 194.

Ovim člancima propisuje se pravni status Hrvatskih voda kao pravne osobe za upravljanje vodama, djelatnost i javne ovlasti, imovina, odgovornost za obveze, zabrane i ograničenja poslovne sposobnosti, sastav, djelokrug Upravnoga vijeća, imenovanje i razrješenje te ovlasti i dužnosti generalnog direktora Hrvatskih voda, što se uređuje statutom Hrvatskih voda.

Uz članak 195.

Ovim člankom propisuju se obavljanje vodočuvarske službe te rukovanje i održavanje uređaja na regulacijsko-zaštitnim vodnim građevinama.

Uz članke 196. – 204.

Ovim člancima propisuju se djelatnost i uvjeti i načela obavljanja djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje, područja obavljanja djelatnosti, uspostava uslužnih područja, ograničenja prometa i opterećenja stvarnim pravima komunalnih vodnih građevina, propisuje se obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje i uvjeti za obavljanje tih djelatnosti, tko su javni isporučitelji usluga, isporuka vode prema drugim isporučiteljima.

Uz članke 205. – 208.

Ovim člancima se uređuje cijena vodnih usluga, struktura cijene, dužnost pribavljanja prethodne suglasnosti isporučitelja vodnih usluga na cijene vodnih usluga od jedinice lokalne samouprave, cijena vode prema drugim isporučiteljima vodnih usluga.

Uz članke 209. – 219.

Ovim člancima se uređuje priključenje na komunalne vodne građevine, donošenje odluke o priključenju, obveza ugradnje vodomjera, obveza priključenja i slučaj neispunjenje obveze priključenja, financiranje gradnje komunalnih vodnih građevina od strane budućih korisnika, donošenje općih i tehničkih uvjeta isporuke vodnih usluga te ograničenja i obustave isporuke vodnih usluga, osnivanje, sredstva za rad i djelokrug rada Vijeća za vodne usluge.

Uz članke 220. – 221.

Ovim člancima se propisuju posebne djelatnosti za potrebe upravljanja vodama te uvjeti za obavljanje djelatnosti za potrebe upravljanja vodama.

Uz članak 222.

Ovim člankom se propisuje mogućnost da Vlada Republike Hrvatske osnuje znanstvenu instituciju u području voda, s pravnim statusom ustanove, radi pružanja znanstvene podrške upravljanju vodama sukladno Strategiji upravljanja vodama

Uz članke 223. – 240.

Ovim člancima se propisuje provođenje upravnog i inspeksijskog nadzora, tko ga obavlja, provedba inspeksijskog nadzora, ovlasti državnih vodopravnih inspektora, provedba inspeksijskog nadzora, prava i obveze državnog vodopravnog inspektora, zapisnik o izvršenom nadzoru, izvještavanje drugog tijela državne uprave, podnesak pravne ili fizičke osobe, donošenje usmenog rješenja, pravo na žalbu, uvjeti za obavljanje poslova državnog vodopravnog inspektora, službena iskaznica i značka državnog vodopravnog inspektora, obveze državne vodopravne inspekcije pri protupravnoj eksploataciji šljunka i pijesaka, nadležnost sanitarne, poljoprivredne i fitosanitarne inspekcije po odredbama Zakona o vodama, upravne mjere za slučaj nepostupanja po rješenju vodopravnog inspektora, te obavljanje poslova vodočuvara.

Uz članke 241. – 245.

Ovim člancima su propisane prekršajne odredbe za nepoštivanje odredbi ovoga Zakona, utvrđenih inspeksijskim nadzorom ili na drugi način propisan Zakonom. U odnosu na važeći Zakon, koji je detaljno propisao prekršaje odredbi Zakona, nema bitnih novina, osim što su dodatno propisane prekršajne kazne za odredbe koje nisu postojale u važećem Zakonu i kazne iz najniže kategorije kazni premještene u slijedeću višu kategoriju, jer su te novčane kazne bile neopravdano niske.

Uz članke 246. – 261.

Prijelaznim i završnim odredbama su određeni popis i rokovi za donošenje provedbenih akata Vlade Republike Hrvatske, popis i rokovi za donošenje provedbenih akata ministara, provedbenih akata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, provedbenih akata Hrvatskih voda, prestanak važenja provedbenih akata, dovršenje započetih upravnih postupaka, rokovi i uvjeti prestanka važenja ugovora o koncesiji sklopljenih prema važećem Zakonu o vodama, pokretanje postupaka uknjižbe javnog vodnog dobra, uknjižba javnog vodnog dobra i pravo prvokupa na vodnom dobru, primopredaja građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju, preuzimanje službenika regionalne vodopravne inspekcije iz ureda državne uprave i gradskog ureda Grada Zagreba, preuzimanje na korištenje njihovih prostorija, opreme i sredstava, prestanak važenja odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu, rok za donošenje prvoga Plana upravljanja vodnim područjima, ustupanje poslova obrane od poplava u prijelaznom razdoblju te stupanje na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 262.

Ovim člankom uređuje se trajanje mandata članova Upravnoga vijeća i generalnog direktora Hrvatskih voda.

Uz članak 263.

Ovim člankom uređuje se stupanje na snagu ovog Zakona.